

*LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY
GODZIESZE WIELKIE NA LATA 2016 - 2022
ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR.....
RADY GMINY GODZIESZE WIELKIE
Z DNIA.....*

Lokalny Program Rewitalizacji

**Gminy Godziesze Wielkie
na lata 2016-2022**

PROJEKT

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

1 SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	4
2.	Podstawy prawne	4
3.	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych.....	5
3.1.	Sfera społeczna	7
	Demografia	7
	Rynek pracy.....	11
	Pomoc społeczna.....	18
	Bezpieczeństwo społeczne.....	22
	Edukacja w gminie	24
	Uczestnictwo w życiu publicznym.....	26
3.2.	Sfera gospodarcza	27
3.3.	Sfera środowiskowa	32
3.4.	Sfera przestrzenno – funkcjonalna	39
	Zagospodarowanie przestrzenne gminy.....	39
	Dostęp komunikacyjny	41
	Dostęp do obiektów infrastruktury społecznej.....	43
3.5.	Sfera techniczna	44
	Podstawowe sieci infrastruktury technicznej	44
	Zasoby mieszkaniowe.....	47
3.6.	Podsumowanie diagnozy	50
4.	Badania ankietowe	50
5.	Analiza wskaźnikowa	61
6.	Charakterystyka obszaru rewitalizacji – miejscowość Kakawa Kolonia.....	80
7.	Wizja i cele rozwoju.....	83
8.	Lista planowanych projektów	84
9.	System wdrażania programu rewitalizacji	87
10.	System monitoringu i oceny skuteczności działań	89
11.	Mechanizmy zapewnienia komplementarności.....	91
11.1.	Komplementarność przestrzenna	92
11.2.	Komplementarność problemowa	92
11.3.	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	93
11.4.	Komplementarność międzyokresowa.....	93
11.5.	Komplementarność źródeł finansowania	95
12.	Powiązania programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	95

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

12.1.	Poziom regionalny	96
12.2.	Poziom lokalny	99
13.	Ocena oddziaływania na środowisko	103
14.	Spis wykresów, tabel i rysunków	104

Wersja robocza

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

1. WSTĘP

Rewitalizacja to proces przemian służących wyprowadzeniu ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, którego realizacja odbywa się poprzez przedsięwzięcia kompleksowe i zintegrowane, uwzględniające istotne aspekty w sferach społecznej, funkcjonalno-przestrzennej, gospodarczej i środowiskowej. Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, skoncentrowanym terytorialnie, inicjowanym i sterowanym przez Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST), prowadzonym w ścisłej współpracy z lokalną społecznością i na jej rzecz.

Ze względu na zakres zagadnień, które powinien poruszać proces rewitalizacji, działania na rzecz jej wprowadzenia, koordynowania i monitorowania muszą być prowadzone w sposób jasny i kompleksowy. Instrumentem pozwalającym prowadzić ją w ten sposób będzie niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Godziesze Wielkie.

Przy tworzeniu programu rewitalizacji dokonano:

- a) Diagnozy stanu gminy Godziesze Wielkie, obejmującej zagadnienia związane ze sferą społeczną, gospodarczą, środowiskową i techniczną,
- b) Wyznaczenia obszarów zdegradowanych na terenie gminy i wyboru tych, które najpilniej potrzebują działań rewitalizacyjnych,
- c) Określenia celów strategicznych i wizji gminy po przeprowadzeniu rewitalizacji,
- d) Przedstawienia projektów działań, które będą realizowane w obszarach wsparcia,
- e) Określenia mechanizmów zapewnienia komplementarności między poszczególnymi przedsięwzięciami oraz pomiędzy poszczególnymi podmiotami rewitalizacji i funduszami na terenie rewitalizowanym,
- f) Określenia sposobu wdrażania, monitorowania i oceny działań rewitalizacyjnych.

2. PODSTAWY PRAWNE

Podstawą prawną uchwalenia Programu Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie jest Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446).

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Uchwalenie programu rewitalizacji zgodnego z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016, Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.) pozwoli na ubieganie się o otrzymanie środków unijnych na projekty rewitalizacyjne bez konieczności korzystania z rozwiązań wynikających z Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. 2015 poz. 1777).

3. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH

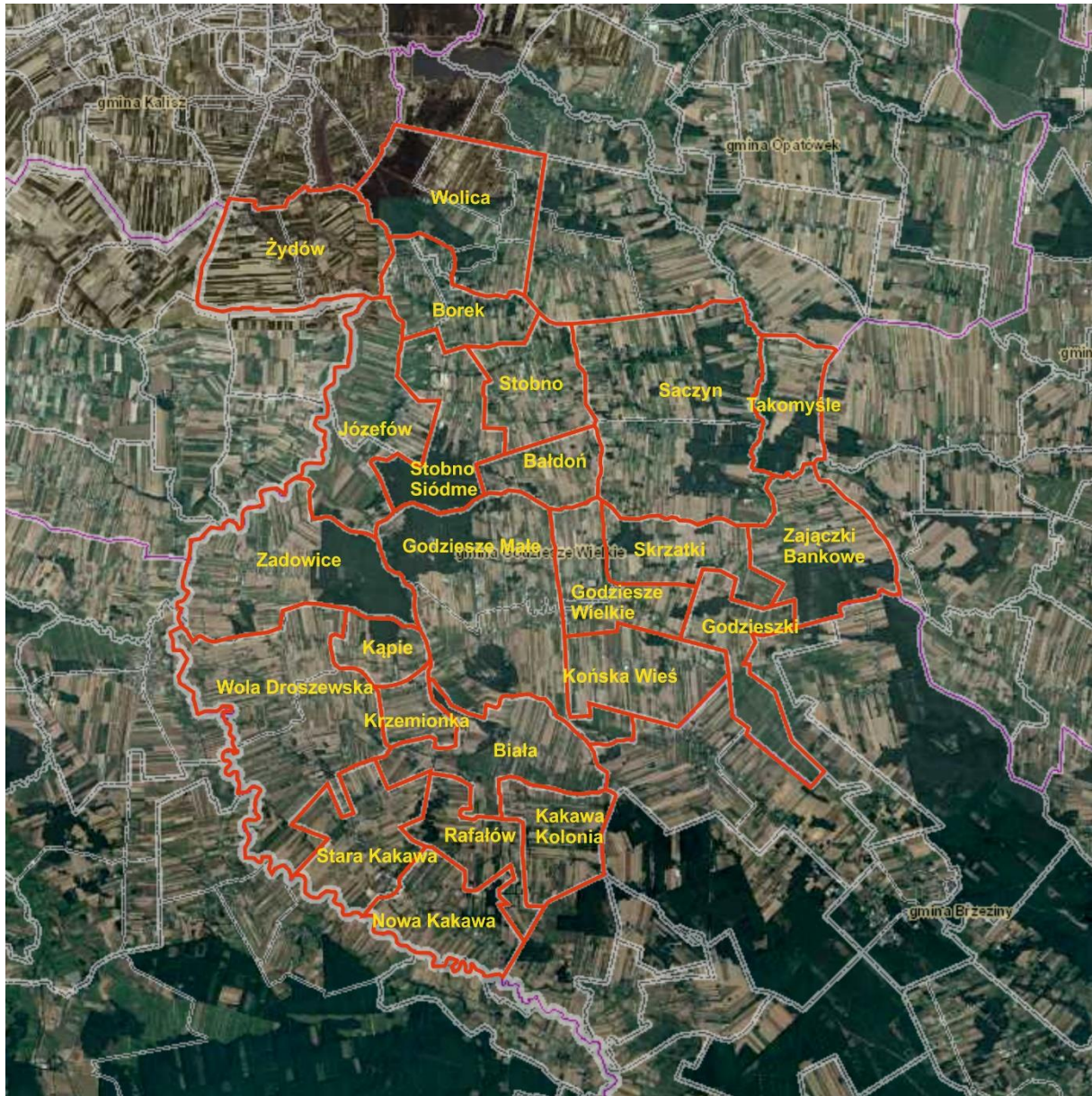
Godziesze Wielkie to gmina wiejska położona w województwie wielkopolskim w powiecie kaliskim. Graniczy z sześcioma innymi gminami: od północnego zachodu z miastem Kalisz, od północy z gminą Opatówek, od wschodu z gminą Szczytniki, od południowego wschodu i południa z gminą Brzeziny, a od zachodu z gminami Sieroszewice i Nowe Skalmierzyce. Zachodnia granica biegnie wzdłuż rzeki Proсны.

Aby określić, które obszary w gminie Godziesze Wielkie charakteryzują się największym natężeniem zjawisk kryzysowych, zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, przeprowadzono diagnozę obecnego stanu gminy. Opis zachodzących zjawisk negatywnych oraz ich skala zostały przytoczone zarówno dla obszaru całej gminy, jak i poszczególnych mniejszych jednostek. Podział całej gminy na podobszary i scharakteryzowanie ich za pomocą wskaźników pozwoli na wyznaczenie obszaru zdegradowanego, a następnie terenu rewitalizacji.

Delimitacji obszarów dokonano przy uwzględnieniu podziału terytorialnego gminy Godziesze Wielkie na 25 miejscowości, które stanowią jednocześnie sołectwa: Bałdoń, Biała, Borek, Godziesze Małe (2 sołectwa), Godziesze Wielkie, Godzieszki, Józefów, Kakawa Kolonia, Kąpie, Końska Wieś, Krzemionka, Nowa Kakawa, Rafałów, Saczyn, Skrzatki, Stara Kakawa, Stobno, Stobno Siódme, Takomyśle, Wola Droszewska, Wolica, Zadowice, Zajączki Bankowe oraz Żydów. Rozmieszczenie ww. miejscowości oraz ich granice przedstawia rys. 1.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Rysunek 1: Granice sołectw gminie Godziesze Wielkie

Źródło: opracowanie własne na podstawie geoportal.gov.pl

Dla każdej z pięciu analizowanych sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej wartością referencyjną była średnia wartość wskaźnika dla całej gminy Godziesze Wielkie. Dane były pozyskiwane z różnych źródeł, m.in. z Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy Godziesze Wielkie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej czy Powiatowego Urzędu Pracy. Starano się uzyskać jak najbardziej aktualne wartości wskaźników, aby przedstawić aktualny poziom rozwoju społeczno – gospodarczego gminy.

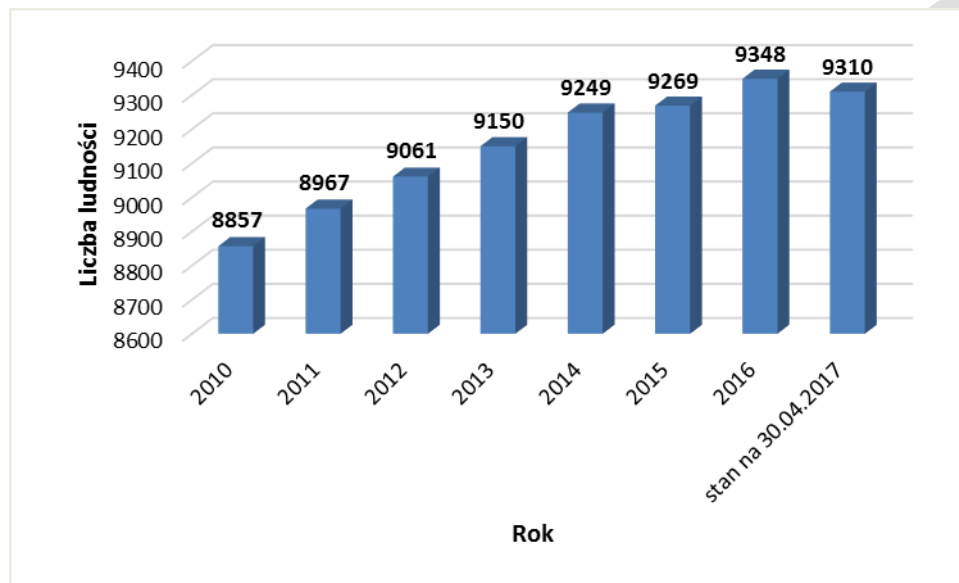

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

3.1. SFERA SPOŁECZNA

Demografia

Na koniec roku 2016 gminę Godziesze Wielkie zamieszkiwało 9 348 osób, z czego 50,31% stanowiły kobiety a 49,69% mężczyźni. W ciągu ostatnich sześciu lat można zaobserwować regularny, stabilny wzrost liczby ludności - w analizowanym okresie liczba mieszkańców wzrosła o 480 osób – jednak do końca kwietnia 2017 r. zanotowano spadek liczby mieszkańców o 38 osób.

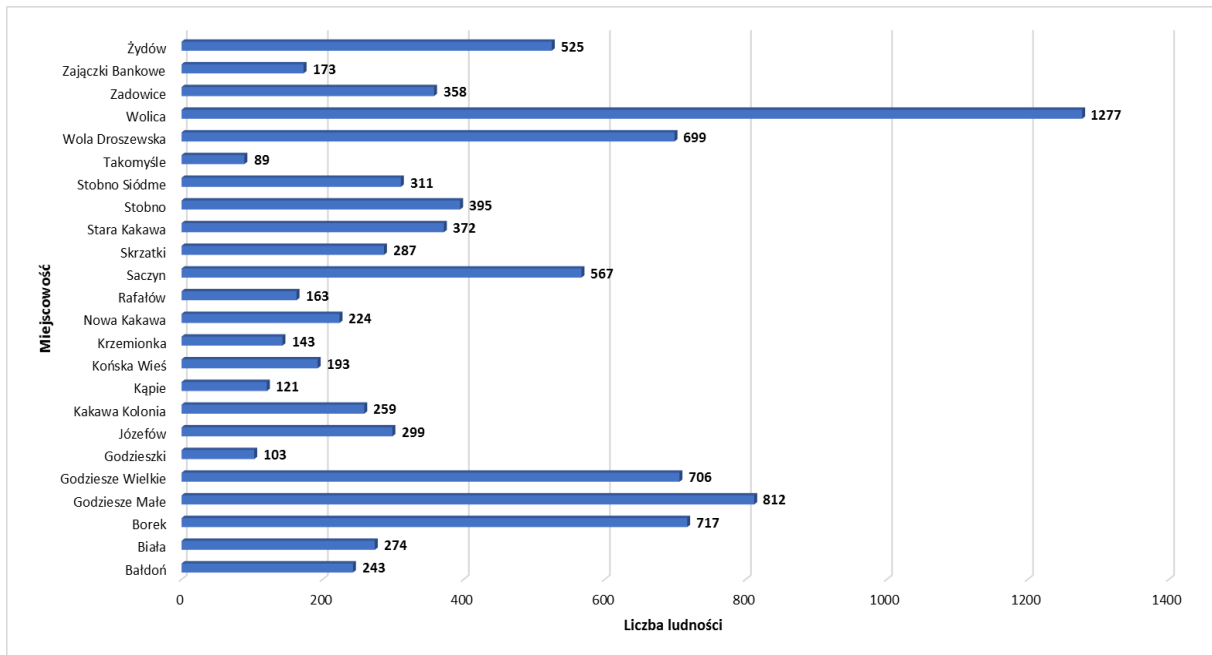
Wykres 1: Liczba ludności w gminie Godziesze Wielkie w latach 2010 – 2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Gminy Godziesze Wielkie

Miejscowością o największej liczbie mieszkańców jest wieś Wolica (1277 osób), a następnie Godziesze Małe (812 osób) oraz Borek (717 osób). W okresie od 31 grudnia 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r. największy spadek liczby ludności zanotowano we wsi Stobno Siódme (-15 osób) oraz Wolica (-12 osób), natomiast największy wzrost liczby mieszkańców odnotowano w Godzieszach Wielkich (+10 osób).

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

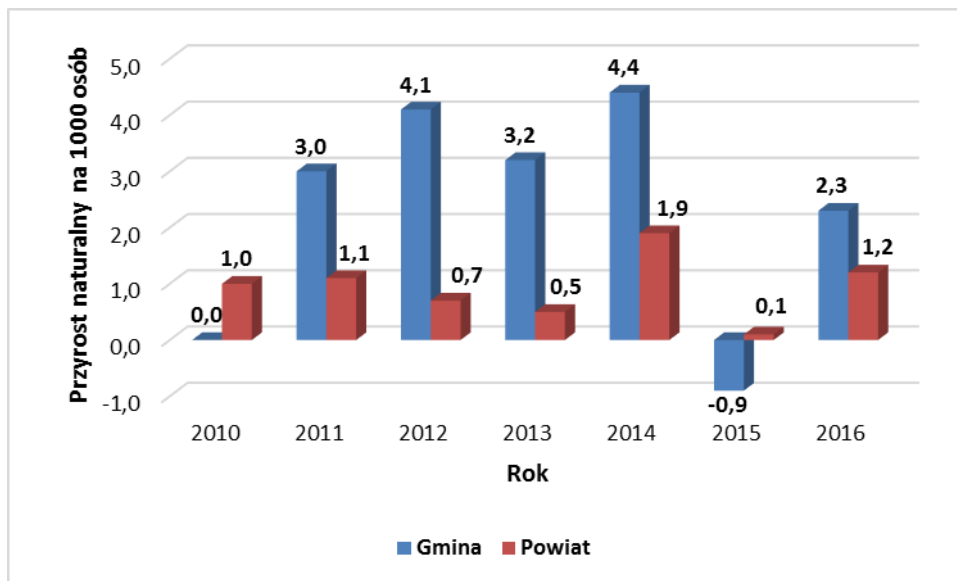
Wykres 2: Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości, stan na 30.04.2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Godziesze Wielkie, 2017

Czynnikami wpływającymi na zmianę liczby ludności jest dodatni przyrost naturalny oraz dodatnie saldo migracji. Przyrost naturalny (różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów) w gminie Godziesze Wielkie w całym analizowanym okresie wykazuje wartości dodatnie, za wyjątkiem roku 2015, kiedy osiągnął wartość -0,9. Z tego też powodu wartość wskaźnika przyrostu naturalnego w 2016 r. była dosyć niska w porównaniu z pozostałymi i wynosiła 21 (w przeliczeniu na 1000 osób wyniosła 2,3). Warto zaznaczyć, że w całym powiecie kaliskim przyrost naturalny od ostatnich sześciu lat utrzymuje się na dodatnim poziomie. W 2016 r. przyrost naturalny dla powiatu wynosił 102 (w przeliczeniu na 1000 osób: 1,2).

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 3: Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Godziesze Wielkie i w powiecie kaliskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Bezpośredni wpływ na wielkość przyrostu naturalnego ma dzietność kobiet. Największą płodnością wykazują się kobiety z grupy wieku 25 – 29 lat: w 2015 r. na 1000 kobiet w tym wieku przypadało 109,74 urodzeń. Kolejną grupę stanowią kobiety w wieku 30 – 34 lata (73,73 urodzeń/1000 kobiet) oraz w wieku 20 – 24 lata (54,08 urodzeń/1000 kobiet). W ciągu najbliższych 10 lat prognozuje się spadek liczby urodzeń na skutek zmniejszenia liczby kobiet w grupie wiekowej 20 – 29 lat. W 2015 r. ta grupa obejmowała 686 osób, natomiast liczba kobiet w wieku 10 – 19 lat, które będą je zastępować liczyła 507 osób.

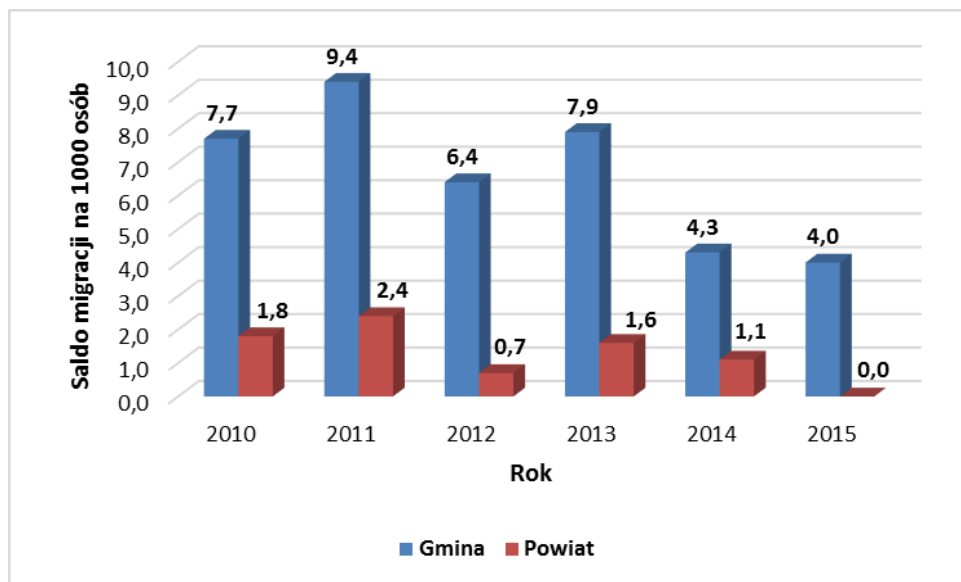
Podobnie jak w przypadku przyrostu naturalnego wartości salda migracji wewnętrznych w gminie w ciągu ostatnich lat utrzymują się na dodatnim poziomie. W 2015 r. wartość tego wskaźnika wyniosła 37 (w przeliczeniu na 1000 osób: 4,0). W powiecie kaliskim saldo migracji także utrzymywało wartości dodatnie, aż do 2015 r., kiedy to spadło z 97,0 do -2,0 (w przeliczeniu na 1000 osób: 0,0).

Analizując wartości salda migracji w latach 2010 – 2015 można zaobserwować dość znaczący spadek wartości wskaźnika, zarówno w gminie jak i w powiecie. Bardzo wysokie wartości salda migracji w latach 2010 – 2013 wynikały z postępującego od 2000 r. kierunku przemieszczania ludności z miast na wieś, w tym przypadku z Kalisza

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

do gminy Godziesze Wielkie. Ludność napływowa osiedlała się na terenach sołectw Wolica, Borek oraz Żydów, czyli obszarów położonych stosunkowo blisko miasta, ale administracyjnie należących do gminy Godziesze Wielkie.

Wykres 4: Saldo migracji wewnętrznych w przeliczeniu na 1000 osób w gminie Godziesze Wielkie i w powiecie kaliskim

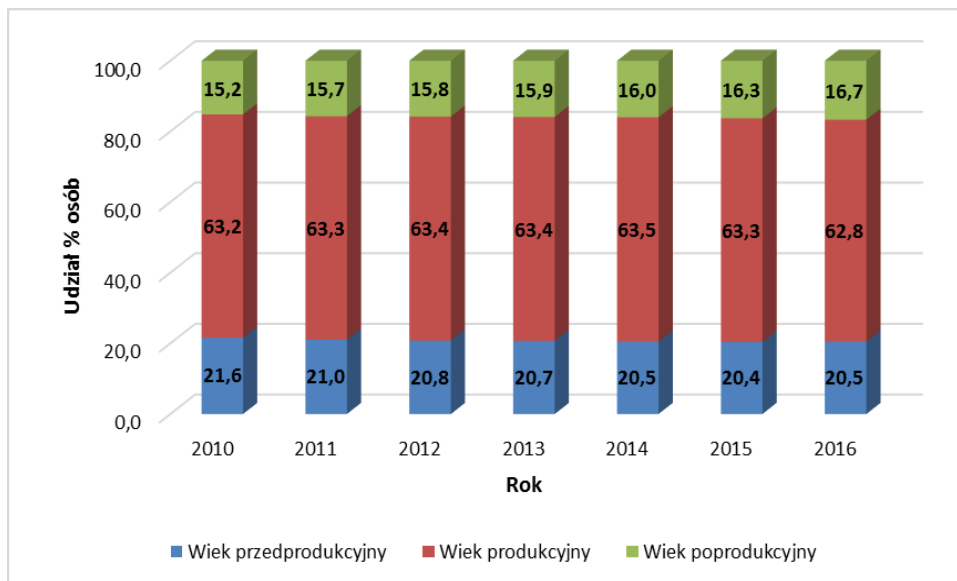
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Istotny dla struktury demograficznej oraz rynku pracy w gminie jest również wiek mieszkańców i ich przynależność do jednej z trzech ekonomicznych grup wiekowych. Analizując dane za okres lat 2010 – 2016 można zaobserwować stopniowy spadek liczby osób w wieku produkcyjnym (18 – 65 lat) oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym (powyżej 65. roku życia). Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (0 – 17 lat), choć zmalała w porównaniu do 2010 r., od trzech ostatnich lat utrzymuje się na stabilnym poziomie.

Biorąc pod uwagę dane statystyczne dla gminy Godziesze Wielkie oraz trendy demograficzne w całej Polsce można prognozować, że w ciągu najbliższych lat liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym będzie spadać przy jednoczesnym wzroście liczby seniorów.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 5: Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w latach 2010 – 2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

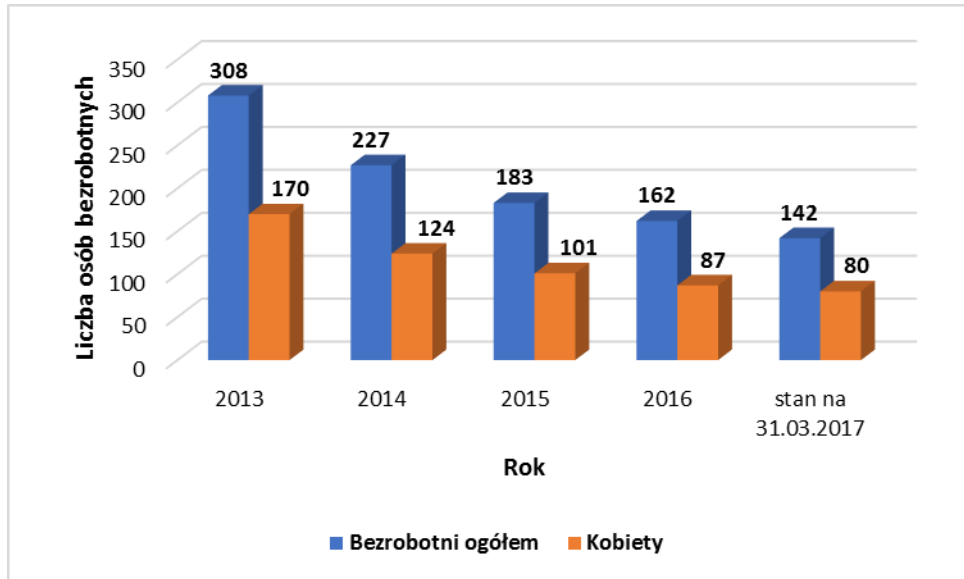
Obecne trendy demograficzne obserwowane na terenie gminy Godziesze Wielkie wykazują cechy pozytywne. Analiza wykazała jednak obniżanie się wartości podstawowych wskaźników decydujących o liczbie ludności (przyrost naturalny i saldo migracji), co w ciągu najbliższych lat przyczyni się do stopniowego spadku liczby ludności. Jednocześnie zachodzić będzie zjawisko starzenia się społeczeństwa, które pociąga za sobą konieczność opracowania i wdrożenia takiej koncepcji polityki społeczno - gospodarczej, która zaspokaja potrzeby rosnącej grupy seniorów. Należy przy tym stworzyć warunki do rozwoju gospodarczego przy kurczących się zasobach pracy.

Rynek pracy

Liczba osób bezrobotnych zamieszkujących gminę Godziesze Wielkie stopniowo spada: w latach 2013 – 2017 (stan na 31 marca) liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kaliszu zmniejszyła się o 166 osób. Do końca 2016 r. liczba osób pozostających bez zatrudnienia wyniosła 162 osoby, a do 31 marca 2017 - 142 osoby (56,34% z nich to kobiety).

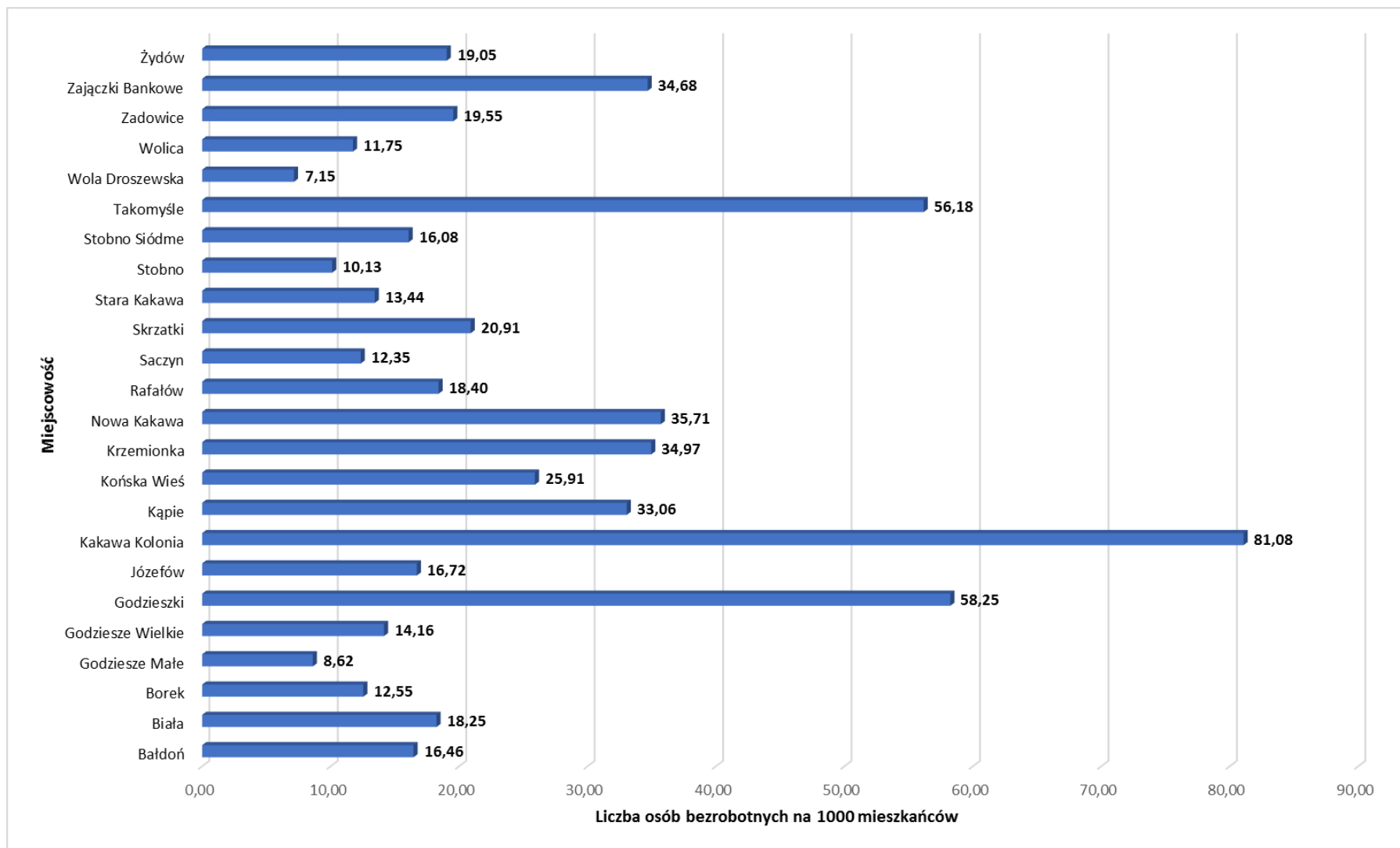
Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 6: Liczba osób bezrobotnych mieszkających w gminie Godziesze Wielkie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu

Na 1000 mieszkańców w gminie przypada średnio 17,40 bezrobotnych. Największa wartość tego wskaźnika występuje w miejscowościach Kakawa Kolonia (81,08) oraz Godzieszki (58,25) i Takomyśle (56,18), które położone są przy wschodniej granicy gminy.

Wykres 7: Liczba osób bezrobotnych przypadająca na 1000 mieszkańców w poszczególnych miejscowościach

Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

Od końca marca 2017 r. w strukturze bezrobotnych wzrósł udział kobiet (o 2,64%) oraz osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (o 3,73%). W porównaniu do powiatu kaliskiego gmina Godziesze Wielkie wyróżnia się także dość dużym udziałem bezrobotnych osób do 24. roku życia (19,72%) i z prawem do zasiłku (16,20%).

Tabela 1: Struktura osób bezrobotnych w gminie Godziesze Wielkie w latach 2015 – 2017 i w powiecie kaliskim w 2017 r.

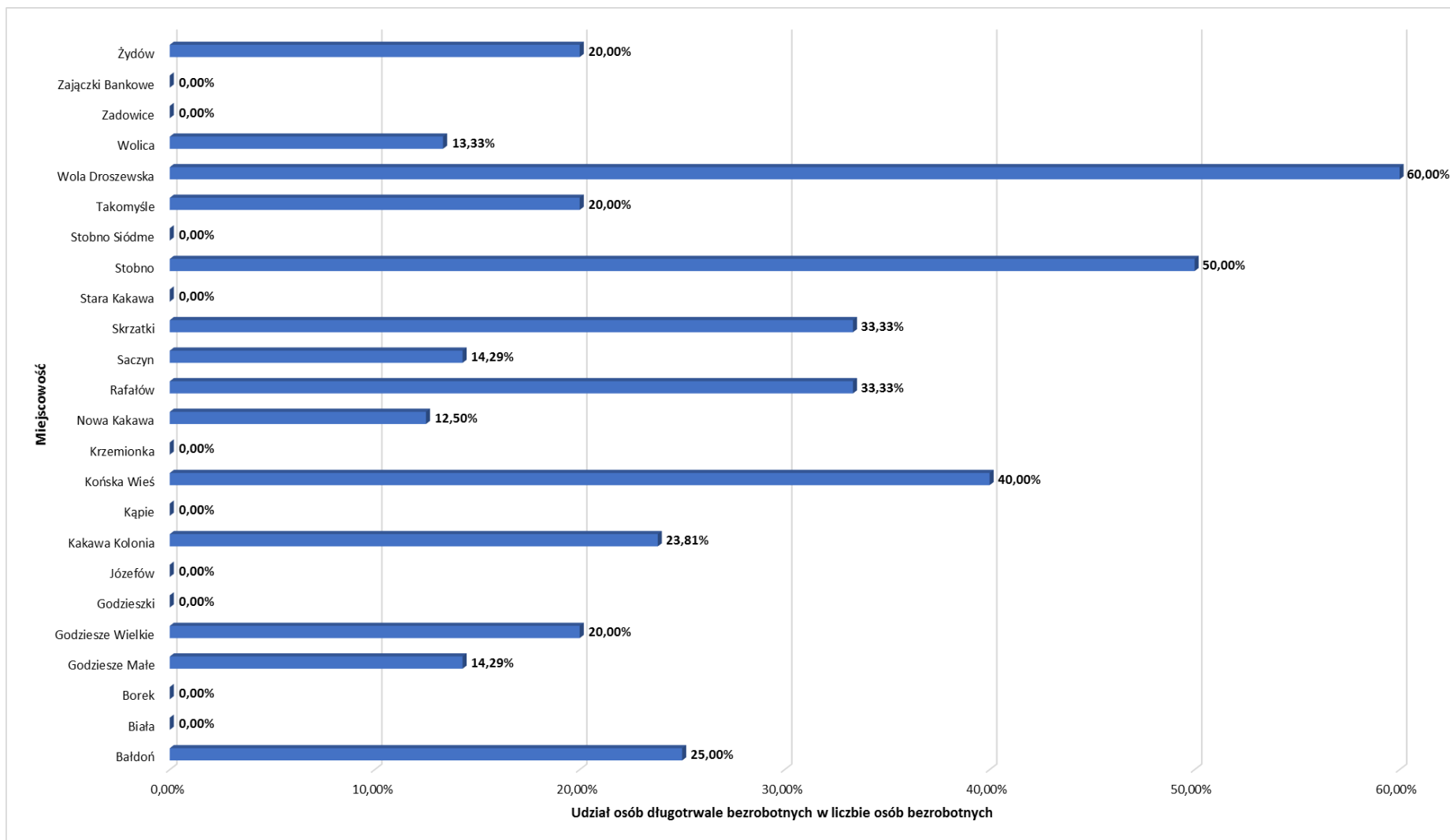
Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Gmina Godziesze Wielkie			Powiat kaliski 31.03.2017
	2015	2016	stan na 31.03.2017	
Kobiety	55,19%	53,70%	56,34%	53,19%
Niepełnosprawni	6,01%	9,26%	8,45%	11,63%
Osoby do 24 roku życia	17,49%	19,75%	19,72%	11,86%
Osoby powyżej 55 roku życia	17,49%	18,52%	18,31%	19,31%
Długotrwale bezrobotni	30,05%	31,48%	35,21%	33,11%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu

Wśród długotrwale bezrobotnych największą grupę stanowią kobiety – w 2017 r. było to 64,00% wszystkich osób długotrwale bezrobotnych (w 2016 r. – 64,71%). Taka dysproporcja wynika przede wszystkim z potrzeby macierzyństwa i decyzji o podjęciu pracy dopiero po „odchowaniu” dziecka do pewnego wieku, zazwyczaj aż pójdzie ono do przedszkola lub szkoły podstawowej. Bezrobotne matki kwalifikują się do grupy osób defaworyzowanych na rynku pracy, głównie z powodu braku dyspozycyjności i konieczności zapewnienia elastycznych godzin pracy.

Udział długotrwale bezrobotnych w liczbie osób pozostających bez zatrudnienia jest dość zróżnicowany przestrzennie. Największe wartości wskaźnik przyjmuje w miejscowościach Wola Droszewska (60%), Stobno (50%) i Końska Wieś (40%).

Największy udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych występuje we wsiach Zadowice (85,71%), Godziesze Małe (71,43%) oraz Zajączki Bankowe (66,67%).

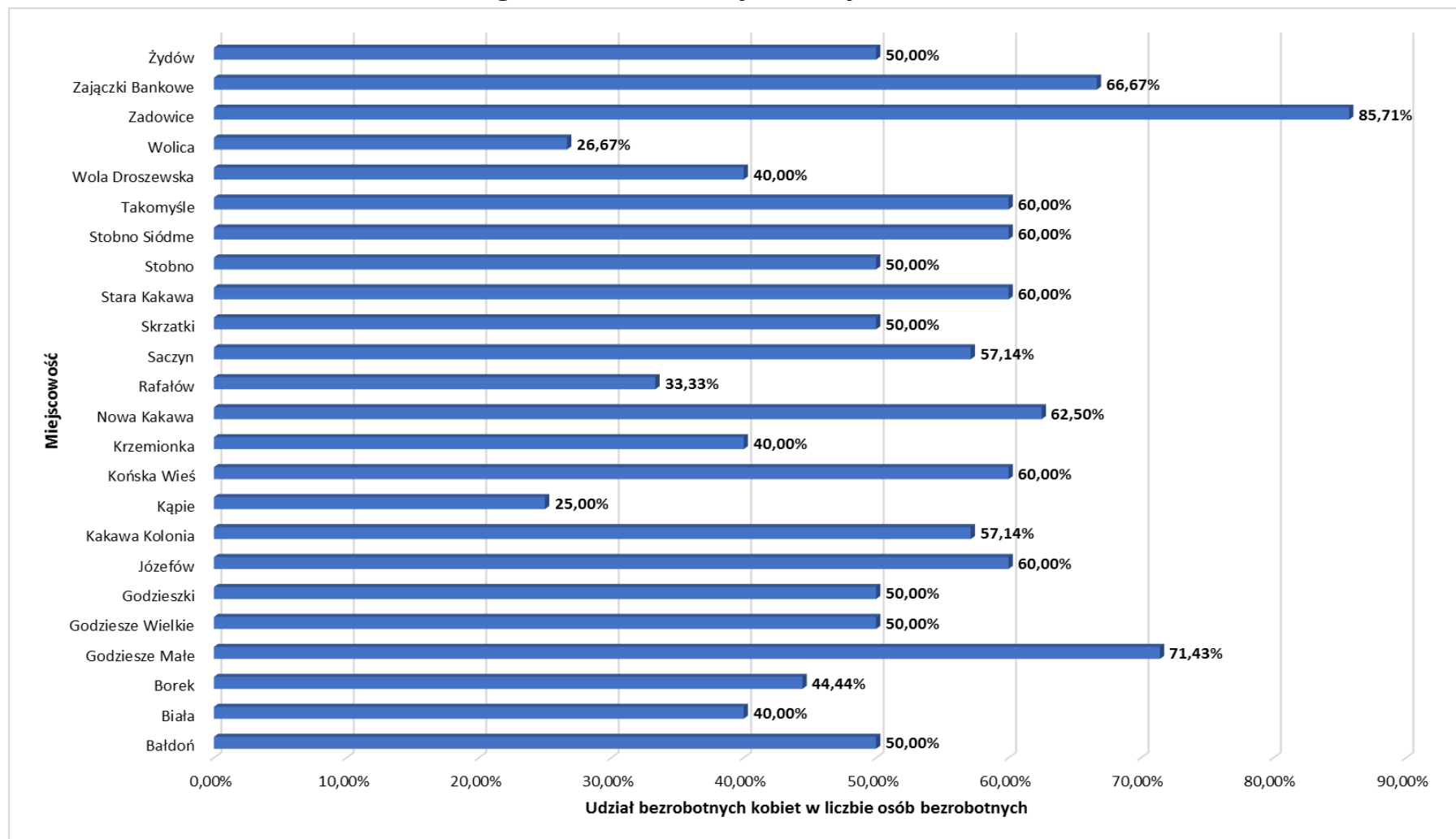

Wykres 8: Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach

Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

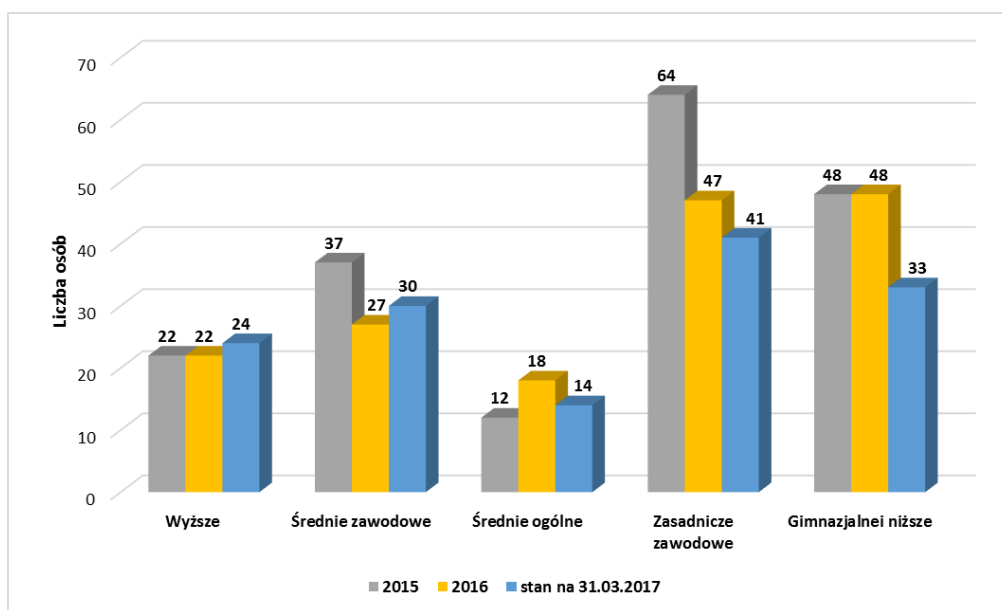
Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 9: Udział bezrobotnych kobiet w liczbie osób bezrobotnych

Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

Największą grupę bezrobotnych stanowią osoby z niskim wykształceniem, tj. zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym (52,11%). Nieco ponad 1/5 bezrobotnych (21,13%) posiada wykształcenie średnie zawodowe, 16,90% wykształcenie wyższe, a 9,86% wykształcenie średnie ogólne. W stosunku do roku poprzedniego wzrosła liczba osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym (o 2 osoby) i średnim zawodowym (o 3 osoby), spadła natomiast liczba bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnym (o 4 osoby), zasadniczym zawodowym (o 6 osób) oraz gimnazjalnym i niższym (o 15 osób).

Wykres 10: Liczba osób bezrobotnych według wykształcenia w latach 2015 - 2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Kaliszu

Wśród osób bezrobotnych w gminie Godziesze Wielkie najliczniejszą grupę stanowią osoby do 24. roku życia, kobiety oraz długotrwale bezrobotni. Brak perspektyw zawodowych może zmusić te grupy do poszukiwania zatrudnienia poza granicami gminy, a w konsekwencji także do emigracji.

Aby poprawić sytuację na rynku pracy oraz pomóc mieszkańcom w podjęciu zatrudnienia należy dążyć nie tylko do pozyskiwania nowych ofert pracy, ale również do zwiększenia kwalifikacji i umiejętności bezrobotnych oraz znalezienia pracodawców zapewniających elastyczne godziny pracy. Szczególną troską należy otoczyć osoby długotrwale bezrobotne – aby umożliwić im podjęcie pracy konieczne jest przeprowadzenie badań, które wykażą ich możliwości, potrzeby i oczekiwania.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Pomoc społeczna

Na terenie gminy pomoc społeczną świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Godzieszach Wielkich, który jest organizatorem i wykonawcą zadań pomocy społecznej zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmalała z 1170 osób w 2010 r. do 588 osób w 2013 r., a następnie wzrosła o 6,37% do 2015 r. Według danych posiadanych przez Urząd Gminy Godziesze Wielkie ze wsparcia GOPS w 2016 r. skorzystało 231 osób oraz 176 gospodarstw domowych.

Tabela 2: Liczba osób i gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w gminie Godziesze Wielkie

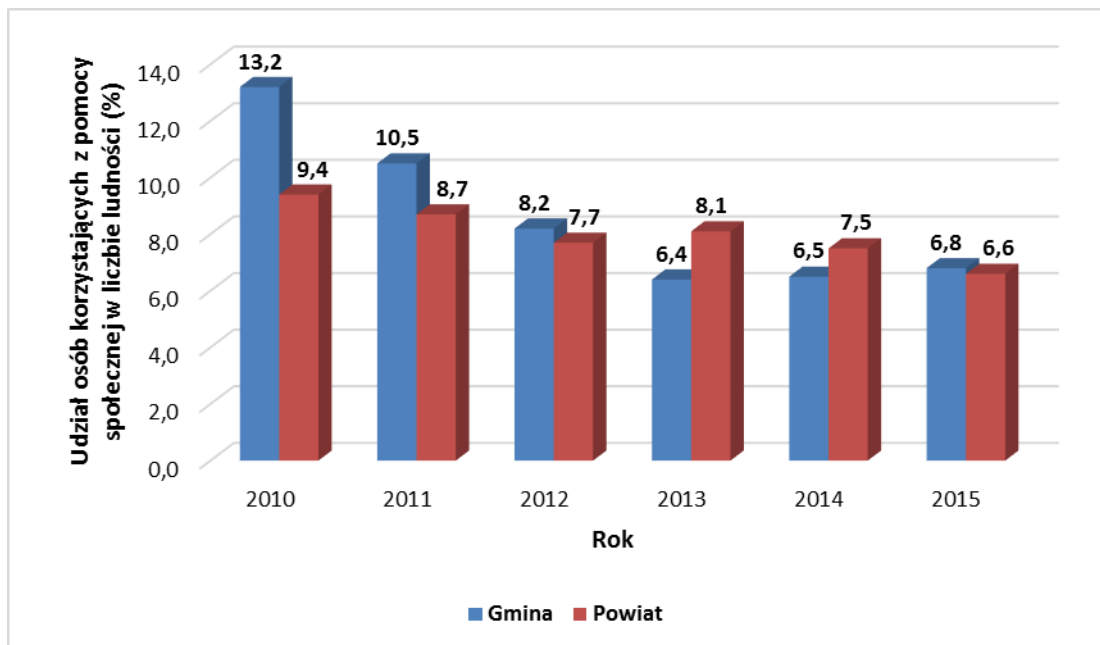
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	1170	934	739	588	596	628	231
Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	314	237	220	179	194	194	176

Źródło: lata 2010 – 2015: dane GUS; rok 2016: dane Urzędu Gminy Godziesze Wielkie

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców gminy od 2010 do 2013 r. spadł o 6,8%, a następnie wzrósł o 0,4% do 2015 r. Wartość tego wskaźnika w analizowanym okresie przekraczała średnią wartość dla powiatu kaliskiego, za wyjątkiem lat 2013 – 2014.

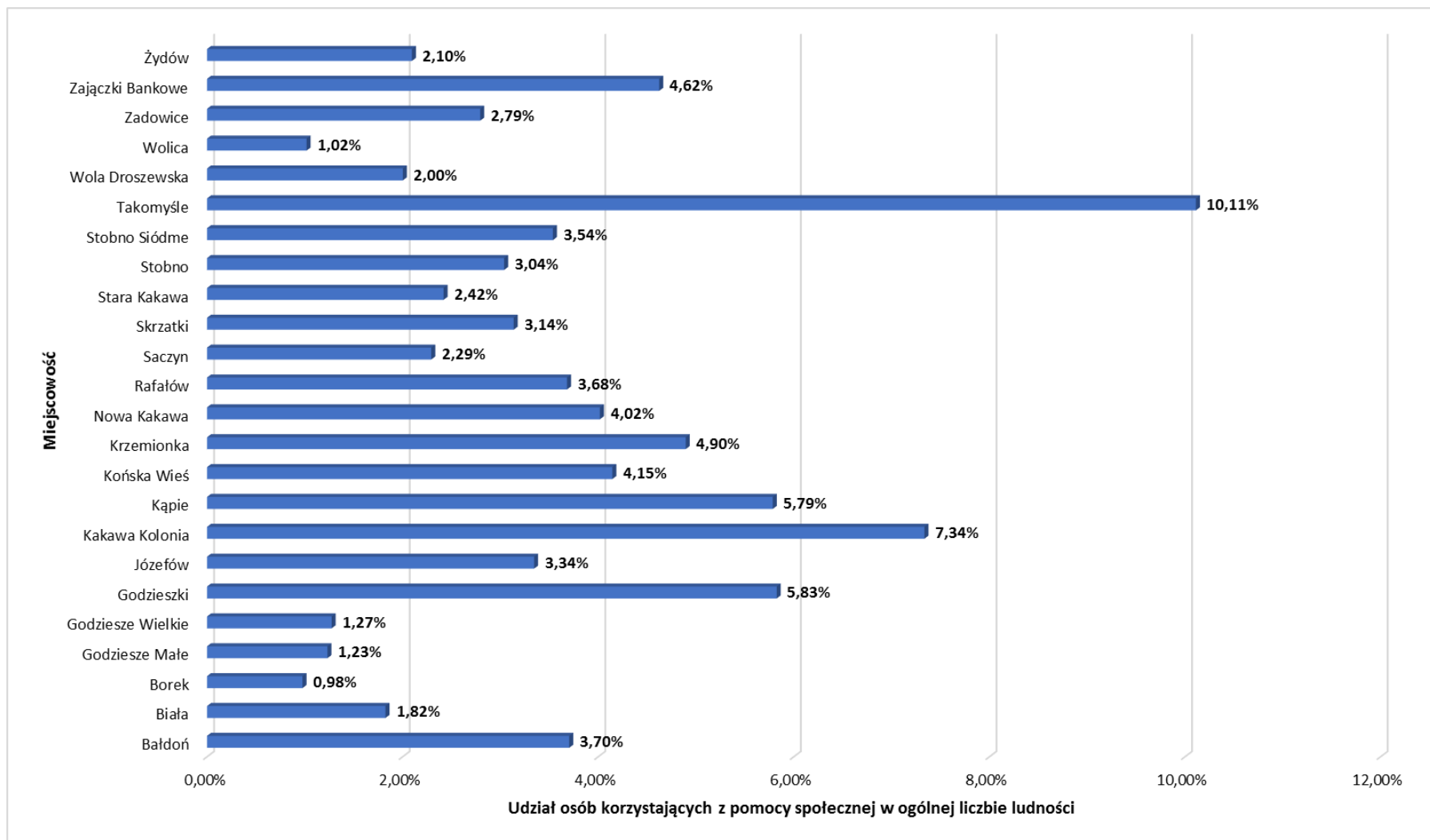
Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 11: Udział osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Godziesze Wielkie i w powiecie kaliskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Największy udział osób korzystających ze wsparcia GOPS zamieszkuje wsie Takomyśle (10,11%), Kakawa Kolonia (7,34%) oraz Godzieszki (5,83%). W przypadku gospodarstw domowych największy ich udział znajduje się w miejscowościach Takomyśle (36,36%), Kakawa Kolonia (20,00%) oraz Kąpie (16,67%).

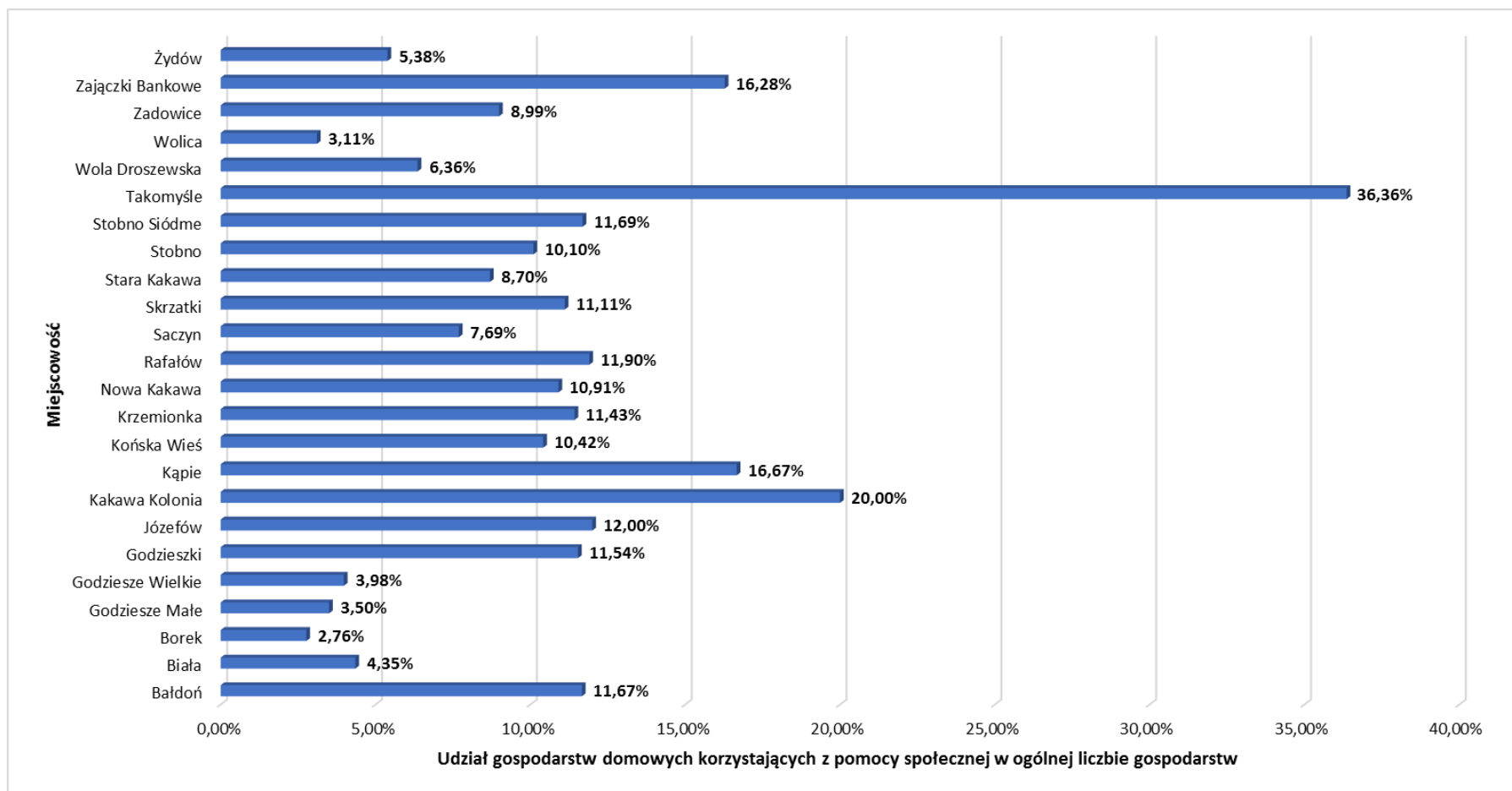

Wykres 12: Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców w poszczególnych miejscowościach

Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

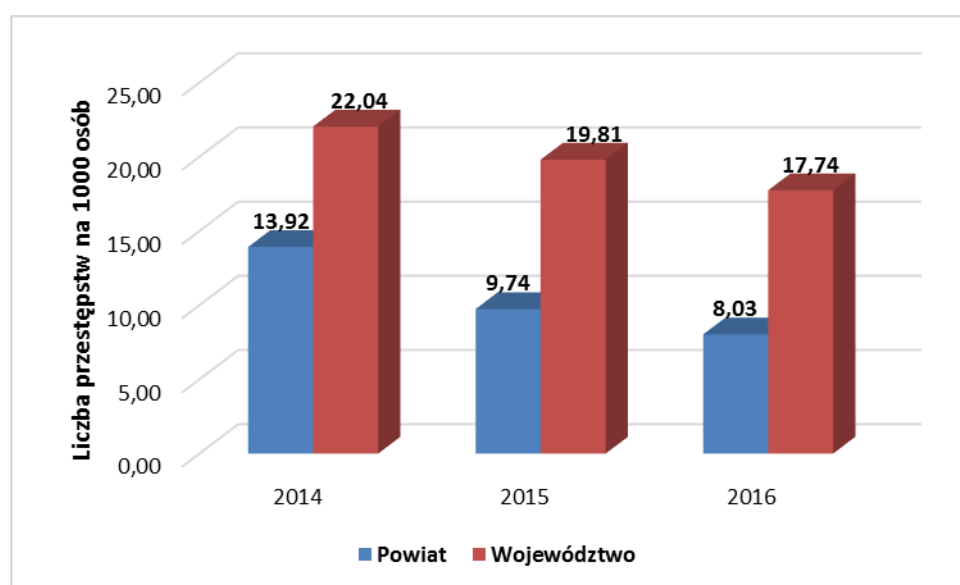

Wykres 13: Udział gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie gospodarstw

Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

Bezpieczeństwo społeczne

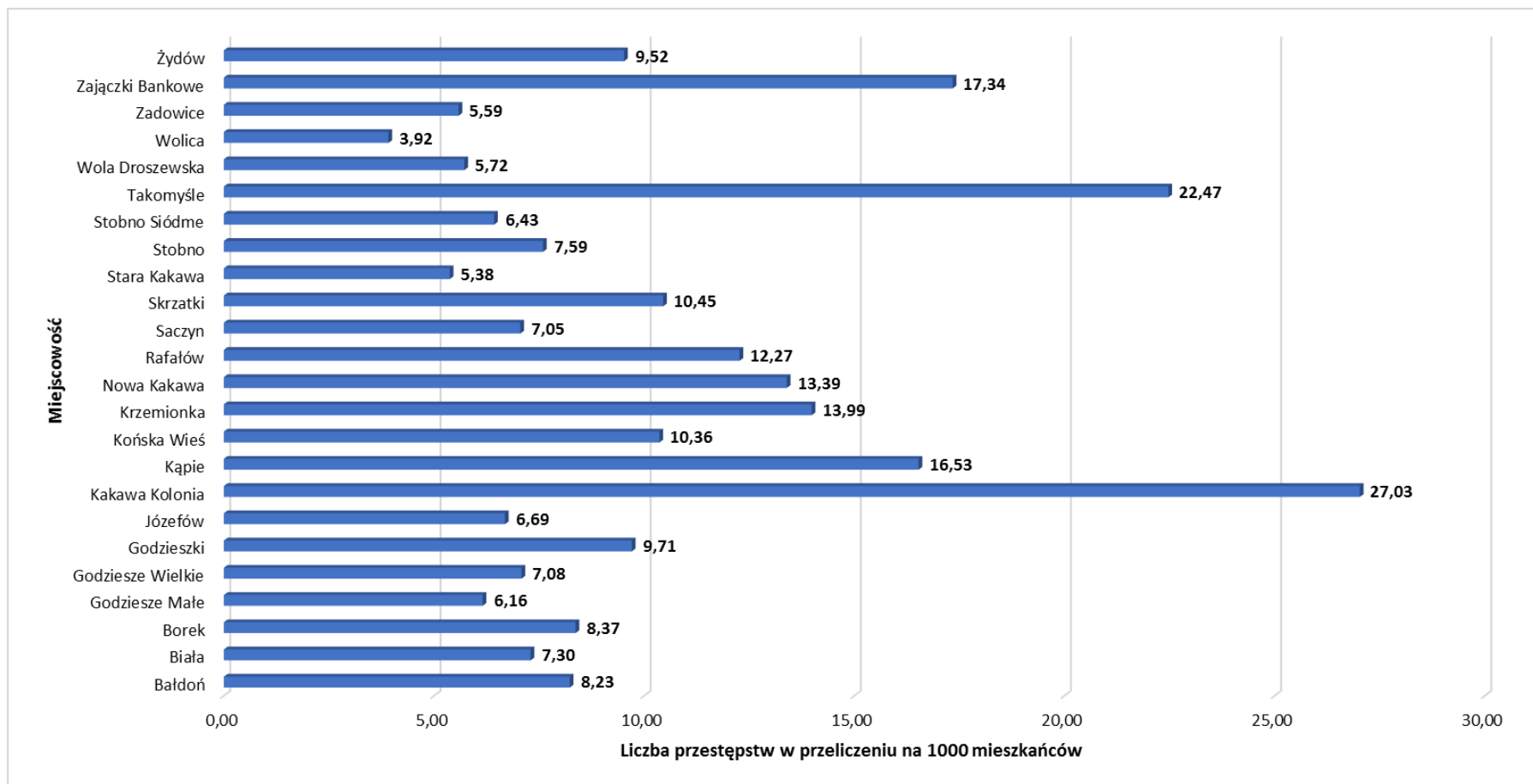
Na przestrzeni lat 2014 – 2016 największą liczbę przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w powiecie kaliskim odnotowano w 2014 roku, kiedy to na 1000 mieszkańców przypadało 13,92 przestępstw. Należy zauważyć, że od 2014 r. wartość tego wskaźnika uległa zmniejszeniu. W latach 2014 – 2016 liczba przestępstw popełnionych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców istotnie spadła. Porównywalny trend wskaźnika widoczny był na poziomie województwa wielkopolskiego. W województwie wskaźnik spadł z poziomu 22,04 do 17,74 przestępstw/1000 mieszkańców.

Wykres 14: Przestępstwa stwierdzone przez Policję w powiecie kaliskim i województwie wielkopolskim w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 2014 – 2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według przeprowadzonych badań do najczęściej popełnianych w 2016 r. przestępstw w powiecie kaliskim należały przestępstwa o charakterze kryminalnym (258) i drogowe (184). Mniej stwierdzono przestępstw przeciwko mieniu (178) oraz o charakterze gospodarczym (68). Wiele z nich jest odzwierciedleniem tendencji charakteryzujących gminę Godziesze Wielkie. Największą liczbę przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców popełniono w miejscowościach Kakawa Kolonia (27,03), Takomyśle (22,47) oraz w Zajączkach Bankowych (17,34).

Wykres 15: Liczba przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w poszczególnych miejscowościach

Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

Edukacja w gminie

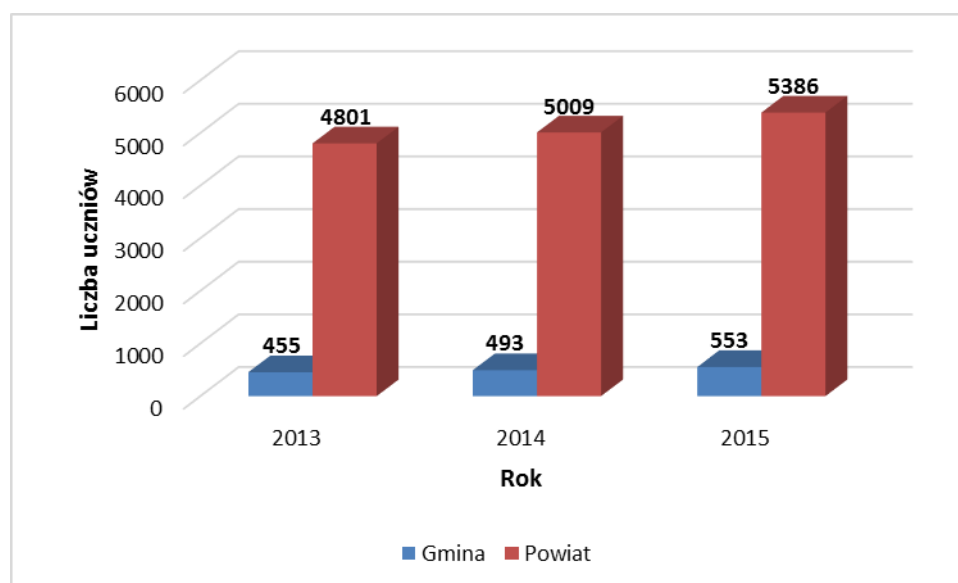
W 2015 r. do przedszkoli w gminie Godziesze Wielkie uczęszczało w sumie 239 dzieci w wieku 3 – 5 lat, co stanowiło 73,99% dzieci w tym wieku. W powiecie kaliskim było to 1929 dzieci (73,60%). Analiza przekrojowa danych w latach 2013 – 2015 pozwala zauważyć, że na poziomie gminy odsetek ten nieco spadł, jednak w powiecie wzrósł.

Tabela 3: Liczba dzieci w wieku 3 – 5 lat i objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie i powiecie w latach 2013 - 2015

Wyszczególnienie	2013	2014	2015
Dzieci w wieku 3 – 5 lat objęte wychowaniem przedszkolnym			
Powiat kaliski	2844	2743	2621
Gmina Godziesze Wielkie	329	330	323
Odsetek dzieci w wieku 3 – 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym			
Powiat kaliski	68,53%	68,06%	73,60%
Gmina Godziesze Wielkie	74,47%	70,00%	73,99%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Do szkół podstawowych w gminie uczęszczało w 2015 r. w sumie 553 uczniów, którzy stanowili 10,27% ogółu uczniów szkół podstawowych w powiecie kaliskim. W analizowanych jednostkach największą liczbę uczniów odnotowano w 2015 r. Ogólnie na przestrzeni lat 2013 – 2015 liczba uczniów w gminie wzrosła o 16,7%.

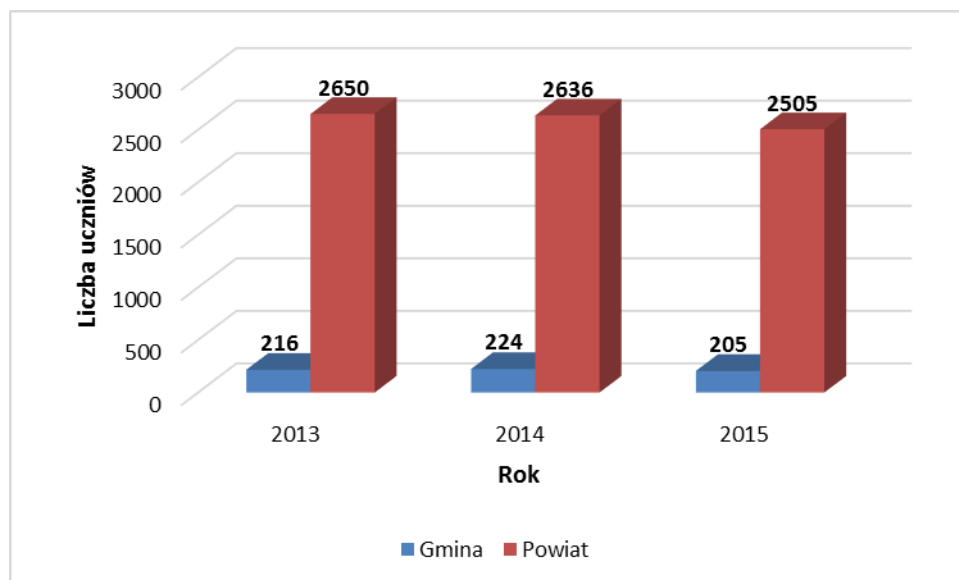
Wykres 16: Liczba uczniów w szkołach podstawowych w gminie i w powiecie w latach 2013 – 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

W 2015 r. do gimnazjów w gminie Godziesze Wielkie uczęszczało 205 uczniów. Na przestrzeni lat 2010-2015 liczba ta uległa zmniejszeniu – ubyło 11 uczniów. Spadek odnotowano również w tym okresie w liczbie gimnazjalistów w powiecie kaliskim.

Wykres 17: Liczba uczniów w szkołach gimnazjalnych w powiecie i w gminie w latach 2013 – 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wyniki egzaminów szóstoklasistów i gimnazjalistów z gminy Godziesze Wielkie w porównaniu do wyników w powiecie wskazują na nieco niższy poziom nauczania zarówno w szkołach podstawowych jak i w gimnazjach.

Tabela 4: Średnie procentowe wyniki egzaminów szóstoklasistów i gimnazjalnych w gminie i w powiecie w 2016 roku

Wyszczególnienie	Gmina Godziesze Wielkie	Powiat kaliski
Wyniki egzaminów szóstoklasistów		
Część pierwsza	56,99%	60,74%
Język polski	67,65%	68,33%
Matematyka	45,74%	52,63%
Część druga – język angielski	58,52%	67,13%
Wyniki egzaminów gimnazjalnych		
Historia/WOS	56,32%	56,25%
Język polski	62,59%	66,73%
Przedmioty przyrodnicze	49,43%	51,01%
Matematyka	40,57%	48,35%
Język angielski - podstawowy	52,35%	57,12%
Język angielski - rozszerzony	30,75%	36,55%

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników zestawienia Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu, 2016

Przeprowadzona powyżej analiza pozwala wnioskować o zmianach, jakie będą zachodzić na terenie gminy. Przeprowadzone badania ukazują sukcesywny spadek liczby dzieci w wieku przedszkolnym i gimnazjalnym oraz wzrost liczby uczniów szkół podstawowych. Na podstawie wyników egzaminów szóstoklasistów i egzaminów gimnazjalnych można sądzić, że poziom nauczania w tych placówkach jest nieco niższy niż w powiecie. Odpowiednia edukacja i znajomość sytuacji na rynku pracy pozwala na zdobycie wymaganych kwalifikacji i większe możliwości w podjęciu zatrudnienia. Istotna jest więc organizacja zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży mająca na celu zwiększanie ich umiejętności praktycznych, zapewnienie kompetencji na rynku pracy oraz możliwości korzystania z instytucji zajmujących się m.in. doradztwem zawodowym.

Uczestnictwo w życiu publicznym

Partycypacja obywateli w wyborach jest jednym z przejawów społeczeństwa obywatelskiego. Frekwencja wyborcza w gminie Godziesze Wielkie nie odbiega zanadto od frekwencji w powiecie kaliskim. Uczestnictwo w wyborach do europarlamentu i samorządowych przeprowadzane w 2014 r. było niższe niż w powiecie odpowiednio o 0,92% i 2,02%. Chętniej za to mieszkańcy uczestniczyli w wyborach parlamentarnych i prezydenckich przeprowadzanych w 2015 r. Frekwencja wyborcza była wyższa niż w powiecie odpowiednio o 1,6% i 1,03%.

Tabela 5: Frekwencja wyborcza w gminie i powiecie

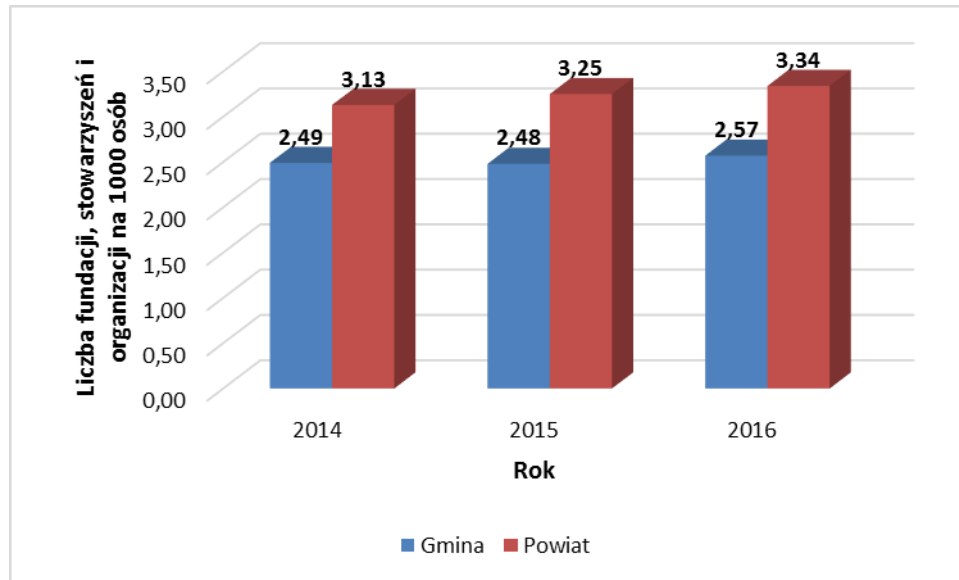
Wyszczególnienie	Gmina Godziesze Wielkie	Powiat kaliski
Frekwencja wyborcza w wyborach do europarlamentu (2014)	16,48%	17,4%
Frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych (2015)	45,31%	43,71%
Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich (2015)	51,58%	50,55%
Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych (2014)	49,81%	51,83%

Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

W latach 2014 – 2016 w gminie i w powiecie liczba działających fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na 1000 mieszkańców wzrosła, co świadczy o rozwoju tego sektora.

Wykres 18: Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych działających na terenie gminy i powiatu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mimo wzrostu liczby organizacji pozarządowych gminę Godziesze Wielkie cechuje niewielki stopień aktywności społeczeństwa. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadająca na 1000 mieszkańców w gminie nadal jest niższa niż średnia wartość tego wskaźnika charakteryzująca powiat kaliski. Wzrost aktywności obywateli w tym zakresie jest istotny dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, które stanowi bazę dla wzmocnienia i rozkwitu społeczności lokalnych. Istotne jest w najbliższej perspektywie podejmowanie działań wspierających sektor NGO, fundacje i stowarzyszenia poprzez dostępność do lokali czy organizację wydarzeń kulturalnych.

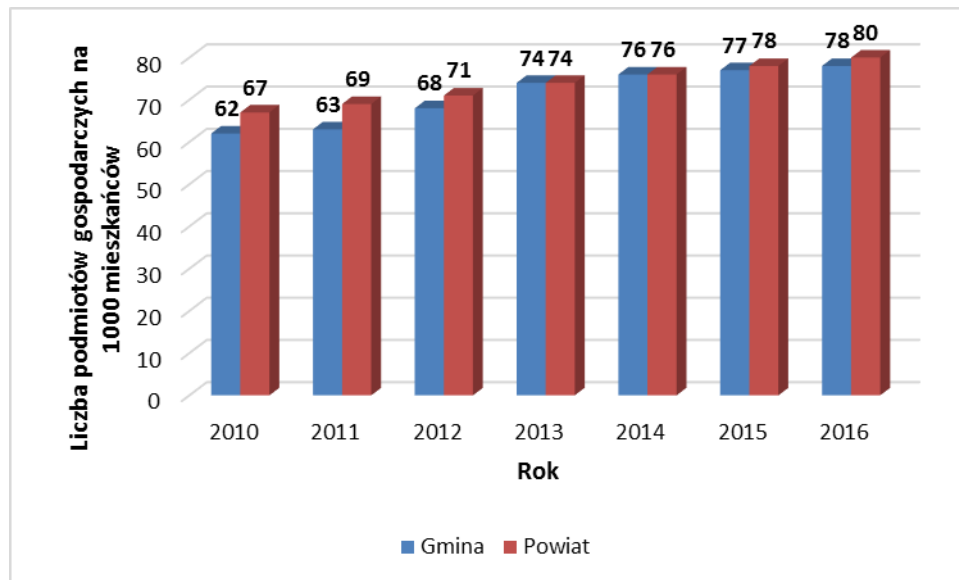
3.2. SFERA GOSPODARCZA

Na przestrzeni lat 2010 – 2016 wzrosła liczba podmiotów gospodarki narodowej w gminie i w powiecie. W 2016 r. ich liczba wyniosła 730 i była wyższa o 179 podmiotów w stosunku do 2010 r. W 2016 r. zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych stanowiły podmioty sektora prywatnego - 96,99%.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

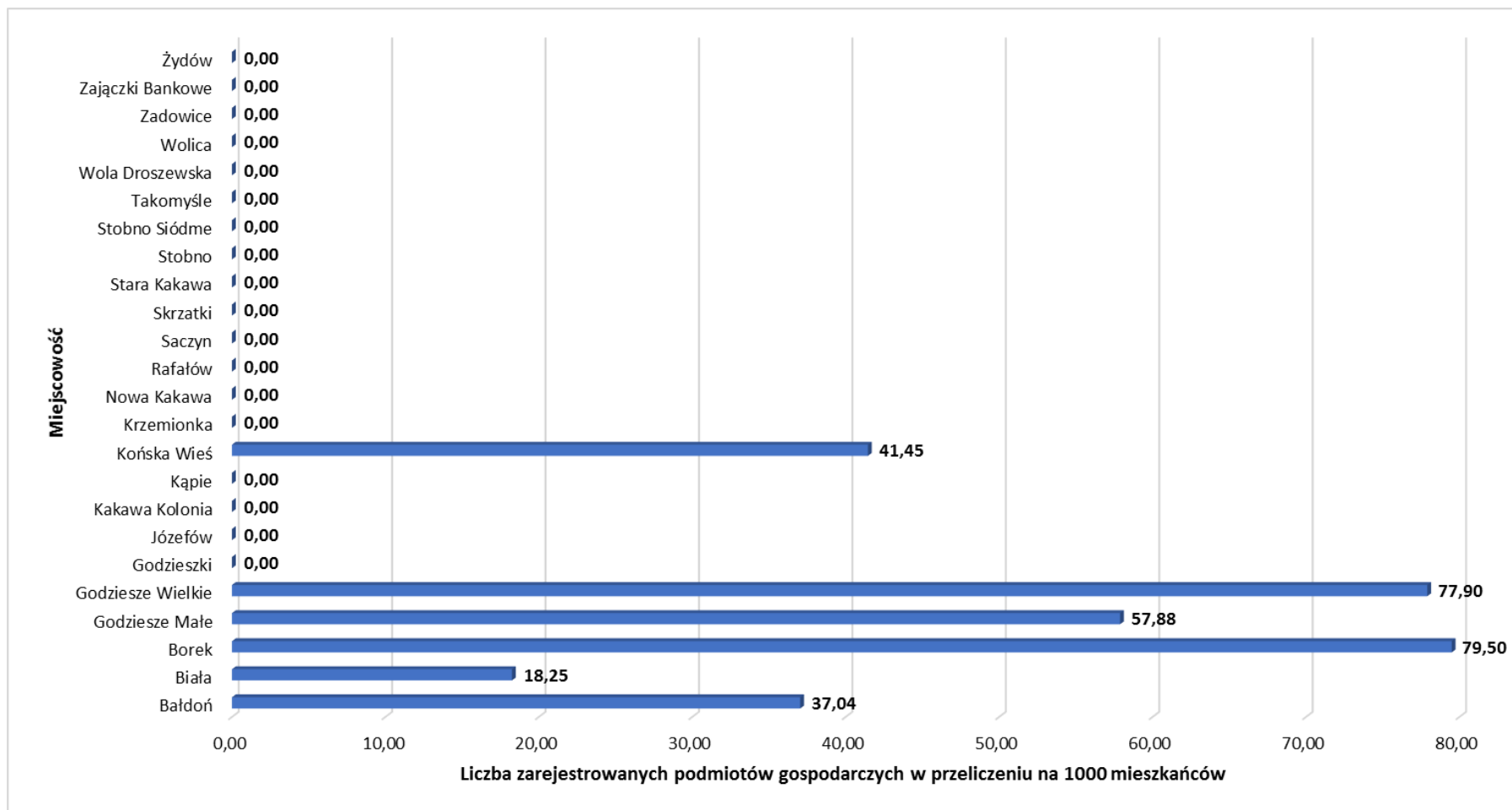
W 2016 r. w gminie Godziesze Wielkie na 1000 mieszkańców przypadało 78 podmiotów gospodarczych. Na przestrzeni lat 2010 – 2016 wskaźnik ten wzrósł zarówno w gminie jak i w powiecie.

Wykres 19: Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w gminie i w powiecie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

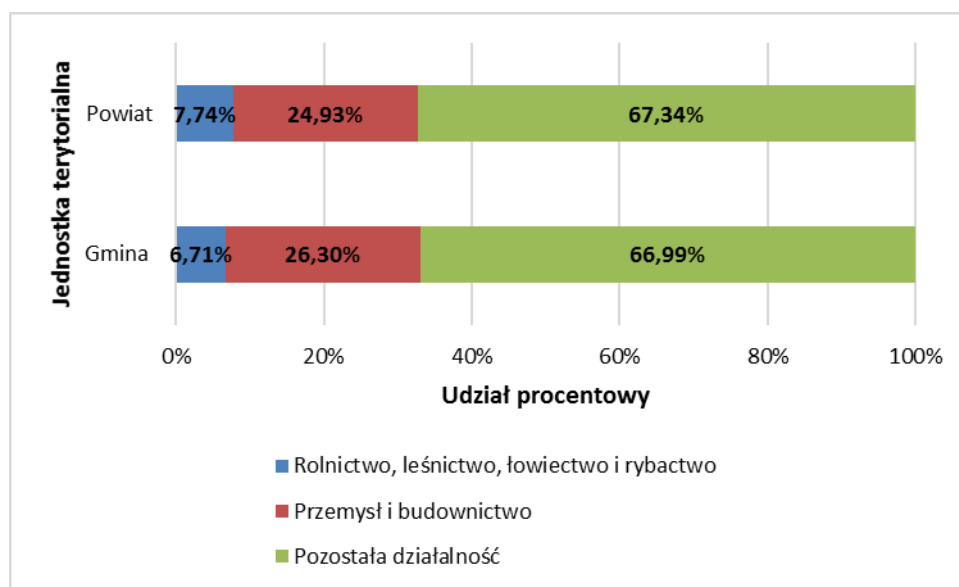
Podmioty gospodarcze zarejestrowane na terenie gminy skupiają się w sześciu miejscowościach: Końskiej Wsi, Godzieszach Małych i Wielkich, Borku, Białej i Bałdoniu. Największa liczba przedsiębiorstw przypadająca na 1000 mieszkańców zlokalizowana jest we wsiach Borek (79,50) i Godziesze Wielkie (77,90).

Wykres 20: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w poszczególnych miejscowościach

Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

W 2016 r. najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Godziesze Wielkie stanowiły podmioty III sektora gospodarki (66,99%). Zdecydowanie mniej (26,30%) jednostek prowadziło działalność związaną z przemysłem i budownictwem, a pozostałe 6,71% stanowiły podmioty działające w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybołówstwie. Podobnie kształtowała się struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie kaliskim.

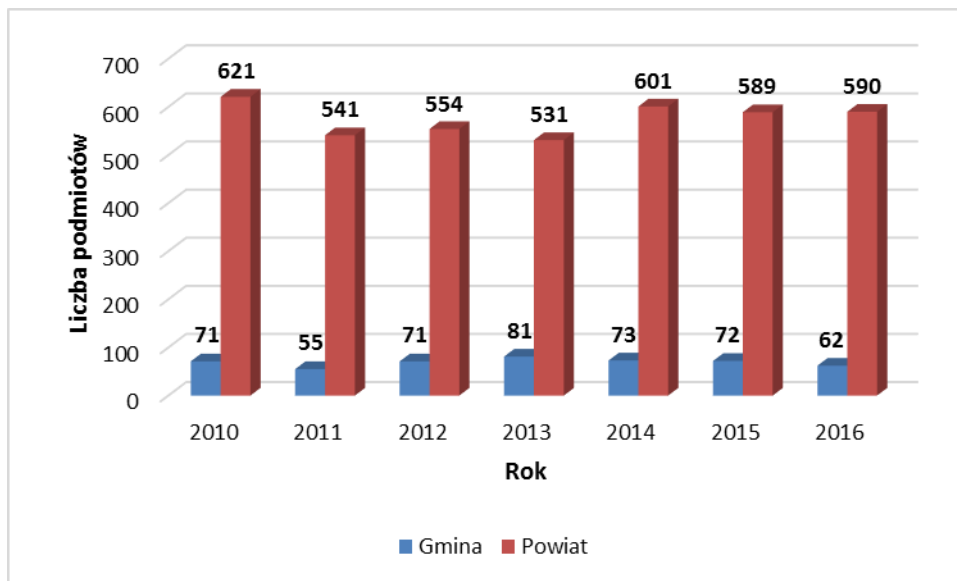
Wykres 21: Struktura podmiotów gospodarki narodowej według grup rodzajów działalności PKD 2007 w 2016 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 2010 – 2016 liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w analizowanych jednostkach administracyjnych podlegała ciągłym wahaniom. W 2016 r. w gminie Godziesze Wielkie w rejestrze REGON zarejestrowano 62 nowe podmioty. Ogółem na przestrzeni analizowanego okresu w gminie odnotowano spadek liczby rejestrowanych podmiotów z 71 w roku 2010 do 62 w roku 2016.

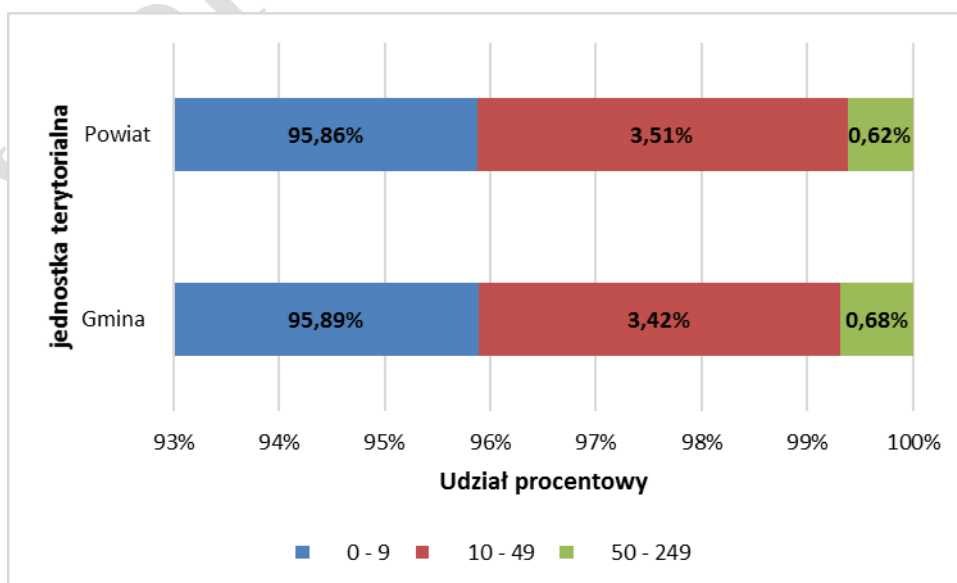
Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 22: Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w gminie i w powiecie w latach 2010 – 2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2016 r. wśród podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność w gminie Godziesze Wielkie najwięcej było przedsiębiorstw najmniejszych, zatrudniających do 9 pracowników. Na przestrzeni analizowanego okresu ich liczba nieco wzrosła. W 2016 r. stanowiły one 95,89% ogółu podmiotów gospodarczych. Drugą co do liczebności grupę stanowiły podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników. W 2016 r. stanowiły one 3,42% podmiotów gospodarczych. Kolejna grupa to jednostki zatrudniające od 50 do 249 pracowników – 0,68% ogółu podmiotów.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 23: Struktura podmiotów gospodarczych według klas wielkości w 2016 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 6: Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2010 – 2016 z podziałem według klas wielkości

Podmioty wg klas wielkości	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Razem	551	568	620	678	704	715	730
0 - 9	521	536	585	647	674	686	700
10 - 49	26	28	31	27	26	25	25
50 - 249	4	4	4	4	4	4	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zgodnie z powyższą tabelą wzrasta liczba przedsiębiorstw mikro, małych oraz dużych, natomiast spada liczba średnich przedsiębiorstw. W ostatnim roku zarejestrowano również jedno nowe przedsiębiorstwo duże.

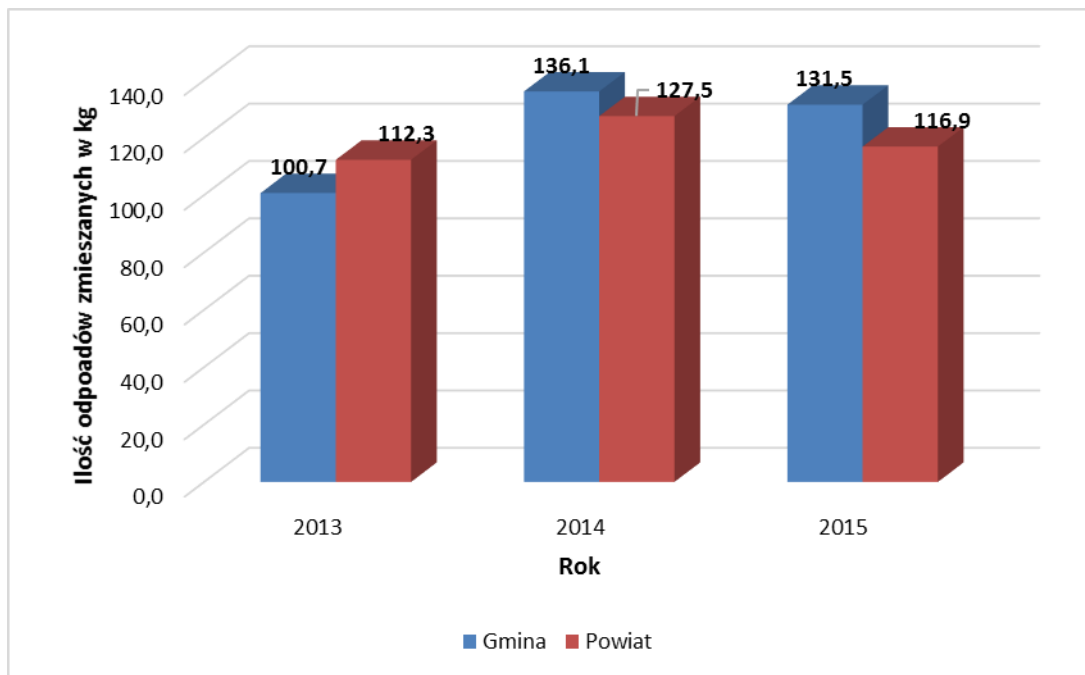
Rozwinięta gospodarka jest ważnym komponentem sprawnie funkcjonującej gminy. Diagnoza wykazała wzrost liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON, głównie mikro – i małych przedsiębiorstw zatrudniających do 9 osób. Mimo to, odnotowuje się spadek liczby nowo rejestrowanych podmiotów oraz liczby średnich przedsiębiorstw. Można więc stwierdzić, że obecny poziom przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej mieszkańców jest wysoki, ale zaczyna się obniżać. Aby wspomóc rozwój gospodarczy gminy Godziesze Wielkie należy dążyć do stworzenia systemu wsparcia przedsiębiorstw i osób fizycznych prowadzących własną działalność, nawiązywania sieci powiązań pomiędzy istniejącymi podmiotami i różnicowania działalności gospodarczej.

3.3. SFERA ŚRODOWISKOWA

Wskaźnik ilości odpadów komunalnych przypadających na 1 mieszkańca w analizowanym okresie w gminie Godziesze Wielkie wykazywał pewne wahania, ale był niższy niż średnia wartość w powiecie kaliskim, która cały czas rośnie.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

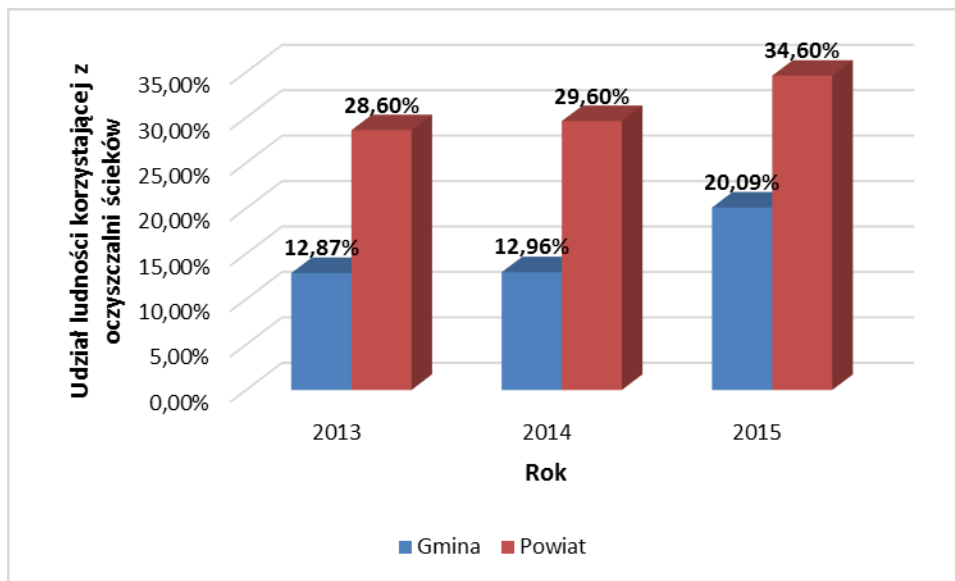
Wykres 24: Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku przypadających na 1 mieszkańca (kg)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na ochronę środowiska bardzo duży wpływ ma gospodarka wodno – ściekowa. W latach 2013 – 2015 w całym powiecie kaliskim wraz z rozbudową sieci kanalizacyjnej zwiększyła się liczba osób korzystających z oczyszczalni ścieków. Wskaźnik ten wzrósł również w gminie Godziesze Wielkie z 12,87% w 2013 r. do 20,09% w 2015 r. Działania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej i ochrony środowiska pozwoliły na zmniejszenie liczby zbiorników bezodpływowych z 1959 sztuk w 2010 r. do 1839 sztuk w 2016 r. Zwiększyła się także liczba przydomowych oczyszczalni ścieków – w 2016 r. było ich 186 sztuk, czyli o 80 więcej niż w roku 2010. Nadal jednak 74,53% gospodarstw domowych korzysta ze zbiorników bezodpływowych, które przez wady konstrukcyjne i wyeksploatowanie mogą stanowić zagrożenie dla środowiska.

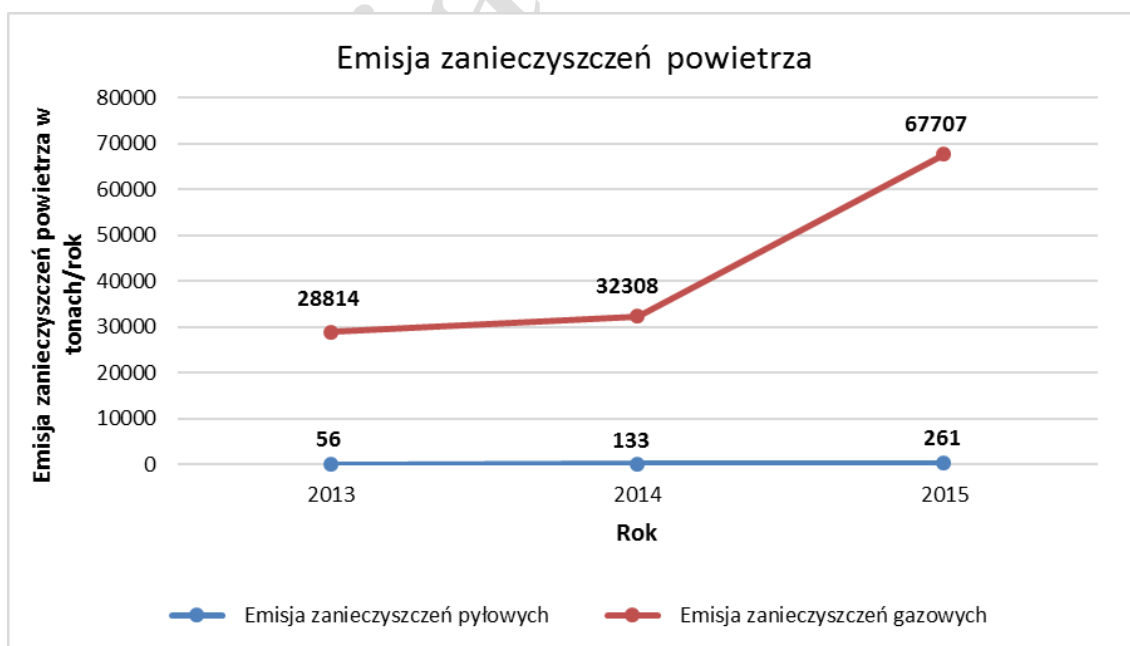
Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 25: Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w stosunku do ogólnej liczby ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zestawienie emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w powiecie kaliskim wykazuje istotną dominację zanieczyszczeń gazowych nad pyłowymi. Wyniki prowadzonej analizy ilustrują zwiększający się poziom obydwu rodzajów zanieczyszczeń w latach 2013-2015.

Wykres 26: Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych na terenie powiatu kaliskiego w tonach/rok

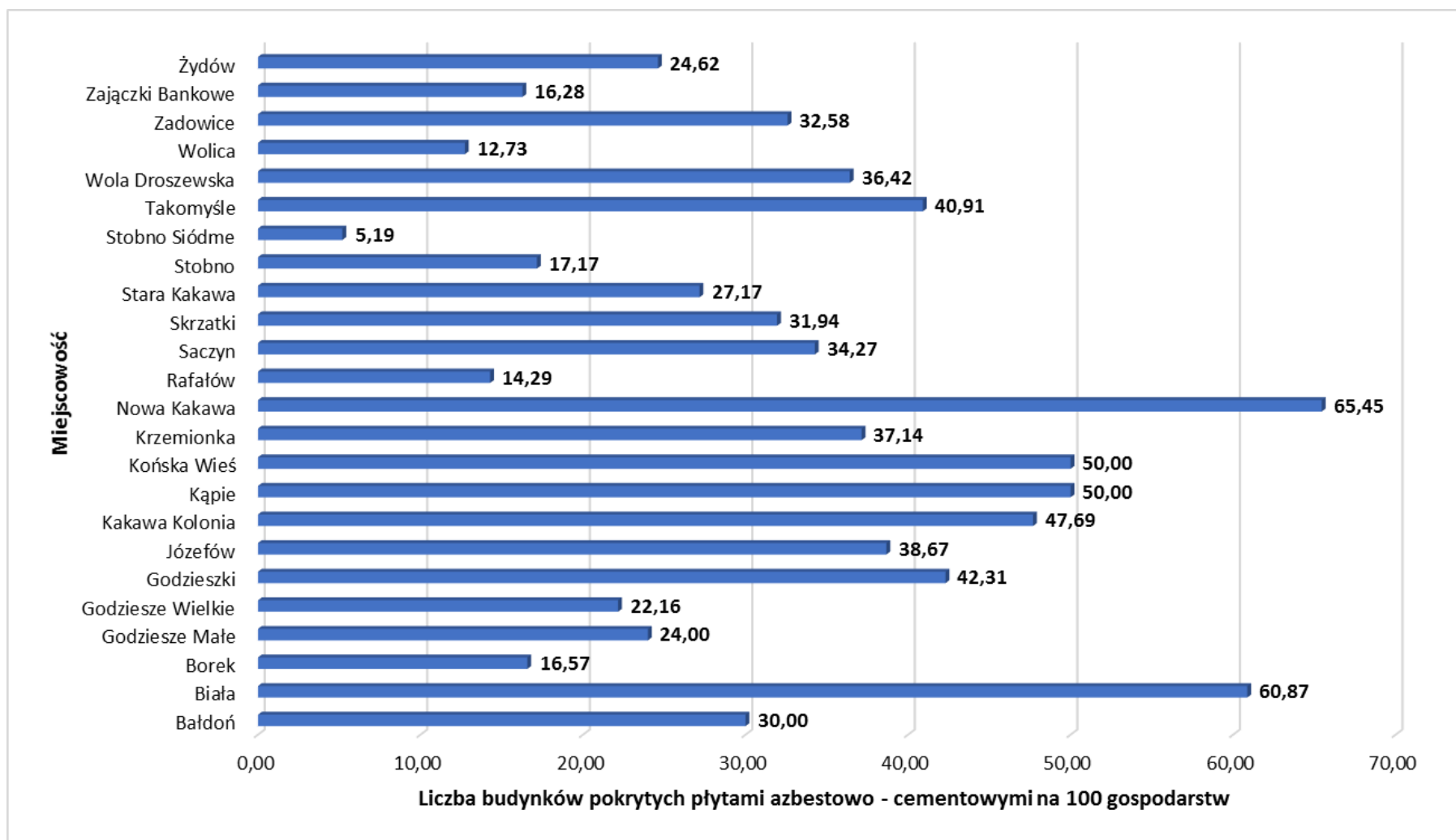
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Zagrożenie dla środowiska naturalnego oraz zdrowia ludzi stanowi również azbest i materiały z niego wykonywane. Dzięki dofinansowaniu otrzymanym w ramach konkursu „Azbest!” organizowanym przez Ministerstwo Gospodarki, gmina Godziesze Wielkie zleciła przeprowadzenie inwentaryzacji odpadów zawierających azbest z obiektów budowlanych mieszczących się w granicach swojego terytorium oraz opracowanie „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Godziesze Wielkie na lata 2012 – 2032”. Przeprowadzona inwentaryzacja azbestu i wyrobów go zawierających wykazała, iż na terenie gminy znajduje się 159 144 m² wyrobów zawierających azbest co stanowi około 1750,58 Mg tego odpadu. Największa ilość wyrobów zawierających azbest zewidencjonowana została na terenie posesji należących do osób fizycznych. Wyroby zawierające azbest w postaci płyt falistych oraz cementowo – azbestowych pokrywają 641 lokalizacji. Jednak od uchwalenia programu nie podjęto żadnych aktywnych działań mających na celu zmniejszenie ilości wyrobów niebezpiecznych.

Największy udział gospodarstw pokrytych wyrobami azbestowymi w przeliczeniu na 100 gospodarstw zewidencjonowano w miejscowościach Nowa Kakawa (64,45) i Biała (60,87).

Wykres 27: Liczba budynków pokrytych płytami azbestowo - cementowymi w przeliczeniu na 100 gospodarstw w poszczególnych miejscowościach

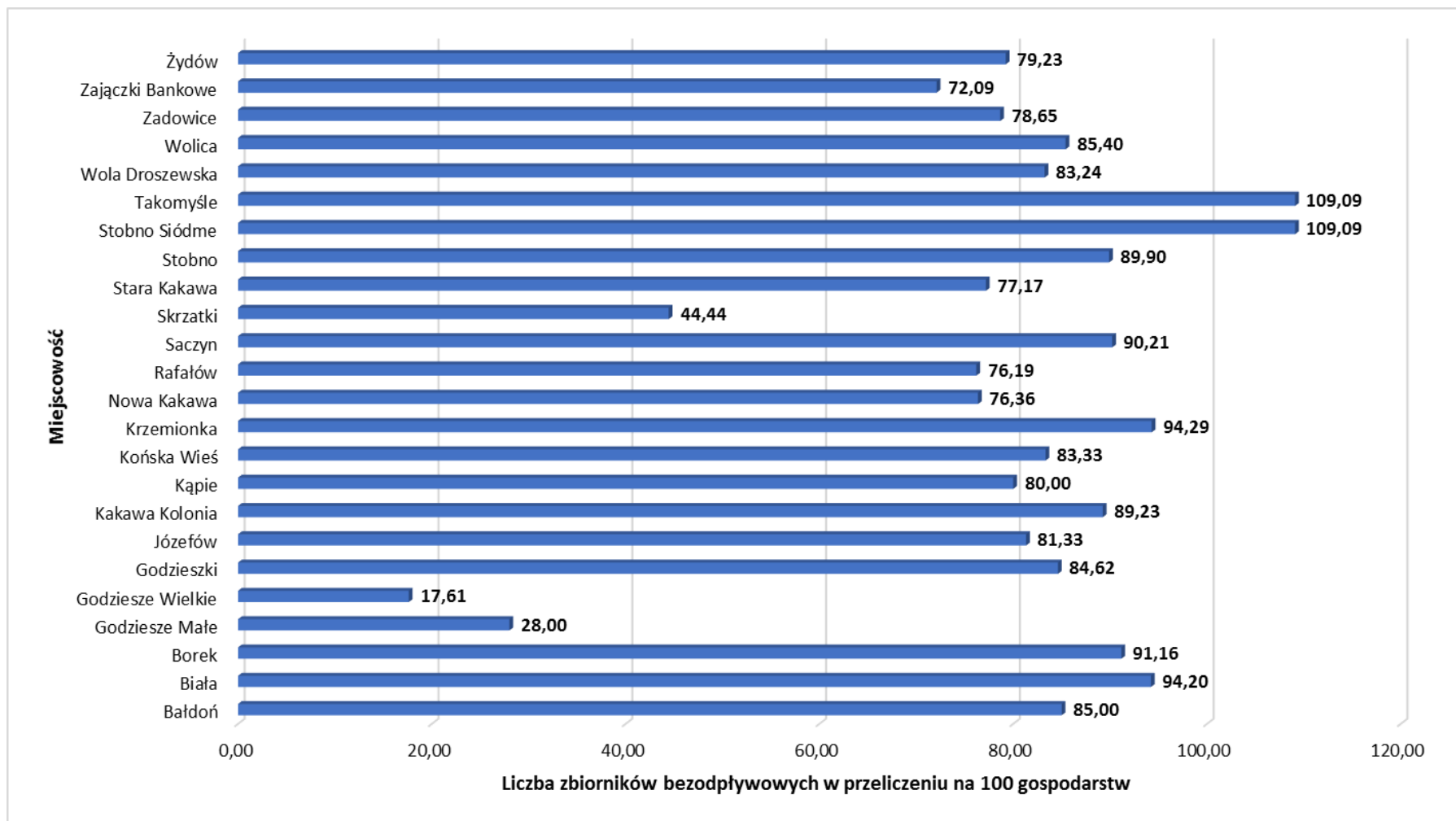
Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

O stanie środowiska naturalnego informuje również udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem. Na terenie powiatu kaliskiego w roku 2015 obszary prawnie chronione stanowiły 24,53% powierzchni powiatu.

Teren gminy Godziesze Wielkie prawie w całości (98,41%) jest objęty ochroną prawną ze względu na występowanie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Proсны”. Obszar chroniony obejmuje całą dolinę rzeki Proсны od granic z województwami łódzkim i opolskim aż do Kalisza. W części przybrzeżnej oraz w starorzeczach doliny Proсны występuje około 50 różnego typu naturalnych i seminaturalnych zbiorowisk roślinnych oraz wiele roślin chronionych, takich jak grzebień biały, grązel żółty, kruszyna pospolita. Swoje miejsca lęgowe mają tu też chronione gatunki ptaków – m.in. gołębiarz, łabędź niemy, błotniak stawowy, czajka, niteczka, dudek, kobuz.

Najbardziej niepokojącymi zjawiskami w sferze środowiskowej jest wzrost zanieczyszczeń atmosferycznych oraz, brak rezultatów w usuwaniu wyrobów zawierających azbest. W celu ochrony środowiska należy więc podjąć działania ukierunkowane na świadomość ekologiczną mieszkańców gminy, pomoc finansową w wymianie przestarzałych instalacji ciepłowniczych, termomodernizację budynków oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

W nieco mniejszym stopniu zagrożenie stanowi nieuregulowana gospodarka wodno – ściekowa. Do 2015 r. z sieci kanalizacyjnej korzystało tylko 19,90% mieszkańców gminy, pozostała ludność odprowadzała nieczystości płynne do zbiorników bezodpływowych (szamb). Szczelność oraz sposób opróżniania zbiorników nie zależy od władz gminy, dlatego trudno jest kontrolować jaki stopień zagrożenia stanowią dla środowiska.

Wykres 28: Liczba zbiorników bezodpływowych przypadająca na 100 gospodarstw w poszczególnych miejscowościach

Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

3.4. SFERA PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNA

Zagospodarowanie przestrzenne gminy

Gmina Godziesze Wielkie zajmuje powierzchnię 10 540 ha, co stanowi 9,09% powierzchni powiatu kaliskiego. 79,72% powierzchni jest zajętych przez użytki rolne, z czego najwięcej stanowią grunty orne (62,63%). Dużą powierzchnię zajmują także grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (15,82%), natomiast grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią 3,32% powierzchni gminy.

Tabela 7: Struktura użytkowania gruntów w gminie Godziesze Wielkie

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]	Udział w ogólnej powierzchni gminy [%]
Użytki rolne	8402	79,72%
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1667	15,82%
Grunty pod wodami	69	0,65%
Grunty zabudowane i zurbanizowane	350	3,32%
Nieużytki	52	0,49%
Obszary prawnie chronione	10372	98,41%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2014

Analizując powyższą tabelę można stwierdzić, że gmina Godziesze Wielkie jest jednostką o charakterze rolniczym. Działalność rolnicza opiera się na rozwiniętej produkcji roślinnej i hodowlanej. W rękach osób fizycznych spoczywa większość powierzchni gminy, głównie użytków rolnych i terenów mieszkaniowych oraz częściowo obszary leśne, drogi i wody.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie wyróżnia cztery główne rodzaje użytkowania terenu występujące na terenie jednostki:

1. Tereny zwartej zabudowy poszczególnych wsi gminy,
2. Powstające tereny działalności gospodarczej, skoncentrowane w rejonie drogi powiatowej, jak i rozproszone w poszczególnych miejscowościach,
3. Strefa upraw z pojedynczymi pojawiającymi się zabudowaniami najczęściej o charakterze zabudowy zagrodowej,
4. Tereny kompleksów leśnych.

Z wymienionych powyżej obszarów najbardziej jednorodnym pod względem funkcjonalnym są kompleksy leśne, położone w północnej, zachodniej i wschodniej części gminy.

Budownictwo mieszkaniowe jest lokowane przede wszystkim w pobliżu dróg powiatowych w miejscowościach Godziesze Małe i Godziesze Wielkie oraz w ściśle wyznaczonych w polityce przestrzennej gminy miejscach na terenie poszczególnych miejscowości. Tendencje do rozprzestrzeniania się zabudowy mieszkaniowej zostały w *Studium* ocenione pozytywnie, niemniej jednak autorzy zwracają uwagę na architekturę obiektów, ich estetykę i utrzymanie otoczenia, które w wielu przypadkach pozostawia wiele do życzenia.

Najbardziej niekorzystne w strukturze zagospodarowania przestrzennego gminy jest samotnicze budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Zabudowa ta pojawia się na obszarze rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wyraźnie z nią kolidując. Jest to zjawisko zauważalne na terenie całego kraju ponieważ wynika z niewystarczających zapisów prawnych zawartych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Rozwój przestrzenny zabudowy gminy Godziesze Wielkie przebiega w kierunku Kalisza i gminy Opatówek, czyli terenów położonych na północy gminy (wieś Wolica, Żydów, Borek, Stobno). Położone na tym obszarze wsie stają się tzw. „sypialnią” dla pracujących w Kaliszu. Strefy graniczne z miastem Kalisz i miejscowością Szałe (gm. Opatówek) to w przeważającej części zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i usługowa.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Dostęp komunikacyjny

System komunikacji w gminie Godziesze Wielkie opiera się tylko na powiązaniach drogowych – przez teren jednostki nie przebiega kolej, nie istnieją również połączenia drogą wodną czy powietrzną.

Przez gminę przebiegają drogi powiatowe o łącznej długości 58,29 km oraz drogi gminne. W granicach administracyjnych gminy nie są położone drogi wojewódzkie lub o wyższej klasie. Najbliżej przebiegającymi drogami o randze wojewódzkiej są drogi nr 12 i 25.

Tabela 8: Drogi powiatowe w gminie Godziesze Wielkie

Nr drogi powiatowej	Relacja na terenie gminy
nr 6232	Kalisz - Brzeziny
Nr 4628	Opatówek - Brzeziny
Nr 4636	Godziesze - Saczyn - Borek
Nr 4630	Borek - Żydów
Nr 4631	Godziesze - Iwanowice
Nr 4632	Wola Droszewska - Przystajnia Kolonia
Nr 5312	Ołobok - Godziesze
Nr 5305	Gostyczyna - Żydów
Nr 4627	Kalisz - Wolica

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Rysunek 2: System drogowy w gminie Godziesze Wielkie

Źródło: opracowanie własne na podstawie geoportal.gov.pl

System komunikacji zbiorowej funkcjonuje w oparciu o usługi świadczone przez Kaliskie Linie Autobusowe Spółkę z o.o. (KLA) oraz Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Kaliszu (PKS). Podstawowe znaczenie odgrywają Kalisz – Grabów z przystankami zlokalizowanymi w ciągu drogi powiatowej. Istotne znaczenie posiadają również połączenia uruchamiane na czas roku szkolnego.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Dostęp do obiektów infrastruktury społecznej

Na infrastrukturę społeczną składają się obiekty zaspokajające potrzeby socjalne, oświatowe i kulturalne ludności. Należą do nich m.in.: szkoły, przedszkola, obiekty kulturalne i sportowe. Na terenie gminy znajdują się w sumie 34 obiekty tego typu. Największa ich liczba (10 obiektów) znajduje się na terenie wsi Godziesze Wielkie, które są jednocześnie siedzibą władz gminnych oraz główną jednostką administracyjno – usługową.

Na terenie gminy funkcjonują dwa przedszkola publiczne (w Godzieszach Wielkich i Woli Droszewskiej), pięć szkół podstawowych (w Godzieszach Wielkich, Woli Droszewskiej, Starej Kakawie, Stobnie i w Żydowie) oraz dwa gimnazja (w Godzieszach Wielkich i Woli Droszewskiej).

Do obiektów służby zdrowia zaliczają się: Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gminnego Ośrodka Zdrowia i dwie apteki zlokalizowane w Godzieszach Wielkich. Ośrodek zatrudnia 3 lekarzy, na jednej przypada 1756,7 osób. Na jedną przychodnię przypada 5 270 osób, czyli znacznie więcej niż w powiecie kaliski – 4 833 os./przychodnię. Poza zakładem publicznym funkcjonują prywatne gabinety lekarskie we wsiach: Borek, Stobno Wieś, Krzemionka, Żydów, Wolica i Godziesze Wielkie, stomatologiczne we wsiach: Godziesze Wielkie, Wolica i Borek, pielęgniarskie we wsiach: Wola Droszewska, Saczyn i Godziesze Wielkie oraz gabinety fizjoterapeutyczne we wsiach: Godziesze Wielkie, Wolica i Stobno Siódme. Usługi te mieszczą się w lokalach usytuowanych w budynkach o funkcji mieszkalnej i innych.

Na terenie gminy znajduje się niewiele obiektów pozwalających na krzewienie kultury. Najważniejszą placówką kulturalną jest Biblioteka Publiczna w Godzieszach Wielkich i jej filia w Woli Droszewskiej. Działalność kulturalna oraz integracja mieszkańców może być prowadzona w świetlicach wiejskich, jednak ze względu na brak odpowiedniego obiektu w 13 miejscowościach taką rolę pełni remiza strażacka.

Najważniejszymi miejscami pełniącymi funkcję sportowo- rekreacyjną są stadion klubu sportowego LZS w Godzieszach Wielkich oraz Gminny Ośrodek Rekreacyjno – Sportowy w Szwacinie we wsi Godziesze Małe. Ponadto istnieją sale gimnastyczne przy

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

szkołach oraz strzelnica myśliwska należąca do Polskiego Związku Łowieckiego położona w lesie we wsi Wolica.

Stan techniczny obiektów użyteczności publicznej jest na ogół dobry, tylko kilka obiektów (7) wymaga remontu lub termomodernizacji.

W przypadku zagospodarowania przestrzennego gminy największy problem stanowi niekontrolowana zabudowa mieszkaniowa lokalizowana na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, która wprowadza chaos przestrzenny i powoduje konflikty. Rozwiązaniem tego problemu będzie pokrycie obszaru całej gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, jest to jednak projekt kosztowny i czasochłonny.

Inne problemy wynikają z braku odpowiedniej infrastruktury społecznej, a przez to ograniczonemu dostępowi do miejsc kultury, sportu i rekreacji.

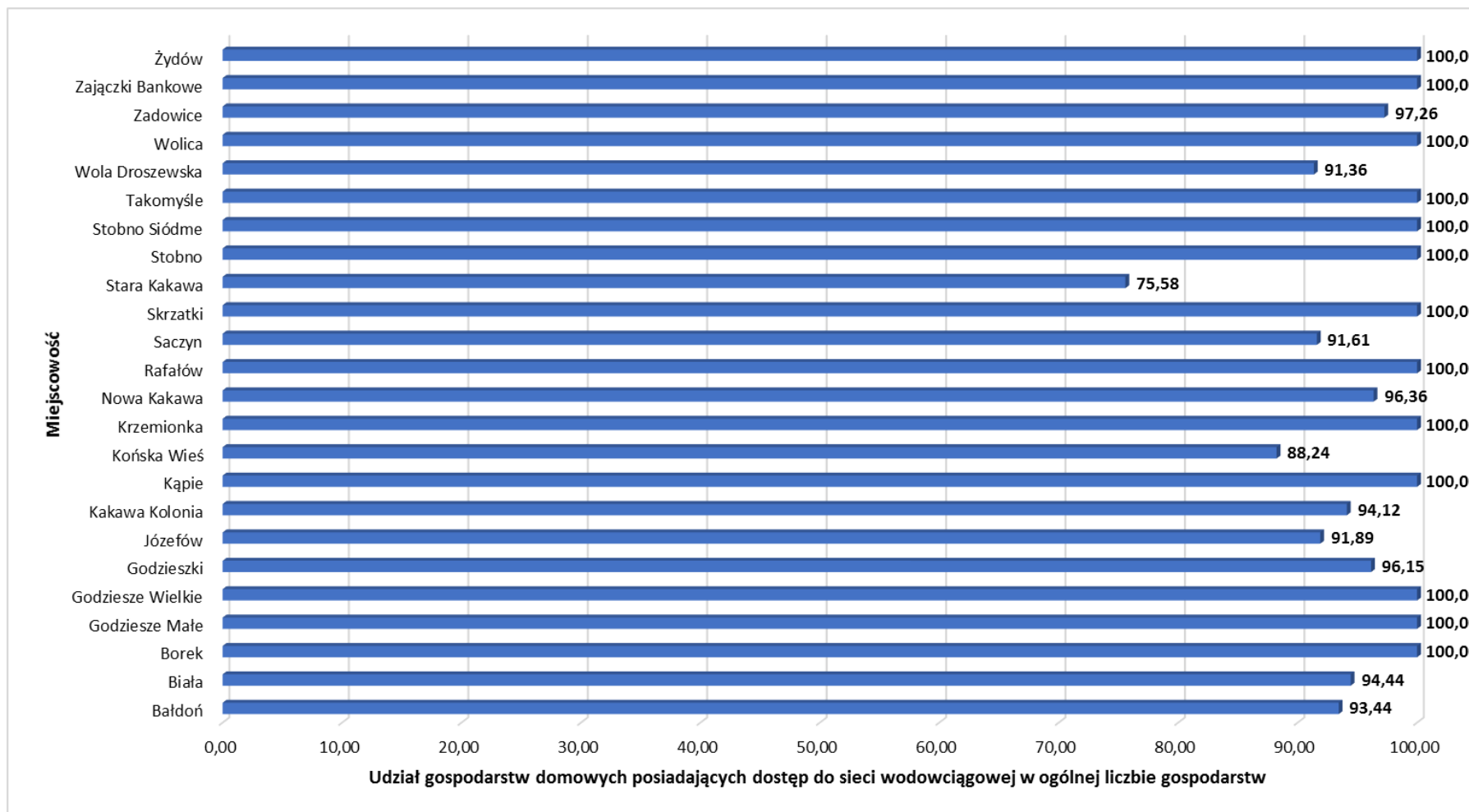
3.5. SFERA TECHNICZNA

Podstawowe sieci infrastruktury technicznej

Do podstawowych sieci infrastruktury technicznej zaliczają się wodociągi, kanalizacja oraz sieć gazowa.

Długość czynnej sieci wodociągowej w latach 2010 - 2015 została rozbudowana o 5,8 km i mierzy obecnie 180 km. Do budynków mieszkalnych do 2015 r. doprowadzono 2172 przyłączy wodociągowych, z których korzystają 8 285 osoby.

Najmniej gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej w ogólnej liczbie gospodarstw znajduje się w miejscowościach Stara Kakawa (75,58%) oraz Końska Wieś (88,24%).

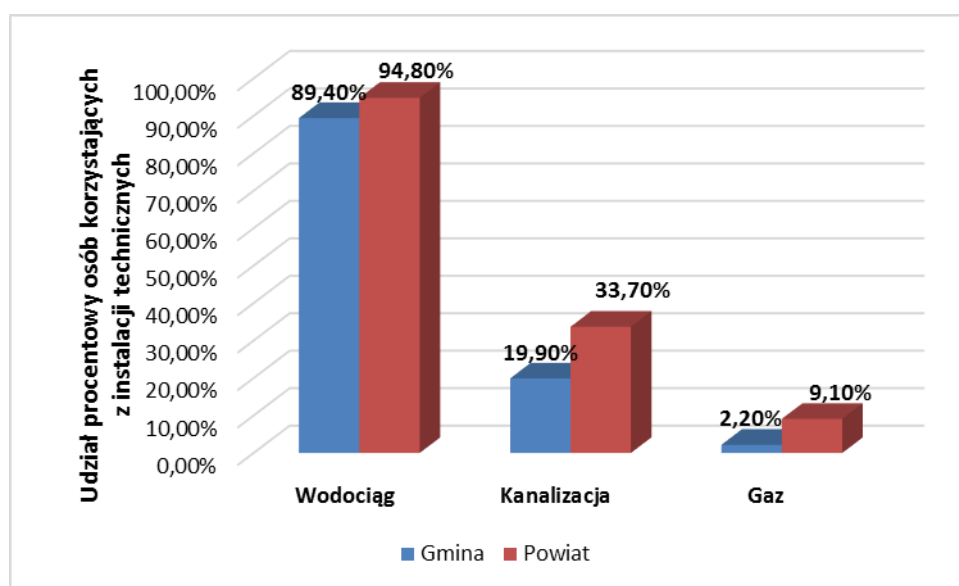
Wykres 29: Udział gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej w ogólnej liczbie gospodarstw w poszczególnych miejscowościach

Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

Sieć kanalizacyjna również była rozbudowywana: w 2010 długość czynnej sieci wynosiła 8,4 km, natomiast w 2015 r. 17,8 km. Do budynków mieszkalnych doprowadzono 394 przyłącza, z sieci kanalizacyjnej korzysta 1847 osób. Mimo prowadzenia intensywnych prac w tym zakresie kanalizację posiada tylko część mieszkańców wsi Godziesze Małe (65,0% gospodarstw), Godziesze Wielkie (90,0% gospodarstw), Skrzatki (75,0% gospodarstw) oraz Wolica (15,0% gospodarstw).

Jedynie niewielki fragment gminy Godziesze Wielkie jest zgazyfikowany – jest to wieś Wolica, do której poprowadzono gaz sieciowy z Kalisza. Na przestrzeni lat 2010-2015 wzrosła liczba odbiorców gazu w gminie – z 46 do 49 odbiorców. W sumie tylko 5% gospodarstw domowych w tej miejscowości jest podłączonych do sieci gazowej.

Udział osób mających możliwość korzystania z podstawowych sieci technicznych w gminie Godziesze Wielkie w porównaniu do wartości tych wskaźników w powiecie kaliskim jest dosyć niska. Największe różnice występują w przypadku dostępu do sieci kanalizacyjnej – w powiecie z tej sieci korzysta o 13,8% więcej osób niż w gminie Godziesze Wielkie.

Wykres 30: Udział osób korzystających z instalacji technicznych w stosunku do ogółu mieszkańców gminy i powiatu w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

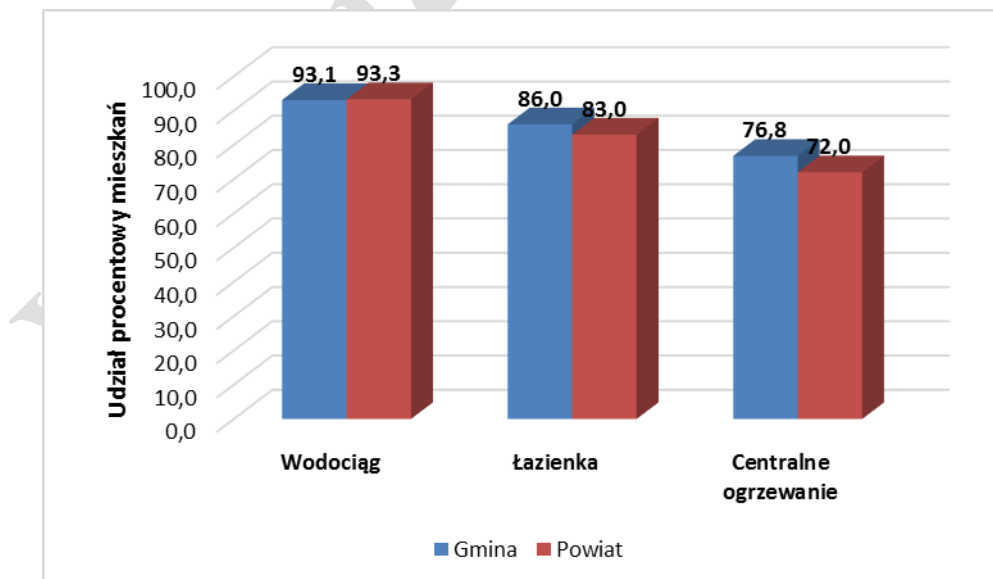
Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Zasoby mieszkaniowe

Liczba mieszkań w gminie Godziesze Wielkie stopniowo wzrasta, od 2325 w 2010 r. do 2504 w 2015 r. W zasobach komunalnych Urzędu Gminy znajdują się trzy mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej 198 m². Największe skupisko terenów mieszkaniowych znajduje się we wsi Borek, Wolica i Stobno Siódme oraz Godziesze Wielkie. Są to najczęściej zespoły domów mieszkalnych jednorodzinnych wolnostojących, rzadziej bliźniaczej oraz zlokalizowane w enklawach ciągów zabudowy zagrodowej.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę wynosi 29,6 m² i jest wyższa od wartości tego wskaźnika z 2010 r. o 1,4 m². Na 1000 mieszkańców gminy Godziesze Wielkie przypada 270,1 mieszkań. Wartości tych mierników w powiecie kaliskim wynosiły odpowiednio 28,2 m² oraz 274,5 mieszkań/1000 mieszkańców.

Wraz ze zwiększaniem się liczby zasobów mieszkaniowych oraz przeprowadzanymi remontami i modernizacjami powoli wzrasta udział mieszkań wyposażonych w podstawowe instalacje. Pozytywny jest fakt, że wartości wskaźników są wyższe w gminie Godziesze Wielkie niż na pozostałych obszarach wiejskich w powiecie kaliskim.

Wykres 31: Udział mieszkań wyposażonych w podstawowe instalacje w gminie i powiecie (obszar wiejski) w 2015 roku

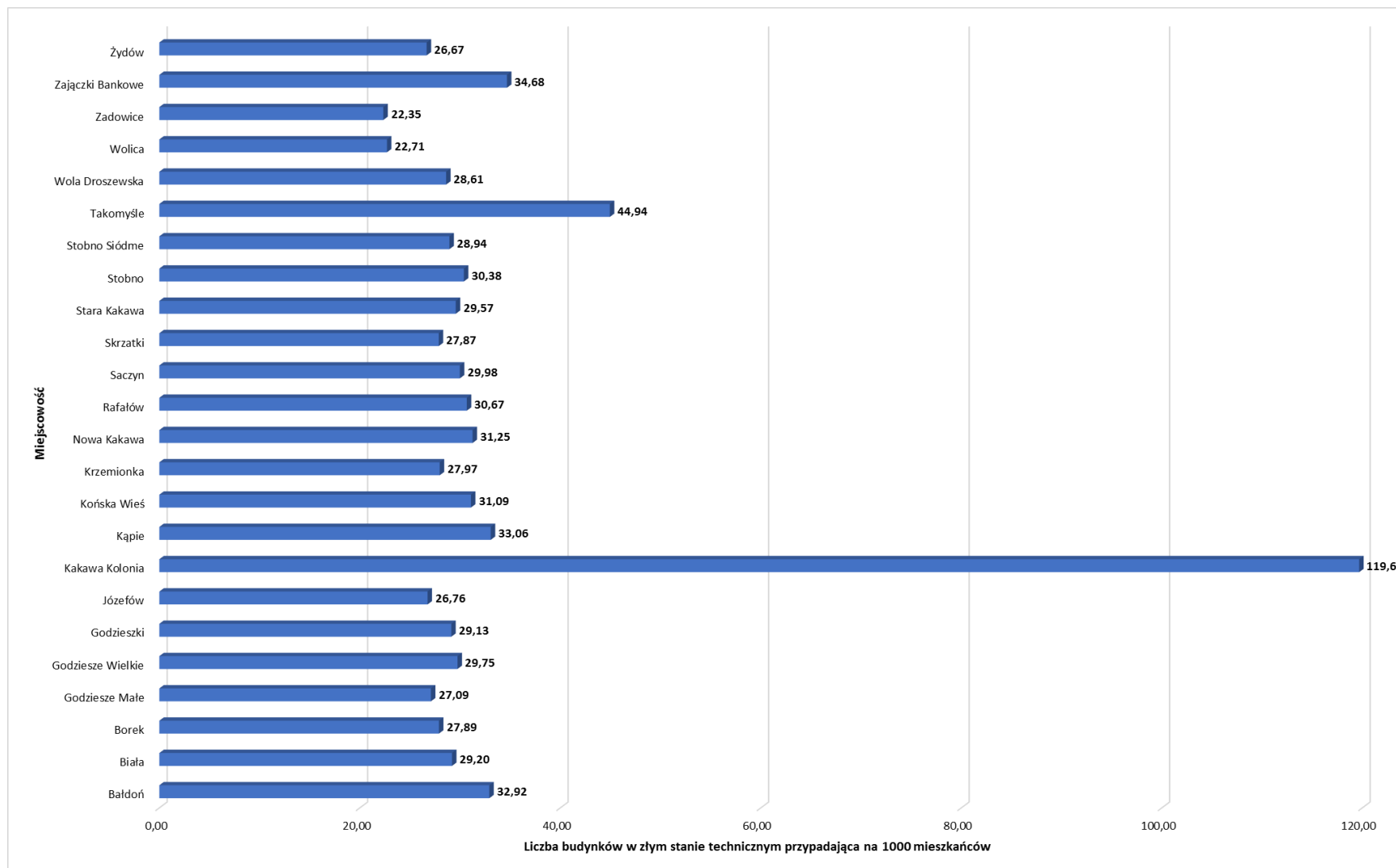
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Na stan techniczny budynków bardzo duży wpływ ma ich wiek. W gminie Godziesze Wielkie istnieje w sumie 1406 budynków wybudowanych przed 1989 r. Największa ich liczba znajduje się w Wolicy (198 budynków) oraz w Godzieszach Małych (120 budynków). Wiele z tych obiektów wymaga wymiany podstawowych sieci technicznych, modernizacji, generalnego remontu czy odnowienia elewacji. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców najwięcej budynków wymagających takich działań znajduje się w miejscowościach Kakawa Kolonia (119,69) oraz Takomyśle (44,94).

Wersja robocza

Wykres 32: Liczba budynków w złym stanie technicznym w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: Urząd Gminy Godziesze Wielkie, 2016

3.6. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

Podsumowania diagnozy dokonano w formie zbiorczej tabeli, w której wyróżniono zachodzące na terenie gminy problemy wraz z podziałem na sfery rozwoju społeczno – gospodarczego.

Tabela 9: Problemy i zjawiska kryzysowe występujące na terenie gminy Godziesze Wielkie

Sfera	Występujące problemy
Spoleczna	<ul style="list-style-type: none">- starzenie się społeczeństwa- wyższy niż w powiecie udział osób korzystających z pomocy społecznej
Gospodarcza	<ul style="list-style-type: none">- spadek liczby nowo rejestrowanych podmiotów gospodarki- spadek liczby średnich przedsiębiorstw- obniżanie się poziomu przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej mieszkańców
Środowiskowa	<ul style="list-style-type: none">- duże zanieczyszczenie powietrza pyłami i gazami- nieuregulowana gospodarka wodno – ściekowa- brak podejmowania praktycznych działań związanych z usuwaniem azbestu
Przestrzenno – funkcjonalna	<ul style="list-style-type: none">- niekontrolowana budowa domów jednorodzinnych na obszarach produkcji rolnej- niewielka liczba obiektów kulturalnych i sportowo - rekreacyjnych
Techniczna	<ul style="list-style-type: none">- dość niski udział osób korzystających z podstawowych sieci technicznych w porównaniu do powiatu

Źródło: opracowanie własne

4. BADANIA ANKIETOWE

Uzupełnieniem diagnozy stanu rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Godziesze Wielkie było przeprowadzenie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy. Kwestionariusze ankiety były udostępnione (gdzie, od kiedy do kiedy, jak zbierano).

Przeprowadzone badania miały na celu zapoznanie się z opinią mieszkańców gminy Godziesze Wielkie na temat aktualnej sytuacji społeczno – gospodarczej,

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

pojawiających się problemów oraz możliwości kierunków rozwoju, jakie dostrzega społeczność lokalna.

Ankieta podzielono na kilka zestawów pytań, które dotyczyły:

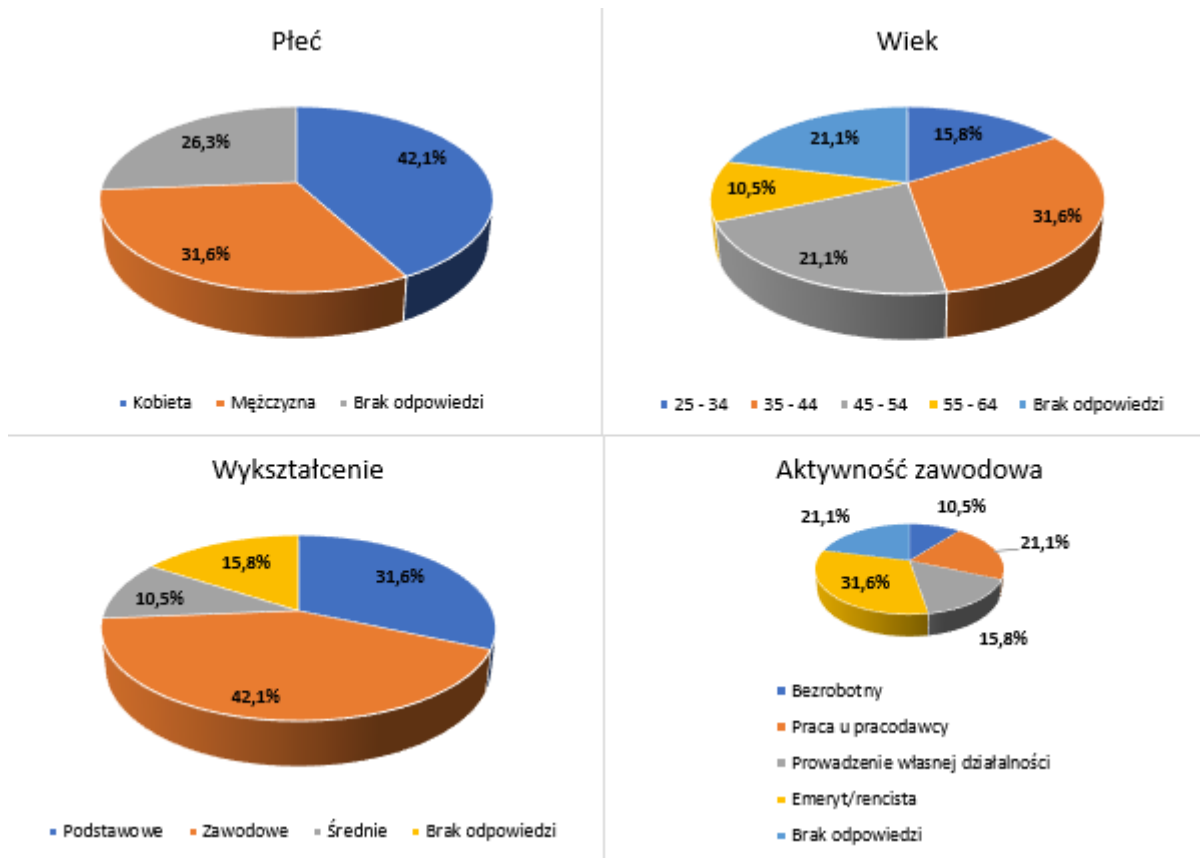
- a. Dostępu do infrastruktury społecznej i technicznej oraz jakości i estetyki przestrzeni,
- b. Poziomu nauczania,
- c. Możliwości integracji społeczności lokalnej,
- d. Stopnia natężenia problemów społecznych.

Ponadto w pytaniach otwartych ankietowani mieli możliwość określenia innych problemów jakie dotyczą gminę, wymienienia pozytywnych i negatywnych zmian jakie zaszły w ciągu ostatnich 10 lat oraz wyrażenia ogólnych opinii o gminie. Respondenci zostali również poproszeni o wskazanie inwestycji i przedsięwzięć jakie ich zdaniem powinny być realizowane, najbardziej odczuwalnych braków (zarówno w zagospodarowaniu gminy jak i prowadzonych przez nią działań nie inwestycyjnych) oraz potencjałów rozwoju.

W ankiecie wzięło udział 19 osób: 42,1% kobiet oraz 31,6% mężczyzn. Najlicniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 35 – 44 lata (31,6%), następnie w wieku 45 – 54 lata (21,1%). Najwięcej ankietowanych posiadało wykształcenie zawodowe (42,1%) oraz podstawowe (31,6%). Dominowały osoby będące na emeryturze lub rencie (31,6%) oraz pracujące u innych osób.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

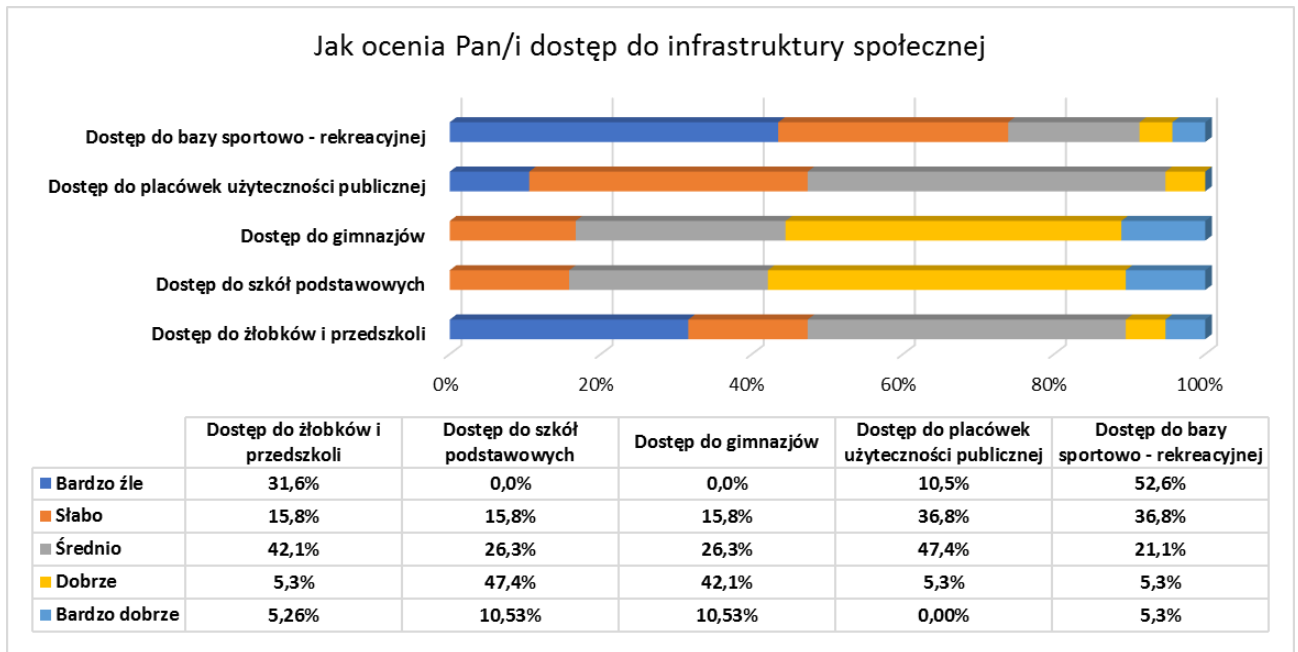
Wykres 33: Struktura płci, wieku, wykształcenia i aktywności zawodowej respondentów ankiety

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, 2017

Pytania dotyczące dostępu do obiektów infrastruktury społecznej wykazały, że najlepiej oceniany jest dostęp do placówek oświatowych: szkół podstawowych i gimnazjów, natomiast najgorzej respondenci oceniają dostęp do obiektów sportowo – rekreacyjnych. Ankietowani nie są również zadowoleni z poziomu dostępności do obiektów wychowania przedszkolnego (żłobków, przedszkoli) i placówek użyteczności publicznej.

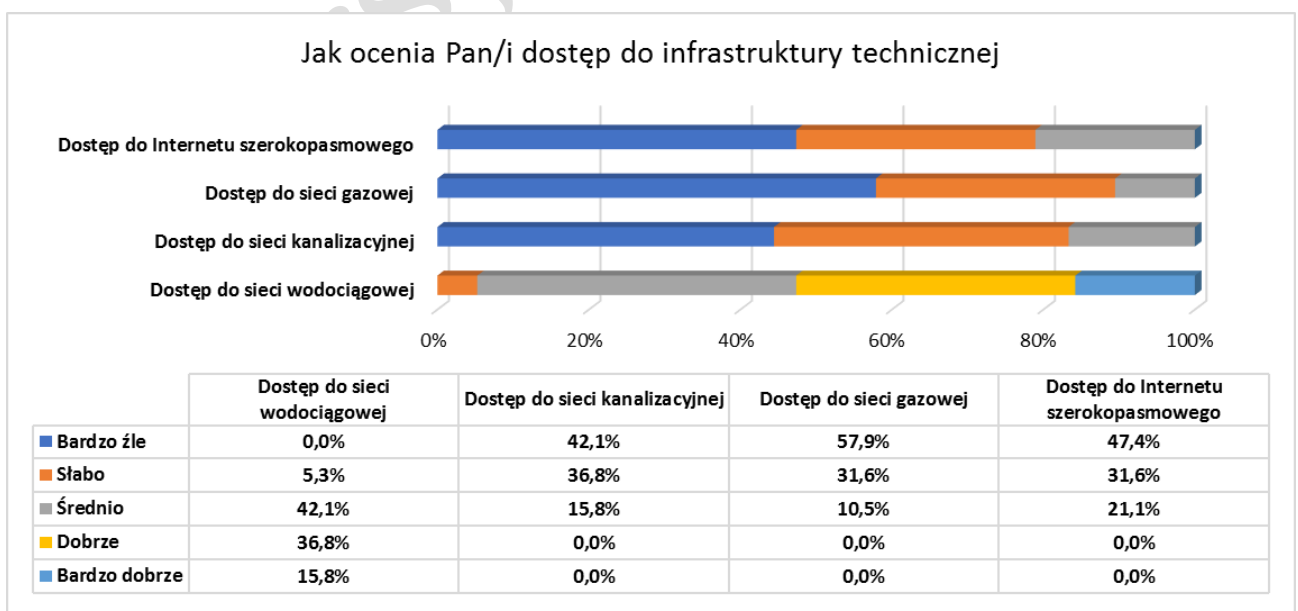
Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 34: Ocena dostępu do infrastruktury społecznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, 2017

Nie najlepiej mieszkańcy gminy ocenili również możliwość korzystania z infrastruktury technicznej. Najwyżej oceniany jest dostęp do sieci wodociągowej (15,8% osób ocenia go bardzo dobrze), natomiast bardzo źle jest oceniany dostęp do sieci kanalizacyjnej (42,1%), gazowej (57,9%) oraz Internetu szerokopasmowego (47,4%).

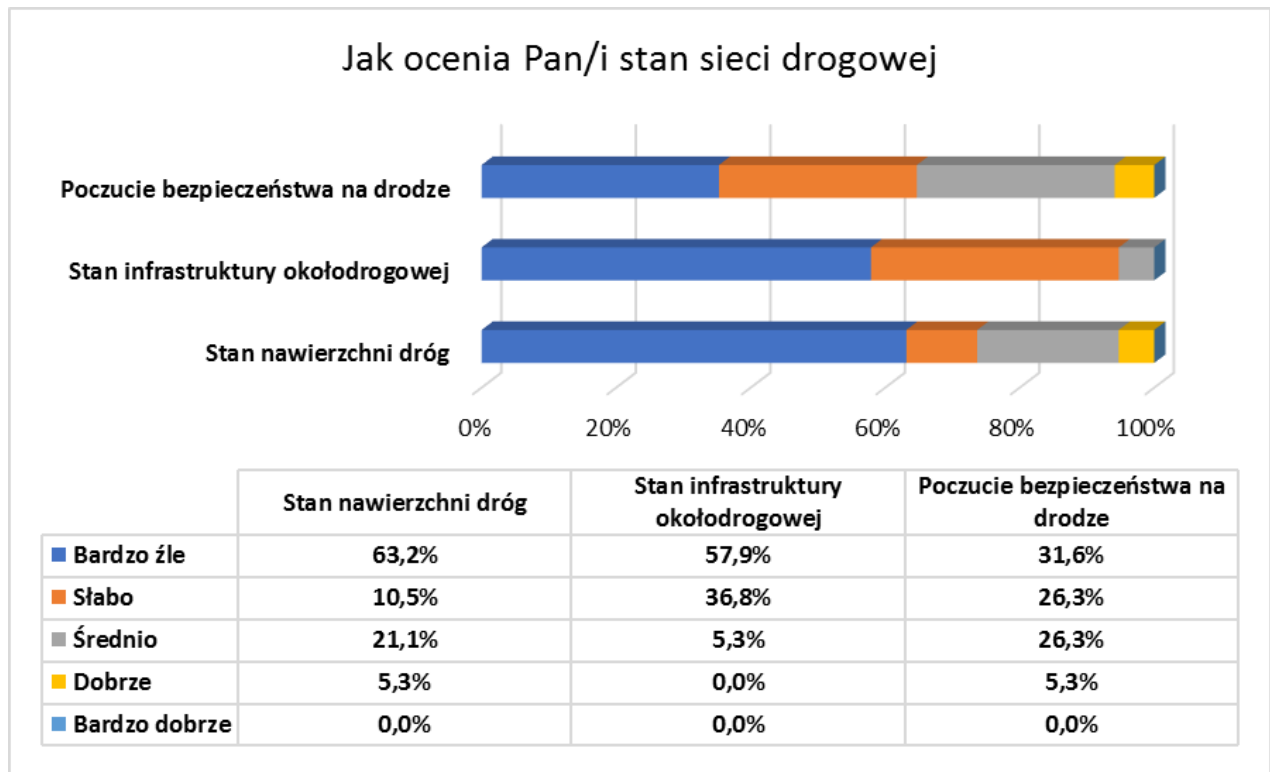
Wykres 35: Ocena dostępu do infrastruktury technicznej

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, 2017

Stan nawierzchni dróg oraz infrastruktury okołodrogowej nie jest najlepiej oceniany. Ankietowani określali stan nawierzchni najczęściej jako „bardzo zły” (63,2%), natomiast infrastrukturę okołodrogową określiło w ten sposób 57,9% badanych. Zły stan infrastruktury drogowej przekłada się bezpośrednio na poczucie bezpieczeństwa na drogach – tylko 5,3% respondentów odpowiedziało na to pytanie „dobrze”.

Wykres 36: Ocena stanu sieci drogowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, 2017

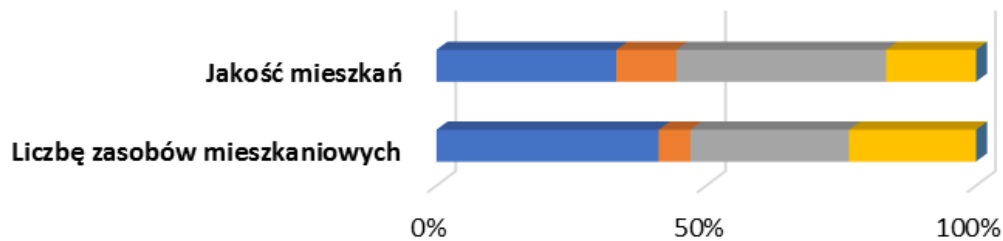
Opinie w sprawie zasobów mieszkaniowych gminy Godziesze Wielkie są zróżnicowane. W przypadku liczby zasobów mieszkaniowych respondenci najczęściej określali ją jako niewystarczającą (odpowiedzi „bardzo źle” i „słabo” – 42,1%) lub umiarkowaną (odpowiedź „średnio” – 26,3%).

Jakość mieszkań jest najczęściej określana jako przeciętna (36,8%), jednak dość duża grupa badanych wskazuje na ich bardzo złą jakość (31,6%).

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Jak ocenia Pan/i zasoby mieszkaniowe gminy?

	Liczbę zasobów mieszkaniowych	Jakość mieszkań
■ Bardzo źle	36,8%	31,6%
■ Słabo	5,3%	10,5%
■ Średnio	26,3%	36,8%
■ Dobrze	21,1%	15,8%
■ Bardzo dobrze	0,0%	0,0%

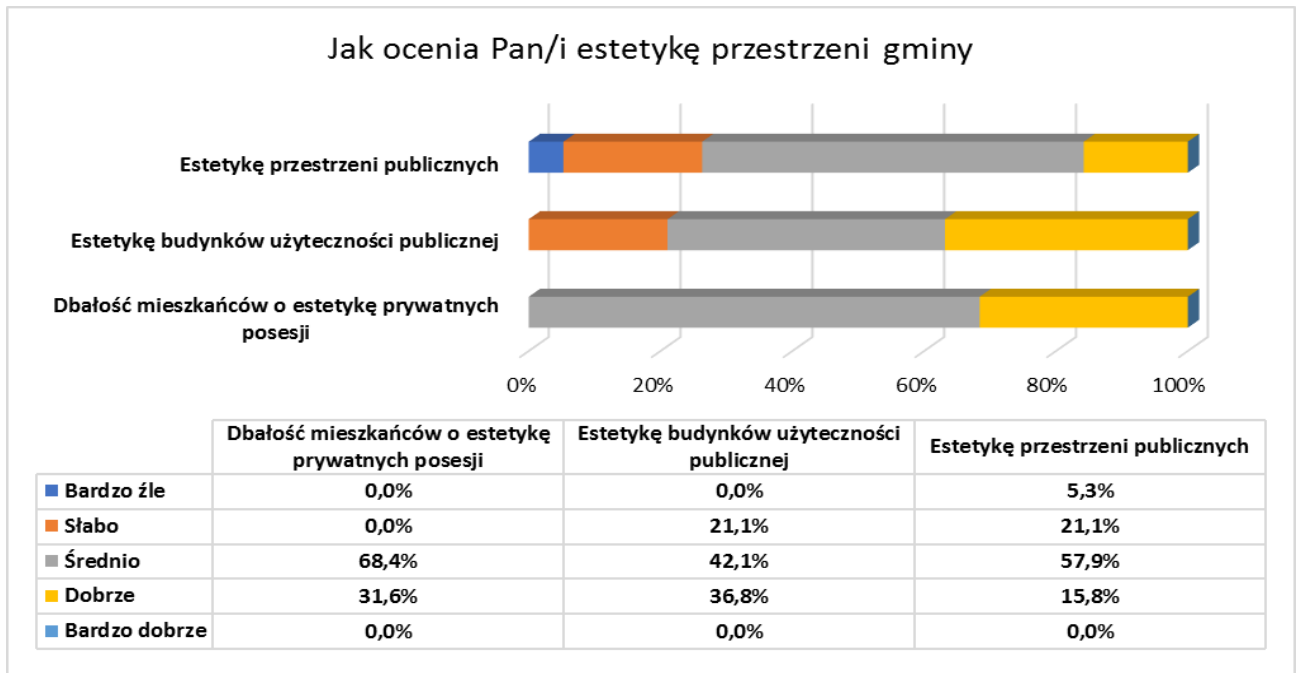
Wykres 37: Ocena zasobów mieszkaniowych gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, 2017

Analiza estetyki przestrzeni gminy Godziesze Wielkie wykazała, że mieszkańcy najczęściej określają ją jako przeciętną – nie jest bardzo atrakcyjna, ale jednocześnie nie jest też najgorsza. Najgorzej jest oceniana estetyka przestrzeni publicznych (5,3% odpowiedzi „bardzo źle”) i budynków użyteczności publicznej (21,1% odpowiedzi „słabo”).

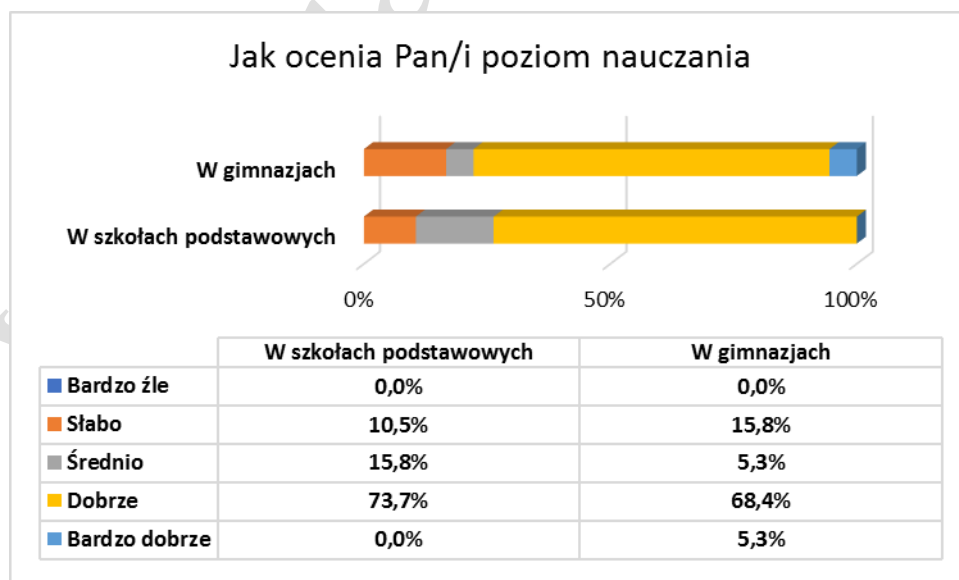
Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 38: Ocena estetyki przestrzeni gminy Godziesze Wielkie

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, 2017

Kolejne pytanie dotyczyło oceny poziomu nauczania. Jakość edukacji jest najczęściej oceniana „dobrze” – takiej odpowiedzi udzieliło 73,7% respondentów w przypadku szkół podstawowych oraz 68,4% w przypadku gimnazjów.

Wykres 39: Ocena poziomu nauczania w szkołach podstawowych i gimnazjach

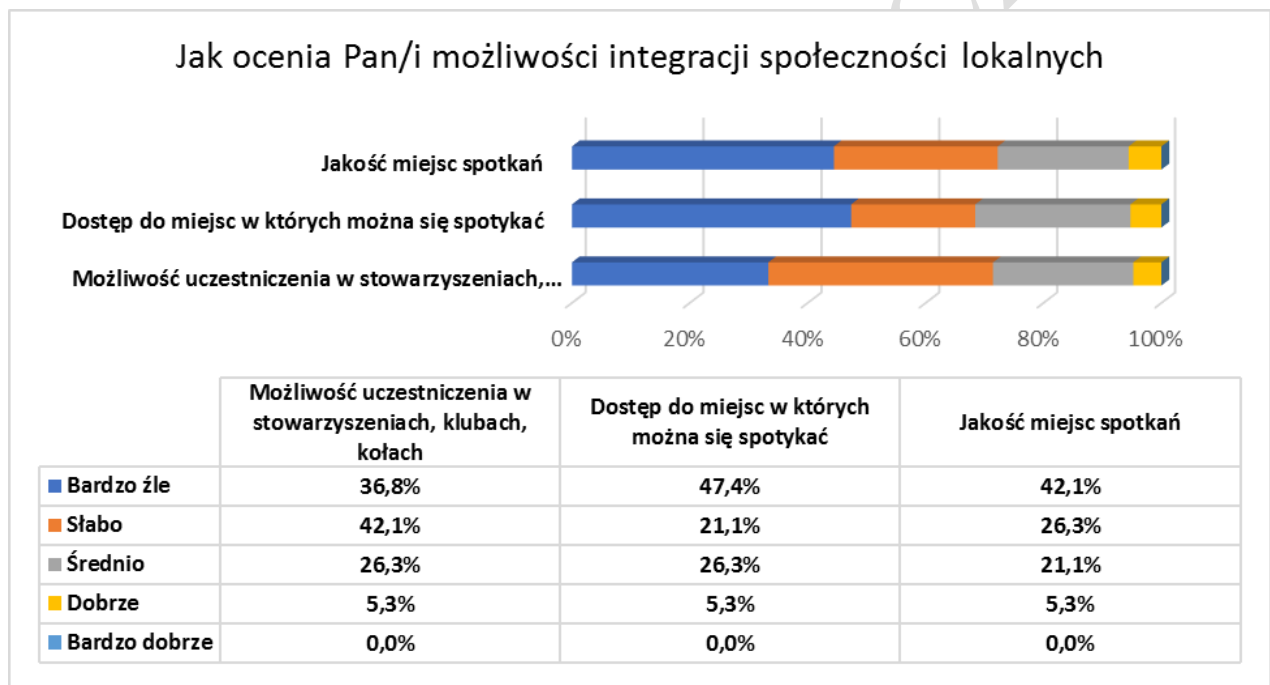
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, 2017

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Działania rewitalizacyjne mają prowadzić do zacieśnienia więzi społecznych, konieczne jest więc zapewnienie okazji oraz miejsc do ich nawiązywania. Istniejące punkty spotkań mieszkańców są przez nich bardzo źle oceniane. Takiej odpowiedzi udzieliło 42,1% osób w pytaniu odwołującym się do jakości miejsc (wyposażenia w odpowiednie elementy, ich atrakcyjności) oraz 47,4% ankietowanych w przypadku oceny dostępności do nich.

Niekorzystnie były ocenione także możliwości uczestniczenia w stowarzyszeniach, kołach, klubach. Respondenci oceniali obecne warunki i szanse działalności w różnych organizacjach najczęściej „bardzo źle” (36,8% odpowiedzi) lub „słabo” (42,1% odpowiedzi).

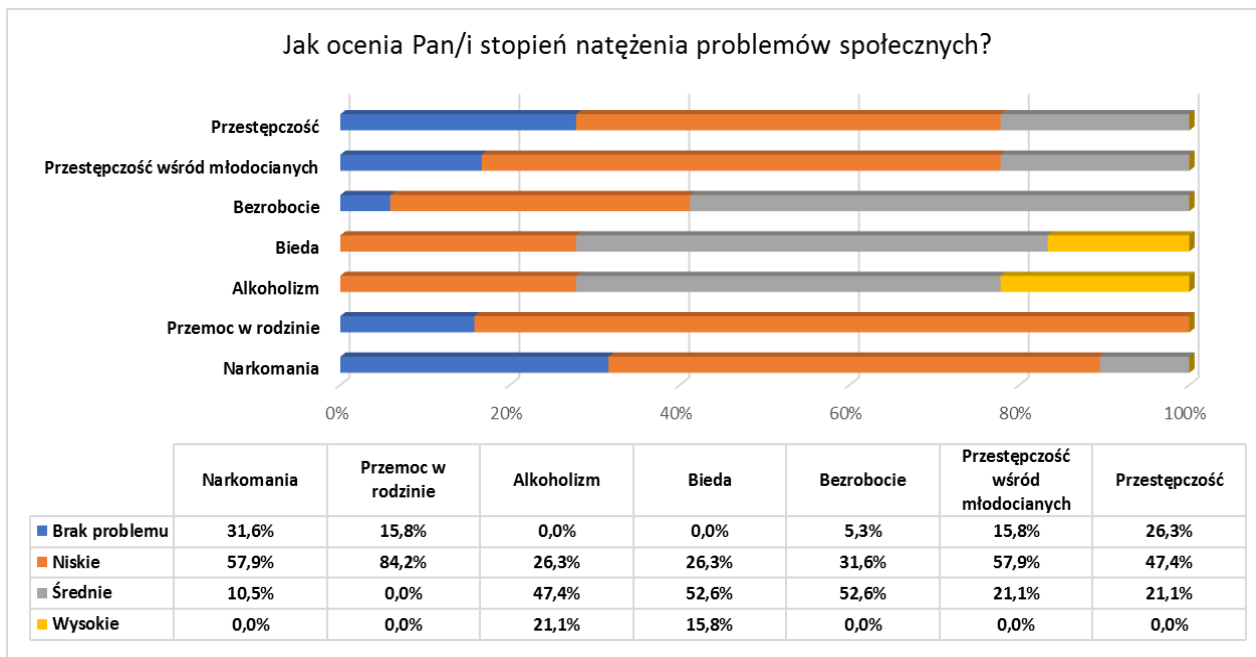
Wykres 40: Ocena możliwości integracji społeczności lokalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, 2017

Kolejne pytanie dotyczyło problemów społecznych występujących na terenie gminy. Respondenci ocenili, że najwięcej problemów wynika z alkoholizmu (21,1%) i biedy (15,8%). Ankietowani wskazywali również na brak problemu związanego z: narkomanią (31,6%), przemocą w rodzinie (15,8%), przestępczością wśród młodocianych (15,8%) czy przestępczością ogółem (26,3%).

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 41: Ocena natężenia problemów społecznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, 2017

W przeprowadzonych badaniach poproszono również o wymienienie innych problemów pojawiających się w gminie, które są istotne z punktu widzenia mieszkańców. Wśród udzielonych odpowiedzi najczęściej wskazywano na konieczność poprawy stanu dróg (9 osób – 47,4% ankietowanych), budowę chodników (7 osób – 36,8%) i kanalizacji (4 osoby – 21,1%). Wskazywano również na problem bezrobocia (3 osoby – 15,8%), remont szkoły (2 osoby – 10,5%) oraz stworzenie miejsca dla młodzieży i sportowców (2 osoby – 10,5%).

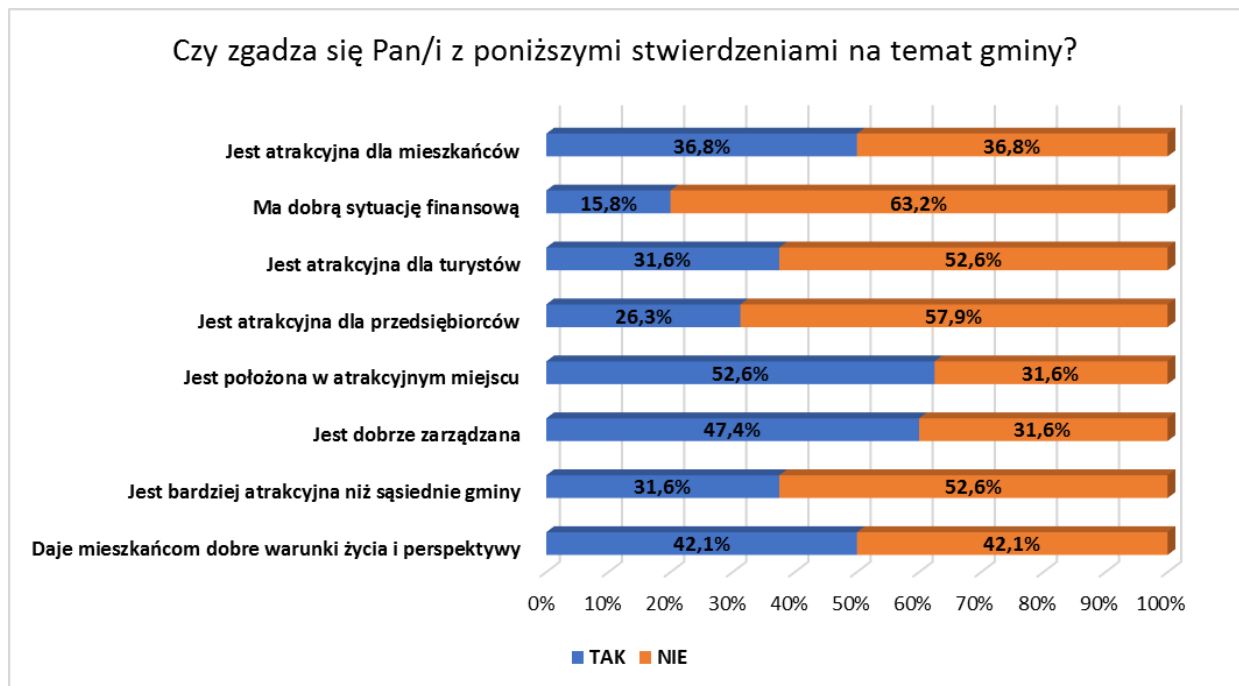
Wśród pozytywnych zmian jakie zaszły w gminie Godziesze Wielkie w ciągu ostatnich 10 lat wskazano na rozbudowę dróg (5 osób – 26,3% badanych) i sieci wodociągowej (2 osoby – 10,5%) oraz budowę przedszkola (3 osoby – 15,8%) i placów zabaw (3 osoby – 15,8%). Jako negatywne zmiany wskazywano brak budowy chodników i pogorszenie stanu dróg (po 5 osób – 26,3%) oraz niewystarczająco rozbudowaną sieć kanalizacyjną (2 osoby – 10,5%).

W kolejnym pytaniu starano się określić ogólną ocenę gminy Godziesze Wielkie. Wśród udzielonych odpowiedzi 63,2% respondentów źle oceniło jej sytuację finansową. 52,6% ankietowanych określiło gminę jako nieatrakcyjną dla turystów, a 57,9% jako

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

nieciekawą dla przedsiębiorców. 52,6% osób oceniło również gminę Godziesze jako mniej interesującą niż sąsiednie jednostki terytorialne.

Wykres 42: Opinia o gminie Godziesze Wielkie

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, 2017

W kwestionariuszu ankiety poproszono także o wskazanie inwestycji, które według respondentów powinny być realizowane przez władze gminy. Najczęściej wskazywano na remont i budowę dróg (73,7%), budowę i modernizację ciągów pieszych i rowerowych (63,2%) oraz budowę i modernizację budynków użyteczności publicznej (47,4%). Dla badanych istotne były również inwestycje związane z budową obiektów sportowo – rekreacyjnych (36,8%) oraz dalszą budową i modernizacją podstawowych sieci technicznych (36,8%).

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 43: Przedsięwzięcia jakie powinny być realizowane przez gminę według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, 2017

Na koniec zapytano ankietowanych skąd czerpią wiadomości na temat aktualnych wydarzeń w gminie. Większość, bo 57,9% badanych czerpie informacje od sąsiadów i znajomych. Wiele osób czyta zawiadomienia na tablicy ogłoszeń (47,4%) oraz pozyskuje nowiny bezpośrednio od pracowników Urzędu Gminy (21,1%) i z biuletynu gminnego (21,1%). Zdecydowanie mniej osób korzysta ze strony internetowej UG (15,8%), a tylko niewielka liczba pozyskuje informacje z prasy lokalnej (5,3%). Pytanie to pozwoliło na określenie w jaki sposób przekazywać mieszkańcom aktualne wiadomości dotyczące programu rewitalizacji.

Przeprowadzone badania ankietowe wskazały na potrzeby mieszkańców oraz kierunki w jakich powinny zmierzać działania rewitalizacyjne. Do najważniejszych problemów w gminie Godziesze Wielkie należy zaliczyć brak dostępu do obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów sportowo – rekreacyjnych, konieczność rozbudowy oraz poprawy stanu infrastruktury technicznej i drogowej, zapewnienie możliwości integracji mieszkańców oraz podjęcie działań mających przeciwdziałać alkoholizmowi i biedzie.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

5. ANALIZA WSKAŹNIKOWA

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego obszar całej gminy podzielono na mniejsze jednostki, którymi są 25 miejscowości zlokalizowane na terenie gminy, stanowiące jednocześnie sołectwa. Wybór ten był podyktowany posiadaniem szczegółowych danych na temat tych jednostek.

Do każdej z analizowanych sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej dobrano zestaw wskaźników ją opisujących. Są to:

Tabela 10: Wskaźniki wykorzystane przy wyznaczaniu obszarów zdegradowanych

Sfera	Wskaźniki
Społeczna	<ul style="list-style-type: none">- udział osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców- udział bezrobotnych kobiet w liczbie osób bezrobotnych- udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych- udział osób korzystających z pomocy społecznej w liczbie mieszkańców- udział gospodarstw domowych, których członkowie korzystają z pomocy społecznej w ogólnej liczbie gospodarstw domowych w danej miejscowości- liczba popełnionych przestępstw na 1000 mieszkańców
Gospodarcza	<ul style="list-style-type: none">- liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Środowiskowa	<ul style="list-style-type: none">- liczba zbiorników bezodpływowych na 100 gospodarstw- liczba budynków pokrytych płytami azbestowo – cementowymi na 100 gospodarstw domowych
Przestrzenno - funkcjonalna	<ul style="list-style-type: none">- udział gruntów leśnych, zadrzewień i zakrzewień w ogólnej powierzchni- udział gruntów zurbanizowanych i zabudowanych w ogólnej powierzchni- długość ścieżek rowerowych przypadająca na 1 mieszkańca- liczba terenów publicznych (placów, parków, placów zabaw, itp.) na 1000 mieszkańców- liczba obiektów użyteczności publicznej na 1000 mieszkańców- liczba połączeń komunikacji publicznej na 1000 mieszkańców

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Techniczna	<ul style="list-style-type: none">- liczba budynków w złym stanie technicznym przypadająca na 1000 mieszkańców- udział gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci wodociągowej w ogólnej liczbie gospodarstw domowych- udział gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie gospodarstw domowych- udział gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci gazowej w ogólnej liczbie gospodarstw domowych
-------------------	---

Źródło: opracowanie własne

Wersja robocza

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

SFERA SPOŁECZNA

Wskaźniki od 2-5 zostały obliczone wg wzoru:

$$W=L/L_c*100\%$$

Gdzie:

W- wartość wskaźnika

L- liczba odpowiednio:

- Długotrwale bezrobotnych,
- Bezrobotnych kobiet,
- Korzystających z pomocy społecznej,
- Gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej,

L_c- ogólna liczba odpowiednio:

- Bezrobotnych
- Bezrobotnych
- Ludności,
- Gospodarstw,

Wersja robocza

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wskaźniki 1 i 6 zostały obliczone wg proporcji:

$$L_p = L_m$$

$$W = 1000$$

Co daje wzór:

$$W = L * 1000 / L_m$$

Gdzie:

W- wartość wskaźnika

L- Liczba odpowiednio:

- Osób bezrobotnych,
- Przestępstw.

L_m - Liczba mieszkańców miejscowości

Następnie wyliczono wartość średnią każdego wskaźnika. Wskaźniki miejscowości, które osiągnęły wartość wyższą od średniej uznano za negatywne (zaznaczono kolorem żółtym). W ostatniej kolumnie zaś dokonano zsumowania negatywnych wskaźników dla poszczególnych miejscowości, które przyrównano do średniej liczby negatywnych wskaźników i na tej podstawie wyznaczono obszar najbardziej zdegradowany w sferze społecznej.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Lp.	Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych	Udział bezrobotnych kobiet w liczbie osób bezrobotnych	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w liczbie ludności	Udział gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie gospodarstw	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba negatywnych wskaźników
1	Bałdoń	16,46	25,00%	50,00%	3,70%	11,67%	8,23	3
2	Biała	18,25	0,00%	40,00%	1,82%	4,35%	7,30	0
3	Borek	12,55	0,00%	44,44%	0,98%	2,76%	8,37	0
4	Godziesze Małe	8,62	14,29%	71,43%	1,23%	3,50%	6,16	1
5	Godziesze Wielkie	14,16	20,00%	50,00%	1,27%	3,98%	7,08	1
6	Godzieszki	58,25	0,00%	50,00%	5,83%	11,54%	9,71	3
7	Józefów	16,72	0,00%	60,00%	3,34%	12,00%	6,69	2
8	Kakawa Kolonia	81,08	23,81%	57,14%	7,34%	20,00%	27,03	6
9	Kąpie	33,06	0,00%	25,00%	5,79%	16,67%	16,53	4
10	Końska Wieś	25,91	40,00%	60,00%	4,15%	10,42%	10,36	5
11	Krzemionka	34,97	0,00%	40,00%	4,90%	11,43%	13,99	4
12	Nowa Kakawa	35,71	12,50%	62,50%	4,02%	10,91%	13,39	5
13	Rafałów	18,40	33,33%	33,33%	3,68%	11,90%	12,27	4
14	Saczyn	12,35	14,29%	57,14%	2,29%	7,69%	7,05	1
15	Skrzatki	20,91	33,33%	50,00%	3,14%	11,11%	10,45	3
16	Stara Kakawa	13,44	0,00%	60,00%	2,42%	8,70%	5,38	1
17	Stobno	10,13	50,00%	50,00%	3,04%	10,10%	7,59	1
18	Stobno Siódme	16,08	0,00%	60,00%	3,54%	11,69%	6,43	2
19	Takomyśle	56,18	20,00%	60,00%	10,11%	36,36%	22,47	6

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

20	Wola Droszewska	7,15	60,00%	40,00%	2,00%	6,36%	5,72	1
21	Wolica	11,75	13,33%	26,67%	1,02%	3,11%	3,92	0
22	Zadowice	19,55	0,00%	85,71%	2,79%	8,99%	5,59	1
23	Zajączki Bankowe	34,68	0,00%	66,67%	4,62%	16,28%	17,34	5
24	Żydów	19,05	20,00%	50,00%	2,10%	5,38%	9,52	1
	Średnia	24,81	15,83%	52,08%	3,55%	10,70%	10,36	2,5

SFERA GOSPODARCZA

Wskaźnik został obliczony wg proporcji:

$$L_p = L_m$$

$$W = 1000$$

Co daje wzór:

$$W = L_p * 1000 / L_m$$

Gdzie:

W- wartość wskaźnika

L_p- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

L_m- Liczba mieszkańców miejscowości

Następnie wyliczono wartość średnią wskaźnika. Wskaźniki miejscowości, które osiągnęły wartość niższą od średniej uznano za negatywne (zaznaczono kolorem żółtym) i na tej podstawie wyznaczono obszar najbardziej zdegradowany w sferze gospodarczej.

Lp.	Jednostka	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Liczba negatywnych wskaźników
1	Bałdoń	37,04	0
2	Biała	18,25	0
3	Borek	79,50	0
4	Godziesze Małe	57,88	0
5	Godziesze Wielkie	77,90	0
6	Godzieszki	0,00	1
7	Józefów	0,00	1
8	Kakawa Kolonia	0,00	1
9	Kąpie	0,00	1
10	Końska Wieś	41,45	0
11	Krzemionka	0,00	1
12	Nowa Kakawa	0,00	1
13	Rafałów	0,00	1
14	Saczyn	0,00	1
15	Skrzatki	0,00	1

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

16	Stara Kakawa	0,00	1
17	Stobno	0,00	1
18	Stobno Siódme	0,00	1
19	Takomyśle	0,00	1
20	Wola Droszewska	0,00	1
21	Wolica	0,00	1
22	Zadowice	0,00	1
23	Zajączki Bankowe	0,00	1
24	Żydów	0,00	1
	Średnia	13,00	0,75

SFERA ŚRODOWISKOWA

Wskaźniki zostały obliczone na podstawie proporcji:

$$L=L_g$$

$$W=100$$

Co daje wzór:

$$W=L*100/L_g$$

Gdzie:

W- wartość wskaźnika

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

L- Liczba odpowiednio:

- Zbiorników bezodpływowych,
- Budynków pokrytych płytami azbestowo-cementowymi.

L_g- Liczba gospodarstw domowych

Następnie wyliczono wartość średnią każdego wskaźnika. Wskaźniki miejscowości, które osiągnęły wartość wyższą od średniej uznano za negatywne (zaznaczono kolorem żółtym). W ostatniej kolumnie zaś dokonano zsumowania negatywnych wskaźników dla poszczególnych miejscowości, które przyrównano do średniej liczby negatywnych wskaźników i na tej podstawie wyznaczono obszar najbardziej zdegradowany w sferze środowiskowej.

Lp.	Jednostka	Liczba zbiorników bezodpływowych na 100 gospodarstw	Liczba budynków pokryta płytami azbestowo-cementowymi na 100 gospodarstw	Liczba negatywnych wskaźników
1	Bałdoń	85,00	30,00	1
2	Biała	94,20	60,87	2
3	Borek	91,16	16,57	1
4	Godziesze Małe	28,00	24,00	0
5	Godziesze Wielkie	17,61	22,16	0
6	Godzieszki	84,62	42,31	2
7	Józefów	81,33	38,67	2

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

8	Kakawa Kolonia	89,23	47,69	2
9	Kąpie	80,00	50,00	2
10	Końska Wieś	83,33	50,00	2
11	Krzemionka	94,29	37,14	2
12	Nowa Kakawa	76,36	65,45	1
13	Rafałów	76,19	14,29	0
14	Saczyn	90,21	34,27	2
15	Skrzatki	44,44	31,94	0
16	Stara Kakawa	77,17	27,17	0
17	Stobno	89,90	17,17	1
18	Stobno Siódme	109,09	5,19	1
19	Takomyśle	109,09	40,91	2
20	Wola Droszewska	83,24	36,42	2
21	Wolica	85,40	12,73	1
22	Zadowice	78,65	32,58	1
23	Zajczki Bankowe	72,09	16,28	0
24	Żydów	79,23	24,62	1
	Średnia	79,16	32,44	1,17

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

SFERA PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNA

Wskaźniki 1 i 2 zostały obliczone wg wzoru:

$$W=L/L_c*100\%$$

Gdzie:

W- wartość wskaźnika

L- odpowiednio:

- Powierzchnia gruntów leśnych zadrzewień i zakrzewień,
- Powierzchnia gruntów zurbanizowanych i zabudowanych,

L_c- ogólna powierzchnia miejscowości

Wskaźnik nr 3 został przeliczony na 1 mieszkańca wg wzoru:

$$W=L/L_m$$

Gdzie: L- długość ścieżek rowerowych

L_m= liczba mieszkańców

Wskaźniki 4-6 zostały obliczone wg proporcji:

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

$$L=L_m$$

$$W=1000$$

Co daje wzór:

$$W=L*1000/L_m$$

Gdzie:

W- wartość wskaźnika

L- Liczba odpowiednio:

- Terenów publicznych,
- Obiektów użyteczności publicznej,
- Połączeń komunikacji publicznej.

L_m - Liczba mieszkańców

Następnie wyliczono wartość średnią każdego wskaźnika. Wskaźniki miejscowości, które osiągnęły wartość niższą od średniej uznano za negatywne (zaznaczono kolorem żółtym). W ostatniej kolumnie zaś dokonano zsumowania negatywnych wskaźników dla poszczególnych miejscowości, które przyrównano do średniej liczby negatywnych wskaźników i na tej podstawie wyznaczono obszar najbardziej zdegradowany w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Lp.	Jednostka	Udział gruntów leśnych, zadrzewień i zakrzewień w ogólnej powierzchni	Udział gruntów zurbanizowanych i zabudowanych w ogólnej powierzchni	Długość ścieżek rowerowych przypadająca na 1 mieszkańca	Liczba terenów publicznych na 1000 mieszkańców	Liczba obiektów użyteczności publicznej na 1000 mieszkańców	Liczba połączeń komunikacji publicznej na 1000 mieszkańców	Liczba negatywnych wskaźników
1	Bałdoń	0,11	0,01	0,00%	0,00	0,00	115,23	5
2	Biała	0,09	0,00	0,00%	0,00	3,65	21,90	4
3	Borek	0,10	0,07	0,00%	1,39	1,39	53,00	4
4	Godziesze Małe	0,20	0,02	0,62%	1,23	1,23	34,48	2
5	Godziesze Wielkie	0,13	0,20	0,00%	4,25	14,16	39,66	2
6	Godzieszki	0,13	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	5
7	Józefów	0,09	0,00	0,84%	3,34	3,34	0,00	2
8	Kakawa Kolonia	0,06	0,00	0,00%	3,86	7,72	23,17	3
9	Kąpie	0,12	0,00	0,00%	0,00	0,00	82,64	5
10	Końska Wieś	0,12	0,01	0,00%	0,00	0,00	93,26	5
11	Krzemionka	0,07	0,01	0,00%	0,00	6,99	69,93	4
12	Nowa Kakawa	0,07	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	5
13	Rafałów	0,09	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	5
14	Saczyn	0,23	0,00	0,88%	3,53	3,53	21,16	1
15	Skrzatki	0,11	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	5
16	Stara Kakawa	0,06	0,00	0,00%	2,69	5,38	26,88	3
17	Stobno	0,19	0,01	0,63%	2,53	2,53	70,89	2
18	Stobno Siódme	0,15	0,02	0,00%	3,22	3,22	0,00	2
19	Takomyśle	0,29	0,00	0,00%	0,00	0,00	89,89	4
20	Wola Droszewska	0,05	0,00	0,43%	1,43	5,72	14,31	3

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

21	Wolica	0,94	0,04	0,00%	1,57	1,57	25,06	2
22	Zadowice	0,05	0,00	0,00%	5,59	5,59	27,93	3
23	Zajączki Bankowe	0,17	0,00	0,00%	0,00	5,78	46,24	3
24	Żydów	0,04	0,01	0,00%	1,90	3,81	26,67	3
	Średnia	0,15	0,02	0,14%	1,52	3,15	36,76	3,42

SFERA TECHNICZNA

Wskaźnik nr 1 został obliczony wg proporcji:

$$L=Lm$$

$$W=1000$$

Co daje wzór:

$$W=L*1000/Lm$$

Gdzie:

W- wartość wskaźnika

L- Liczba budynków

Lm- Liczba mieszkańców

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Pozostałe wskaźniki zostały obliczone jako udział procentowy gospodarstw korzystających z poszczególnych sieci (wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej) w ogóle gospodarstw:

$$W = \frac{Lgk}{Lg} * 100\%$$

Lgk- liczba gospodarstw domowych korzystających z sieci:

- Wodociągowej,
- Kanalizacyjnej
- Gazowej

Lg- liczba gospodarstw domowych

Następnie wyliczono wartość średnią każdego wskaźnika. Wskaźniki miejscowości, które osiągnęły wartość wyższą od średniej (w przypadku wskaźnika nr 1) oraz niższą od średniej (w przypadku pozostałych wskaźników) uznano za negatywne (zaznaczono kolorem żółtym). W ostatniej kolumnie zaś dokonano zsumowania negatywnych wskaźników dla poszczególnych miejscowości, które przyrównano do średniej liczby negatywnych wskaźników i na tej podstawie wyznaczono obszar najbardziej zdegradowany w sferze technicznej.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Lp.	Jednostka	Liczba budynków w złym stanie techniczny przypadająca na 1000 mieszkańców	Udział gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci wodociągowej do ogółu gospodarstw [%]	Udział gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej do ogółu gospodarstw [%]	Udział gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci gazowej do ogółu gospodarstw [%]	Liczba negatywnych wskaźników
1	Bałdoń	32,92	93,44	0,00	0,00	3
2	Biała	29,20	94,44	0,00	0,00	3
3	Borek	27,89	100,00	1,00	0,00	2
4	Godziesze Małe	27,09	100,00	65,00	0,00	1
5	Godziesze Wielkie	29,75	100,00	90,00	0,00	1
6	Godzieszki	29,13	96,15	0,00	0,00	3
7	Józefów	26,76	91,89	0,00	0,00	3
8	Kakawa Kolonia	119,69	94,12	0,00	0,00	4
9	Kąpie	33,06	100,00	0,00	0,00	2
10	Końska Wieś	31,09	88,24	0,00	0,00	3
11	Krzemionka	27,97	100,00	0,00	0,00	2
12	Nowa Kakawa	31,25	96,36	0,00	0,00	2
13	Rafałów	30,67	100,00	0,00	0,00	2
14	Saczyn	29,98	91,61	0,00	0,00	3
15	Skrzatki	27,87	100,00	75,00	0,00	1
16	Stara Kakawa	29,57	75,58	0,00	0,00	3
17	Stobno	30,38	100,00	0,00	0,00	2
18	Stobno Siódme	28,94	100,00	0,00	0,00	2
19	Takomyśle	44,94	100,00	0,00	0,00	3

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

20	Wola Droszewska	28,61	91,36	0,00	0,00	3
21	Wolica	22,71	100,00	15,00	5,00	0
22	Zadowice	22,35	97,26	0,00	0,00	2
23	Zajączki Bankowe	34,68	100,00	0,00	0,00	3
24	Żydów	26,67	100,00	0,00	0,00	2
	Średnia	33,47	96,27	10,25	0,21	2,29

Wersja robocza

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Sumę wskaźników wykazujących wartości negatywne zebrano w poniższej tabeli. W przypadku gdy liczba negatywnych wskaźników w danej sferze była wyższa od średniej liczby negatywnych wskaźników w tej sferze (obszary zdegradowane w poszczególnych sferach), w poniżej tabeli otrzymała wartość 1. Pozostałe zaś 0. Następnie, mając na uwadze społeczny charakter rewitalizacji, wskaźnikom sfery społecznej dano wagę 5, kolejnym zaś 1.

Na podstawie poniższych założeń obliczono wartość negatywnych wskaźników dla każdej jednostki na podstawie wzoru:

$$W_w = S_s * 5 + S_g + S_{pf} + S_\xi + S_t$$

Gdzie: W_w - wartość negatywnych wskaźników

S_s - Wskaźnik sfery społecznej

S_g - Wskaźnik sfery gospodarczej

S_{pf} - Wskaźnik sfery przestrzenno-funkcjonalnej

S_ξ - Wskaźnik sfery środowiskowej

S_t - Wskaźnik sfery technicznej

Przykład:

Obliczenie dla miejscowości Bałdoń:

$$W_w = 1 * 5 + 0 + 1 + 0 + 1$$

$$W_w = 7$$

Tabela 11: Suma negatywnych wskaźników występujących w poszczególnych sferach

Lp	Jednostka	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Wartość negatywnych wskaźników
1	Bałdoń	1	0	1	0	1	7
2	Biała	0	0	1	1	1	3
3	Borek	0	0	1	0	0	1
4	Godziesze Małe	0	0	0	0	0	0
5	Godziesze	0	0	0	0	0	0

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

	Wielkie						
6	Godzieszki	1	1	1	1	1	9
7	Józefów	0	1	0	1	1	3
8	Kakawa Kolonia	1	1	0	1	1	8
9	Kąpie	1	1	1	1	0	8
10	Końska Wieś	1	0	1	1	1	8
11	Krzemionka	1	1	1	1	0	8
12	Nowa Kakawa	1	1	1	0	0	7
13	Rafałów	1	1	1	0	0	7
14	Saczyn	0	1	0	1	1	3
15	Skrzatki	1	1	1	0	0	7
16	Stara Kakawa	0	1	0	0	1	2
17	Stobno	0	1	0	0	0	1
18	Stobno Siódme	0	1	0	0	0	1
19	Takomyśle	1	1	1	1	1	9
20	Wola Droszewska	0	1	0	1	1	3
21	Wolica	0	1	0	0	0	1
22	Zadowice	0	1	0	0	0	1
23	Zajączki Bankowe	1	1	0	0	1	7
24	Żydów	0	1	0	0	0	1
	Średnia						4,38

Źródło: opracowanie własne

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała, że największe natężenie negatywnych zjawisk społecznych występuje w miejscowościach Takomyśle, Godzieszki, Kakawa Kolonia, Kąpie, Końska Wieś, Krzemionka. Obszary te dotyczą także problemy natury gospodarczej, środowiskowej i technicznej. Są więc one obszarami zdegradowanymi.

6. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU REWITALIZACJI – MIEJSCOWOŚĆ KAKAWA KOLONIA

Kakawa Kolonia to wieś położona w południowej części gminy Godziesze Wielkie. Pod względem liczby ludności jest średniej wielkości miejscowością – na koniec grudnia 2016 r. zamieszkiwało ją 260 osób. Liczba mieszkańców wsi powoli wzrasta: od 2010 r. liczba ludności zwiększyła się o 35 osób.

Rysunek 3: Położenie sołectwa i miejscowości Kakawa Kolonia w gminie Godziesze Wielkie

Źródło: opracowanie własne na podstawie geoportal.gov.pl

Tradycje kulturalne wywodzą się ze zwyczajów polskich, niemieckich i wschodnich przywiezionych przez repatriantów. Choć nie są obecnie już kulturowane, nadal pozostają ślady istnienia tych kultur w postaci cmentarza i nagrobków.

Na terenie Kakawy Kolonii działa niewielka liczba podmiotów gospodarczych – zajmują się one głównie sprzedażą detaliczną artykułów spożywczych oraz świadczą

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

usługi budowlane. Dużą liczbę miejsc pracy zapewniały niegdyś przedsiębiorstwa zajmujące się melioracją terenów, jednak na chwilę obecną już nie funkcjonują. Z tego też powodu znaczna część mężczyzn, która była zatrudniona w tych zakładach pozostaje bez pracy. Większość młodych kobiet również nie jest aktywna zawodowo - zajmują się prowadzeniem gospodarstw domowych i wychowaniem dzieci.

Oprócz bezrobocia władze samorządowe zaobserwowały problem mieszkańców z nadużywaniem alkoholu oraz brakiem integracji osób zamieszkujących wieś z pozostałą ludnością gminy. Problem ten wynika głównie z powodu odizolowania Kakawy Kolonii od innych miejscowości (brak bezpośredniego połączenia).

Głównym miejscem spotkań mieszkańców jest sklep spożywczy. Funkcje kulturalno – edukacyjne pełniła kiedyś szkoła podstawowa, jednak ze względu na małą liczbę dzieci została zamknięta w 1995 r. Uczniowie są dowożeni do szkół w Woli Droszewskiej (6 km) i w Godzieszach Wielkich (4,5 km). Od zamknięcia szkoły w budynku nie były prowadzone żadne prace remontowe, przez co obiekt jest w bardzo złym stanie technicznym.

Na terenie wsi działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Budowa remizy została rozpoczęta około 15 lat temu, ale z powodu braku nakładów do dnia dzisiejszego nie została ukończona.

Mieszkańcy wsi wyrażają chęć pracy na rzecz społeczności lokalnej jednak brakuje im impulsu i pomysłów do działania oraz lidera, który zmobilizowałby ludność do pracy. Wśród zgłaszanych potrzeb największy nacisk kładziony jest na stworzenie miejsca wspólnych spotkań i przestrzeni, w których wolny czas spędzałaby młodzież oraz remont drogi dojazdowej do wsi.

Jako że rewitalizacja może być prowadzona tylko na terenach zamieszkałych obszarem rewitalizacji objęto teren najbardziej zwartej zabudowy wsi. Działania o charakterze inwestycyjnym będą prowadzone tylko na tym obszarze, natomiast działania miękkie będą skierowane do wszystkich mieszkańców miejscowości.

Rysunek 4: Obszar rewitalizacji w miejscowości Kakawa Kolonia

Źródło: opracowanie własne na podstawie geoportal.gov.pl

Aby zwiększyć rozwój społeczno – gospodarczy miejscowości należy skupić się przede wszystkim na rozwiązaniu problemów społecznych. Główną barierą jest wysoki poziom bezrobocia oraz niski poziom wykształcenia mieszkańców dlatego też należy podjąć działania ukierunkowane na m.in.: stworzenie atrakcyjnych warunków dla lokalizacji przedsiębiorstw, wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców, podniesienie

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

ich kwalifikacji zawodowych i umiejętności. W dalszej kolejności należy podjąć działania mające na celu integrację mieszkańców i zacieśnianie więzi społecznych.

7. WIZJA I CELE ROZWOJU

Po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych na terenie miejscowości Kakawa Kolonia wzrośnie aktywność gospodarcza jej mieszkańców oraz przyciągnięci zostaną nowi inwestorzy. W wyniku wzrostu liczby podmiotów gospodarczych powstaną nowe miejsca pracy, umożliwiające podjęcie zatrudnienia, a przez to liczba osób bezrobotnych znacząco spadnie. Wzrost dochodów gospodarstw domowych zmniejszy liczbę osób zmuszonych do korzystania ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a przez to zmniejszy się grono osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Większe dochody i poczucie bezpieczeństwa finansowego zachęcą mieszkańców Kakawy Kolonii do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu, tj. związanych z rekreacją, sportem i kulturą. Zostaną one zaspokojone przez budowę/przebudowę obiektów użyteczności publicznej oraz zagospodarowanie terenów, w których mieszkańcy będą mogli się swobodnie integrować.

Aby osiągnąć powyższą wizję konieczna jest realizacja poniższych celów strategicznych:

1. Podniesienie poziomu rozwoju gospodarczego,
2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej.

Tabela 12: Kierunki działań programu rewitalizacji

Kierunki działań	Opis kierunku
CEL 1: Podniesienie poziomu rozwoju gospodarczego	
1. Zmniejszenie poziomu bezrobocia	- przeprowadzenie badań umożliwiających określenie potrzeb i możliwości osób bezrobotnych - działania mające na celu zwiększenie kwalifikacji zawodowych i umiejętności osób bezrobotnych

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

	<ul style="list-style-type: none">- pozyskiwanie nowych ofert pracy odpowiadających potrzebom i możliwościom bezrobotnych
2. Podjęcie działań na rzecz rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw	<ul style="list-style-type: none">- zapewnienie doradztwa w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej i możliwości rozwoju przedsiębiorstw- działania na rzecz nawiązywania współpracy oraz dialogu pomiędzy istniejącymi i powstającymi przedsiębiorstwami
CEL 2: Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez działania w zakresie integracji i aktywizacji społecznej	
1. Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury służącej integracji mieszkańców	<ul style="list-style-type: none">- przebudowa, remont i/lub modernizacja istniejących obiektów z przeznaczeniem na cele społeczne- budowa nowych obiektów- zagospodarowanie przestrzeni na cele rekreacyjno – sportowe i działalność kulturalną
2. Tworzenie warunków do zawiązywania więzi społecznych	<ul style="list-style-type: none">- działania na rzecz eliminacji dyskryminacji- organizacja imprez lokalnych (dzień dziecka, dzień kobiet, itp.)

Źródło: opracowanie własne

8. LISTA PLANOWANYCH PROJEKTÓW

W ramach niniejszego programu rewitalizacji gmina Godziesze Wielkie planuje realizację następujących projektów.

PROJEKT 1: PRZEBUDOWA BUDYNKU PO BYŁEJ SZKOLE NA CELE SPOŁECZNE	
Miejsce Realizacji	Kakawa Kolonia, dz. nr 55 i 55/4
Podmioty realizujące projekt	Urząd Gminy Godziesze Wielkie
Zakres rzeczowy	Celem projektu jest zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców oraz zacieśnienie więzi społecznych i stworzenie warunków do nawiązywania nowych znajomości. W ramach projektu planuje się również przebudowę budynku

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

		<p>po byłej szkole na cele społeczne, w którym będzie można prowadzić działania edukacyjne i integracyjne.</p> <p>Szczegółowe działania dotyczące przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie kursów i szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe i umiejętności - organizacja wystaw oraz innych działań kulturalnych - działania remontowo – budowlane: przebudowa pomieszczeń, wymiana stolarki okiennej i drzwi, malowanie ścian, odnowienie elewacji - zagospodarowanie terenu, na którym znajduje się budynek szkoły
Beneficjenci		<p>Osoby bezrobotne i mieszkańcy wsi Kakawa Kolonia</p> <p>Pozostali mieszkańcy gminy Godziesze Wielkie</p>
Wskaźniki	Produktu	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych kursów i szkoleń - liczba zorganizowanych eventów kulturalnych oraz imprez - liczba zakupionych elementów wyposażenia
	Rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie kwalifikacji zawodowych uczestników kursów i szkoleń - zwiększenie liczby osób zatrudnionych (spadek bezrobocia) - zmniejszenie liczby obiektów użyteczności publicznej w złym stanie technicznym (zwiększenie estetyki miejscowości)
Szacowana wartość projektu		-
Finansowanie		<p>Wkład własny gminy</p> <p>WRPO 2014+</p>
Termin rozpoczęcia i zakończenia projektu		-
Stan przygotowania projektu do realizacji		-

PROJEKT 2: WRACAMY DO NASZEJ HISTORII	
Miejsce Realizacji	Kakawa Kolonia
Podmioty realizujące projekt	Urząd Gminy Godziesze Wielkie
Zakres rzeczowy	Celem projektu jest zwiększenie poczucia tożsamości lokalnej

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

		mieszkańców wsi Kakawa Kolonia oraz zwiększenie wiedzy na temat historii miejscowości i charakterystycznych dla niej tradycji. W ramach projektu planuje się remont cmentarza, na którym zostali pochowani pierwsi osadnicy oraz budowę ścieżki edukacyjnej przedstawiającej historię miejscowości.
Beneficjenci		Mieszkańcy wsi Kakawa Kolonia
Wskaźniki	Produktu	- powierzchnia wyremontowanego i zagospodarowanego cmentarza - liczba przeprowadzonych konkursów - liczba zorganizowanych imprez
	Rezultatu	Rezultatem projektu będzie zwiększenie poczucia przynależności do społeczności lokalnej wsi oraz odpowiedzialności za jej mieszkańców i przestrzeń. Rezultaty przeprowadzonego projektu będzie można ocenić bezpośrednio (rozmowy z mieszkańcami) lub pośrednio (zwiększenie dbałości o estetykę i uporządkowanie wsi, zwiększenie liczby osób wykonujących prace na rzecz społeczności lokalnej).
Szacowana wartość projektu		-
Finansowanie		Wkład własny gminy WRPO 2014+
Termin rozpoczęcia i zakończenia projektu		-
Stan przygotowania projektu do realizacji		-

Oprócz projektów kluczowych planuje się również realizację przedsięwzięć uzupełniających, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno jest zidentyfikować indywidualnie, a które są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji. Włączenie projektów uzupełniających w ramach obszarów tematycznych pozwoli na wsparcie wyników uzyskanych w związku z realizacją projektów kluczowych i podstawowych. Polegają one na szeroko rozumianej aktywizacji społeczności lokalnej i stanowią istotny element realizacji programu.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY NR 1: WSPARCIE MAŁEJ I ŚREDNIEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Przedsięwzięcia z tego zakresu będą się opierały na prowadzeniu działań informacyjno – edukacyjnych dotyczących prowadzenia własnej działalności gospodarczej, aktualnych potrzeb rynku oraz możliwości nawiązania współpracy z innymi przedsiębiorstwami.

PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY NR 2: INTEGRACJA MIESZKAŃCÓW WSI KAKAWA KOLONIA

Działania podejmowane w ramach tego projektu będą polegały na urządzaniu imprez lokalnych takich jak dzień dziecka czy dzień kobiet. Dodatkowo planuje się organizację spotkań kulturalnych na terenie rewitalizacji (pokazy teatralne, konkursy, itp.).

9. SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

System wdrażania LPR powiązany jest ze strukturą organizacyjną Urzędu Gminy Godziesze Wielkie oraz innych jednostek organizacyjnych. Za program w imieniu gminy będzie odpowiadał Wójt Gminy Godziesze Wielkie przy współpracy z podległymi instytucjami oraz z uwzględnieniem różnych grup interesariuszy. Wójt Gminy powoła Zespół Roboczy ds. wprowadzania programu, w skład którego wchodzić będą wybrane osoby z referatów Urzędu Gminy oraz przedstawiciele jednostek podległych. W ramach zespołu powinny funkcjonować osoby reprezentujące poszczególne inicjatywy wdrożeniowe. Wiodącą rolę zajmować będzie komórka Urzędu Gminy odpowiedzialna za inwestycje i projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych, która nadzorować będzie skuteczność i jakość realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Do szczególnych zadań ww. komórki należeć będzie:

1. współdziałanie z instytucjami rynku pracy i wspomagającymi je stowarzyszeniami,
2. koordynowanie tworzenia Centrum Integracji Społecznej,

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

3. wdrażanie poszczególnych projektów w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia (krajowych i unijnych),
4. opiniowanie wniosków przedkładanych przez Partnerów Projektów dotyczących zadań realizowanych w ramach obszaru rewitalizowanego,
5. przyjmowanie i kierowanie propozycji projektów od podmiotów społecznych,
6. aktualizacja zadań programu,
7. ewaluacja LPR,
8. monitorowanie postępów wdrażanych projektów

W zakresie propozycji nowych przedsięwzięć zgłaszanych do LPR stosowana będzie następująca ścieżka postępowania:

1. Podmioty zainteresowane realizacją projektów na terenie rewitalizacji zgłaszają swoje propozycje do Wójta Gminy,
2. Komórka organizacyjna Urzędu Gminy po weryfikacji wniosku oraz przeprowadzeniu konsultacji z właściwymi wydziałami Urzędu oraz z mieszkańcami, organizacjami, przedsiębiorstwami i innymi zainteresowanymi podmiotami wydaje decyzję odnośnie włączenia lub odmowy włączenia zgłaszanego projektu,
3. Wójt Gminy po zapoznaniu się z opinią komórki organizacyjnej UG dokonuje akceptacji bądź odrzucenia projektu,
4. Podjęcie uchwały przez Radę Gminy Godziesze Wielkie o przyjęciu do realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji,
5. Opracowanie dokumentacji niezbędnej do realizacji poszczególnych przedsięwzięć,
6. Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych współfinansujących poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne,
7. Realizacja przedsięwzięć i projektów ujętych w planie rewitalizacji,
8. Ewaluacja realizacji lokalnego planu rewitalizacji zgodnie z przyjętymi celami pod względem efektywności,

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

9. Prowadzenie działań z zakresu public relations uwzględniających bieżące informowanie mieszkańców oraz innych zainteresowanych podmiotów o realizacji planu rewitalizacji.

Istotnym elementem wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji jest zaangażowanie jak największej liczby podmiotów uczestniczących w procesie. Efektem końcowym wdrażania programu rewitalizacji powinno być ożywienie społeczno – gospodarcze spowodowane inwestycjami publicznymi, którym towarzyszy wzrost inwestycji prywatnych.

10. SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie nie jest dokumentem zamkniętym. Co dwa lata będzie dokonywany przegląd przeprowadzonych działań (efekty działań będą mierzone za pomocą mierników wykorzystanych do zidentyfikowania zjawisk kryzysowych) i, jeśli zajdzie taka konieczność, zostanie zaktualizowany. Kluczowe znaczenie dla oceny podejmowanych działań ma ich monitoring. Funkcję instytucji monitorującej wdrażanie LPR będzie pełnił Wójt Gminy Godziesze Wielkie.

Monitorowanie LPR to systematyczne i ciągłe pozyskiwanie, analiza i wykorzystywanie informacji o przebiegu wdrażania programu na potrzeby jego zarządzania, oceny oraz podejmowania decyzji. Proces ten dostarcza niezbędnych informacji na temat postępów realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów inwestycyjnych i programów oraz diagnozuje stan wykorzystania udzielonej pomocy finansowej.

Monitorowanie LPR odbywać się będzie w trzech zakresach:

1. Monitorowanie stopnia realizacji celów określonych w programie rewitalizacji,
2. Monitorowanie skutków realizacji programu rewitalizacji,
3. Bieżące monitorowanie wdrażania programu rewitalizacji.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Aby kontrola przebiegu procesu rewitalizacji była skuteczna należy wypracować zasady współpracy między poszczególnymi jej uczestnikami, w szczególności pomiędzy Wójtem Gminy, członkami Zespołu Roboczego, mieszkańcami oraz zainteresowanymi instytucjami i przedsiębiorcami.

System monitorowania stopnia realizacji celów będzie się odbywał co dwa lata, przy wykorzystaniu poniższych wskaźników:

1. Wskaźniki produktu:

- liczba zrealizowanych projektów mających na celu integrację mieszkańców
- liczba zrealizowanych projektów mających na celu podniesienie kompetencji osób bezrobotnych
- liczba przebudowanych, zmodernizowanych lub wyremontowanych budynków
- powierzchnia terenów zagospodarowanych pod rekreację i sport

2. Wskaźniki rezultatu:

- liczba podmiotów gospodarczych na terenach zrewitalizowanych
- liczba nowych ofert w zakresie kultury, sportu i rekreacji
- liczba osób korzystających z nowych miejsc rekreacji

Monitorowanie skutków realizacji programu rewitalizacji będzie się odbywać poprzez cykliczną, prowadzoną co dwa lata analizę poziomu wskaźników wykorzystanych na etapie delimitacji obszarów zdegradowanych.

Pomiar wskaźników będzie odbywał się na dwóch poziomach:

1. pomiar wartości wskaźników na terenie rewitalizacji, w celu sprawdzenia jak prowadzone działania wpłynęły na dany obszar;
2. pomiar wartości wskaźników na terenie całej gminy – wpływ działań rewitalizacyjnych będzie odczuwalny na terenie całej gminy stąd pojawia się konieczność przeprowadzenia analizy zjawisk kryzysowych na większym obszarze.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Bieżące monitorowanie poziomu wdrażania programu rewitalizacji będzie uwzględniało aktualny stan realizacji przedsięwzięć podstawowych i pozostałych przyjętych w programie. Monitorowanie realizacji przedsięwzięć będzie polegało na sporządzaniu rocznych sprawozdań, które swym zakresem będą obejmować zagadnienia dotyczące:

1. stopnia przygotowania projektu do realizacji (m.in. posiadanej dokumentacji, przygotowania terenu),
2. w przypadku już rozpoczętych działań – ocenę prowadzonych prac (czy są opóźnienia, co zostało już wykonane, jakie prace zostaną podjęte w dalszej kolejności),
3. analizę poniesionych kosztów finansowych – wielkość środków przeznaczonych na dany projekt, stopień ich wykorzystania, określenie źródeł finansowania, prognozę dalszych kosztów, które trzeba ponieść na rzecz danego projektu.

Dzięki regularnemu przeprowadzaniu monitorowania i oceny wykonanych zadań rewitalizacyjnych będzie możliwa aktualizacja programu rewitalizacji i dostosowanie go do bieżących potrzeb oraz w uzasadnionych przypadkach nanoszenie zmian uchwałą Rady Gminy Godziesze Wielkie.

11. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI

Jednym z istotnych założeń programu rewitalizacji dla gminy Godziesze Wielkie jest zapewnienie komplementarności projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych pod względem przestrzennym, przedmiotowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz pod względem źródeł finansowania. Ma to na celu zapewnienie kompleksowości rewitalizacji, a więc przeciwdziałaniu fragmentacji działań.

Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować będzie efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. Przygotowanie przez Urząd Gminy Godziesze Wielkie we współpracy z pozostałymi

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

interesariuszami przedsięwzięć posiadających cechy kompleksowości i komplementarności pozwoli na efektywne wykorzystanie potencjału obszaru we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym).

11.1. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zlokalizowane zostały na terenie miejscowości Kakawa Kolonia, która jest obszarem zdegradowanym. Podejmowane działania rewitalizacyjne będą miały głównie charakter społeczny, uzupełniony o realizację inwestycji umożliwiających prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych (głównie dostosowanie istniejących budynków pod nowe funkcje). Projekty skierowane są przede wszystkim do osób zamieszkujących wyznaczony teren rewitalizacji, jednak ze względu na społeczny charakter działań mogą one obejmować szersze grono beneficjentów. Działania inwestycyjne będą prowadzone wyłącznie na wyznaczonym wcześniej obszarze rewitalizacji.

Prowadzenie działań kulturalnych może zainteresować mieszkańców wsi położonych na terenie gminy Godziesze Wielkie oraz gmin sąsiednich. W ten sposób działania rewitalizacyjne mogą wpłynąć na nawiązanie współpracy międzygminnej.

11.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Proponowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaprojektowane zostały w taki sposób, aby dopełniały się wzajemnie pod względem tematycznym.

Tabela 13: Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Stan pożądany	Projekty, które przyczynią się do uzyskania stanu pożadanego	Sposób weryfikacji osiągnięcia celu
Miejscowość charakteryzuje wysoki poziom rozwoju gospodarczego	Projekt kluczowy nr 1; Projekt uzupełniający nr 1;	- spadek liczby osób bezrobotnych - wzrost liczby podmiotów gospodarczych

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

		- aktywna współpraca pomiędzy przedsiębiorcami
Mieszkańcy są ze sobą mocno zintegrowani i aktywnie uczestniczą w życiu społeczności lokalnej	Projekt kluczowy nr 1, 2; Projekt uzupełniający nr 2;	- wzrost liczby inicjatyw społecznych - wzrost liczby imprez organizowanych przez i dla mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

11.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Realizacja programu rewitalizacji będzie opierać się na określonej w rozdz. 7: System wdrażania programu rewitalizacji procedurze. Procedura wdrażania, realizacji, monitorowania i ewaluacji programu będzie spoczywała w gestii Zespołu Roboczego ds. Rewitalizacji, którego członkami stanowią pracownicy Urzędu Gminy Godziesze Wielkie. Dzięki ich wiedzy na temat wprowadzanych w gminie programów i uchwał oraz sposobów i zakresu ich realizacji, możliwe będzie takie dobieranie projektów, aby nie doszło do podwójnego finansowania.

Komplementarność instytucjonalna zostanie zachowana poprzez współpracę Zespołu Roboczego z przedstawicielami pozostałych instytucji zainteresowanych rewitalizacją: GOPS, instytucjami kulturalnymi i ochrony środowiska, podmiotami gospodarczymi, szkołami, itp. Instytucją nadrzędną podejmującą ostateczne decyzje dotyczące działań rewitalizacyjnych jest Urząd Gminy Godziesze Wielkie.

11.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Gmina Godziesze Wielkie bierze aktywny udział w realizacji projektów finansowanych w ramach funduszy europejskich i krajowych.

W 2011 r. z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego Urząd Gminy pozyskał środki na realizację przedsięwzięcia „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Godzieszach Małych, Gmina Godziesze Wielkie” w ramach priorytetu

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

III: Środowisko przyrodnicze, działanie 3.4. Gospodarka wodno – ściekowa. Projekt był realizowany od sierpnia 2011 r. do września 2014 r.

Z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich uzyskano dofinansowanie na projekt o tej samej tematyce. Umowa na projekt „Poprawa gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Godziesze Wielkie” została podpisana we wrześniu 2013 r. W jej wyniku powstała oczyszczalnia ścieków w Godzieszach Małych, sieć kanalizacyjna w Wolicy i Borku oraz wyremontowano pompownię wody w Godzieszach Wielkich.

Gmina Godziesze Wielkie była również jednym z partnerów projektu „Przebudowa ciągu drogowego Saczyn – Chełmce – Opatówek” współfinansowanego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013 z funduszy EFRR.

Oprócz projektów inwestycyjnych prowadzono również projekt społeczny „Krok w przód” realizowany w ramach POKL działania 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji. Projekt był adresowany do sześciu osób bezrobotnych w wieku aktywności zawodowej. Uczestnicy projektu mieli możliwość uzyskania wsparcia z zakresu integracji zawodowej, edukacyjnej, społecznej i zdrowotnej. Program był realizowany do 31 grudnia 2013 r.

Ponadto, realizowano projekty finansowane ze środków krajowych:

1. Termomodernizację obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy,
2. Budowę przyłączy kanalizacyjnych w Godzieszach Małych,
3. Zakup i nasadzenie drzew ozdobnych na terenie wsi Godziesze Wielkie,
4. Budowę przyłączy kanalizacyjnych do istniejących sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Borek i Wolica.

Wszystkie powyższe projekty miały na celu podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez rozbudowę sieci kanalizacyjnej, podniesienie estetyki przestrzeni gminy czy działania informacyjno – edukacyjne skierowane do osób bezrobotnych. Niniejszy program rewitalizacji będzie realizował zadania o tej samej tematyce i podobnym zakresie działania.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

11.5. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Komplementarność źródeł finansowania zapewniona jest poprzez uzupełnianie i łączenie środków finansowych Urzędu Gminy Godziesze Wielkie (wymagany wkład własny) oraz środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ (WRPO 2014+).

Łączna kwota projektów kluczowych wyniesie około 2,5 mln zł, natomiast kwota pozostałych przedsięwzięć wyniesie około 1 mln zł. W sumie koszt działań rewitalizacyjnych wyniesie około 3,5 mln zł.

Zakłada się, że gmina Godziesze Wielkie będzie mogła pozyskać dofinansowanie na projekty rewitalizacyjne w wysokości maksymalnie 85% ich wartości, zapewniając 15% wkład własny. W takim przypadku dofinansowanie z Unii Europejskiej wyniesie ok. 2 975 000 zł, natomiast wkład własny ok. 525 000 zł.

W przypadku gdy zasady finansowania projektów rewitalizacyjnych będą się różnić od zakładanych i gmina Godziesze Wielkie będzie musiała ponieść większy wkład własny, nie przewidziany w budżecie będzie mogła pozyskać fundusze ze środków publicznych i prywatnych.

12. POWIĄZANIA PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie wykazuje silne powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomach: regionalnym i lokalnym. Tak integracyjne podejście zapewni trwałe i efektywne zmiany na wyznaczonych obszarach rewitalizacji. Podejmowana interwencja wiązać się będzie z wdrożeniem szeregu projektów rewitalizacyjnych integrujących działania na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki.

Niniejszy program rewitalizacji tworzy płaszczyznę zgodności pomiędzy poszczególnymi dokumentami z różnych dziedzin funkcjonowania społeczności lokalnej i samorządu.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

12.1. POZIOM REGIONALNY

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020

W zaktualizowanej *Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020* jako jedną ze słabych stron wskazano istnienie obszarów i miast wymagających rewitalizacji oraz dużą powierzchnię obszarów zdegradowanych. Wśród zagrożeń wymieniono marginalizację obszarów i ośrodków o niższej konkurencyjności, a także grup o najniższym wykształceniu, upośledzeniu pod względem społecznym, fizycznym i psychicznym, wzrost patologii społecznych, liczne grupy i środowiska zagrożone wykluczeniem. W celu przeciwdziałania tym negatywnym procesom określono działania służące wsparciu terenów wymagających restrukturyzacji, odnowy i rewitalizacji (cel operacyjny 5.4). Działania te są adresowane do obszarów problemowych - „Miasta i inne obszary tracące dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze”, które wyróżnia na tle województwa wielkopolskiego koncentracja problemów gospodarczych o charakterze strukturalnym i niekorzystnych zmian na lokalnych rynkach zatrudnienia. Działania naprawcze koncentrują się przede wszystkim na rewitalizacji terenów przemysłowych, powojkowych, poeksploatacyjnych, pokomunikacyjnych i powydobywczych oraz dzielnic miast będących w zastoju.

Cel generalny *Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020* bezpośrednio pokrywa się z celami programu rewitalizacji. Jest to przede wszystkim poprawa jakości przestrzeni, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej, które mają skutkować wzrostem poziomu życia mieszkańców. Projekty realizowane w ramach programu rewitalizacji spełniają założenia następujących celów operacyjnych wymienionych w *Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020*:

Projekty realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji	Cele SRWW. Wielkopolska 2020
---	-------------------------------------

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

**PROJEKT KLUCZOWY NR 1: PRZEBUDOWA
BUDYNKU PO BYŁEJ SZKOLE NA CELE
SPOŁECZNE**

Cel operacyjny 5.2. Rozwój obszarów wiejskich:

- Wzmocnienie kapitału ludzkiego i rozwój edukacji
- Stymulowanie rozwoju lokalnego oraz inicjatyw lokalnych

Cel operacyjny 6.4. Rozbudowa instytucji otoczenia biznesu:

- Rozszerzenie zakresu, skali i jakości usług instytucji otoczenia biznesu oraz ich dostosowanie do potrzeb przedsiębiorstw
- Tworzenie i rozwój instytucji świadczących usługi dla przedsiębiorstw i nauki (w tym Innowacyjnych Instytucji Otoczenia Biznesu) i ich sieci
- Promocja współpracy z/pomiędzy Instytucjami Otoczenia Biznesu

Cel operacyjny 7.3. Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności:

- Rozwój systemu doradztwa zawodowego.
- Wsparcie systemu poradnictwa w zakresie własnej działalności gospodarczej

Cel operacyjny 7.6. Rozwój kształcenia ustawicznego:

- Upowszechnianie idei uczenia się przez całe życie, w tym budowanie systemowych rozwiązań motywujących zarówno pracowników, jak i pracodawców do inwestowania czasu i kapitału w podnoszenie swoich kwalifikacji
- Promowanie i zwiększanie dostępności do kształcenia ustawicznego dla wszystkich grup wiekowych
- Uświadamianie istotnej roli, jaką odgrywa idea uczenia się przez całe życie, w tym budowanie systemowych rozwiązań motywujących zarówno pracowników, jak i pracodawców do inwestowania czasu i kapitału w podnoszenie swoich kwalifikacji

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

PROJEKT 2: WRACAMY DO NASZEJ HISTORII

Cel operacyjny 5.2. Rozwój obszarów wiejskich:

- Promocja i ochrona dziedzictwa kulturowego wsi

Cel operacyjny 5.6. Wsparcie terenów o wyjątkowych walorach środowiska kulturowego:

- Promocja terenów o wybitnych walorach kulturowych
- Odnowa obiektów dziedzictwa kulturowego

Cel operacyjny 8.5. Wzmacnianie włączenia społecznego:

- Działania na rzecz zapobiegania zjawisku wykluczenia społecznego poprzez szeroko rozumianą integrację społeczną
- Rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży oraz zapewnienie aktualnej, atrakcyjnej oferty edukacyjnej

Cel operacyjny 8.6. Wzmocnienie systemu usług i pomocy społecznej:

- Zwiększenie aktywności społeczności lokalnych w zakresie aktywnej integracji

Cel operacyjny 8.7. Kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu:

- Inwestycje poprawiające stan infrastruktury kultury, sportu i rekreacji, bez barier dla osób niepełnosprawnych i starszych
- Wspieranie wzrostu czynnego lub biernego udziału kultury w życiu mieszkańców
- Odbudowa i utrzymanie materialnego dorobku kultury i dziedzictwa regionu

Źródło: opracowanie własne

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego jest jednym z trzech dokumentów, które współdecydują o przyszłości regionu. Plan zawiera wskazania dla działań w przestrzeni, których realizacja jest wypełnieniem zadań określonych przez Strategię. Stanowi też ważne źródło informacji dla podejmowania decyzji planistycznych i inwestycyjnych, opartych o priorytety programów operacyjnych. Cel ogólny w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego określono, jako zrównoważony rozwój przestrzenny regionu służący wzrostowi poziomu życia mieszkańców. Aby osiągnąć możliwie wysoki poziom rozwoju zrównoważonego należy osiągnąć:

- ład społeczny, oznaczający poprawę jakości życia w społeczeństwie,
- ład ekonomiczny, który gwarantuje efektywny rozwój społeczno – gospodarczy,
- ład ekologiczny, zmierzający do utrwalenia rozwoju ekologicznie zrównoważonego,
- ład przestrzenny wyrażający się dążeniem do harmonijności, uporządkowania i proporcjonalności wszystkich elementów środowiska człowieka.

Realizacja celów i zadań określonych w niniejszym programie rewitalizacji przyczyni się do zwiększenia ładu społecznego na terenie gminy Godziesze Wielkie poprzez działania mające na celu zmniejszenie poziomu bezrobocia i wykluczenia społecznego oraz zapewnienie usług dla osób starszych.

12.2. POZIOM LOKALNY

Strategia rozwoju powiatu kaliskiego

Przyjęta w sierpniu 2014 r. Strategia Rozwoju Powiatu Kaliskiego na lata 2014 – 2021 oprócz celu głównego („rozwój powiatu kaliskiego jako miejsca o wysokiej jakości życia, z czystym środowiskiem, rozwojem turystyki i nowoczesnej branży rolno – spożywczej”) wyznacza jeszcze pięć celów strategicznych:

1. Wzrost konkurencyjności gospodarki powiatu poprzez nowoczesne rolnictwo, przetwórstwo i dystrybucję w powiązaniu z elastycznym systemem edukacji,
2. Rozwój kultury lokalnej oraz wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu
3. Poprawa wewnętrznych i zewnętrznych powiązań komunikacyjnych

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

4. Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego, ekologicznego oraz rozwój i włączenie społeczne
5. Dobra organizacja współpracy wszystkich jednostek samorządowych na terenie powiatu oraz podniesienie efektywności i skuteczności przedsięwzięć rozwojowych

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie będzie realizował założenia dwóch celów strategicznych powiatu (drugiego i czwartego) poprzez wspieranie inicjatyw kulturalnych, tworzenie oferty kulturalnej, kreowanie bardziej efektywnych i skuteczniejszych działań dla bezrobotnych oraz zagrożonych marginalizacją społeczną, wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.

Strategia Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2014 - 2023

Dokument ten został przyjęty we wrześniu 2013 r. W wyniku przeprowadzonej analizy stanu gminy została wypracowana następująca wizja:

„Gmina Godziesze Wielkie to przyjazne i atrakcyjne miejsce życia dla jej mieszkańców, dobre miejsce dla rozwoju życia społecznego i gospodarczego”.

Cele szczegółowe wraz z kierunkami działań połączone zostały w zintegrowane obszary działań strategicznych, wytyczające kierunki prac na lata 2013- 2023.

Działalność Gminy Godziesze Wielkie koncentruje się w następujących obszarach:

- infrastruktura i środowisko,
- gospodarka,
- usługi społeczne.

Lokalny Program Rewitalizacji będzie realizował projekty związane z obszarem strategicznym: Usługi społeczne, poprzez działania związane z następującymi priorytetami:

Tabela 14: Powiązania LPR z priorytetami i kierunkami działań wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Gminy

Priorytet	Kierunek działania
Priorytet I	- Organizacja ogólnogminnych i środowiskowych imprez służących integracji

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

	społecznej.
Priorytet II	- Tworzenie i wspieranie już działających grup i instytucji, wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Priorytet III	- Podejmowanie działań zmniejszających skutki bezrobocia wśród mieszkańców Gminy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Godziesze Wielkie na lata 2014 - 2023

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godziesze Wielkie

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowanie Przestrzennego Gminy Godziesze Wielkie jest dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną prowadzoną przez władze gminy.

Studium jako cel generalny rozwoju gminy wyznacza zapewnienie mieszkańcom warunków umożliwiających wzrost poziomu życia przy jednoczesnej ochronie walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zachowania ładu przestrzennego. Na podstawie tak sformułowanego celu generalnego wyróżniono następujące cele główne:

- ochrona walorów środowiska przyrodniczego,
- ochrona walorów środowiska kulturowego,
- zwiększenie atrakcyjności i walorów wypoczynkowych i rekreacyjnych gminy,
- rozwój bazy i zaplecza dla sportu, turystyki, wypoczynku i rekreacji,
- rozwój budownictwa mieszkaniowego,
- rozwój usług społecznych, zarówno podstawowych jak i ponadpodstawowych,
- tworzenie warunków dla rozwoju szeroko rozumianej działalności gospodarczej,
- wspieranie rozwoju proekologicznych źródeł energii,
- tworzenie preferencji dla racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej,

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

- ustalenie przestrzennych warunków sprzyjających rozbudowie systemu infrastruktury technicznej,
- doskonalenie systemu komunikacyjnego oraz zapewnienia warunków dostępności dla wyznaczonych terenów mieszkaniowych,
- uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej.

Lokalny Program Rewitalizacji będzie prowadził działania dążące do osiągnięcia celów związanych z rozwojem usług społecznych oraz tworzeniem warunków dla rozwoju działalności gospodarczej.

Dokumenty strategiczne dotyczące problemów społecznych

Gmina Godziesze Wielkie nie posiada aktualnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dokumentem wyznaczającym działania związane z rozwiązywaniem problemów społecznych jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Godziesze Wielkie na rok 2017.

Jako główne cele programu wyznaczono:

1. Przygotowywanie młodego pokolenia do zdrowego trzeźwego stylu życia oraz pozbawionego używania substancji psychoaktywnych.
2. Zmniejszenie skali nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych, ograniczenia ich negatywnych skutków.
3. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wczesna profilaktyka i edukacja w zakresie uzależnień.
4. Pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych osobom pijącym alkohol czy zażywających substancje psychoaktywne w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu.
5. Profilaktyka i edukacja w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

6. Wspieranie przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego trybu życia wolnego od nałogów u młodych i dorosłych mieszkańców w celu ochrony przed marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym, przeciwdziałanie przemocy domowej.
7. Ograniczanie dostępności do alkoholu i substancji psychoaktywnych szczególnie osób młodych.
8. Eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń prawa, które wynika z przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
9. Reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych.

Lokalny Program Rewitalizacji w sposób bezpośredni będzie się odwoływał tylko do jednego celu, a mianowicie celu 6, poprzez zapewnienie nowych możliwości spędzania wolnego czasu.

13. OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.), organ opracowujący projekty dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 2, może po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Gmina Godziesze Wielkie po przeprowadzeniu konsultacji z Zespołem Rewitalizacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego i naniesieniu uwag skieruje wniosek wraz z projektem programu do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Inspektoratu Sanitarnego o ocenę możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

14. SPIS WYKRESÓW, TABEL I RYSUNKÓW

Rysunek 1: Granice sołectw gminie Godziesze Wielkie.....	6
Rysunek 2: System drogowy w gminie Godziesze Wielkie.....	42
Rysunek 3: Położenie sołectwa i miejscowości Kakawa Kolonia w gminie Godziesze Wielkie	80
Rysunek 4: Obszar rewitalizacji w miejscowości Kakawa Kolonia	82
Tabela 1: Struktura osób bezrobotnych w gminie Godziesze Wielkie w latach 2015 – 2017 i w powiecie kaliskim w 2017 r.	14
Tabela 2: Liczba osób i gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w gminie Godziesze Wielkie	18
Tabela 3: Liczba dzieci w wieku 3 – 5 lat i objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie i powiecie w latach 2013 - 2015	24
Tabela 4: Średnie procentowe wyniki egzaminów szóstoklasistów i gimnazjalnych w gminie i w powiecie w 2016 roku	25
Tabela 5: Frekwencja wyborcza w gminie i powiecie	26
Tabela 6: Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2010 – 2016 z podziałem według klas wielkości	32
Tabela 7: Struktura użytkowania gruntów w gminie Godziesze Wielkie	39
Tabela 8: Drogi powiatowe w gminie Godziesze Wielkie.....	41
Tabela 9: Problemy i zjawiska kryzysowe występujące na terenie gminy Godziesze Wielkie	50
Tabela 10: Wskaźniki wykorzystane przy wyznaczaniu obszarów zdegradowanych.....	61
Tabela 11: Suma negatywnych wskaźników występujących w poszczególnych sferach	78
Tabela 13: Kierunki działań programu rewitalizacji	83
Tabela 14: Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych	92
Tabela 15: Powiązania LPR z priorytetami i kierunkami działań wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Gminy	100
Wykres 1: Liczba ludności w gminie Godziesze Wielkie w latach 2010 – 2017	7
Wykres 2: Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości, stan na 30.04.2017 r.	8
Wykres 3: Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Godziesze Wielkie i w powiecie kaliskim	9
Wykres 4: Saldo migracji wewnętrznych w przeliczeniu na 1000 osób w gminie Godziesze Wielkie i w powiecie kaliskim	10
Wykres 5: Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w latach 2010 – 2016	11
Wykres 6: Liczba osób bezrobotnych mieszkających w gminie Godziesze Wielkie.....	12
Wykres 7: Liczba osób bezrobotnych przypadająca na 1000 mieszkańców w poszczególnych miejscowościach	13
Wykres 8: Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach.....	15
Wykres 9: Udział bezrobotnych kobiet w liczbie osób bezrobotnych.....	16
Wykres 10: Liczba osób bezrobotnych według wykształcenia w latach 2015 - 2017	17
Wykres 11: Udział osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Godziesze Wielkie i w powiecie kaliskim	19

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 12: Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców w poszczególnych miejscowościach.....	20
Wykres 13: Udział gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie gospodarstw	21
Wykres 14: Przestępstwa stwierdzone przez Policję w powiecie kaliskim i województwie wielkopolskim w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 2014 – 2016	22
Wykres 15: Liczba przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w poszczególnych miejscowościach	23
Wykres 16: Liczba uczniów w szkołach podstawowych w gminie i w powiecie w latach 2013 – 2015	24
Wykres 17: Liczba uczniów w szkołach gimnazjalnych w powiecie i w gminie w latach 2013 – 2015	25
Wykres 18: Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych działających na terenie gminy i powiatu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	27
Wykres 19: Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w gminie i w powiecie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	28
Wykres 20: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w poszczególnych miejscowościach.....	29
Wykres 21: Struktura podmiotów gospodarki narodowej według grup rodzajów działalności PKD 2007 w 2016 roku	30
Wykres 22: Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w gminie i w powiecie w latach 2010 – 2016	31
Wykres 23: Struktura podmiotów gospodarczych według klas wielkości w 2016 roku.....	32
Wykres 24: Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku przypadających na 1 mieszkańca (kg)	33
Wykres 25: Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w stosunku do ogólnej liczby ludności	34
Wykres 26: Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych na terenie powiatu kaliskiego w tonach/rok	34
Wykres 27: Liczba budynków pokrytych płytami azbestowo – cementowymi w przeliczeniu na 100 gospodarstw w poszczególnych miejscowościach	36
Wykres 28: Liczba zbiorników bezodpływowych przypadająca na 100 gospodarstw w poszczególnych miejscowościach.....	38
Wykres 29: Udział gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej w ogólnej liczbie gospodarstw w poszczególnych miejscowościach.....	45
Wykres 30: Udział osób korzystających z instalacji technicznych w stosunku do ogółu mieszkańców gminy i powiatu w 2015 roku.....	46
Wykres 31: Udział mieszkań wyposażonych w podstawowe instalacje w gminie i powiecie (obszar wiejski) w 2015 roku.....	47
Wykres 32: Liczba budynków w złym stanie technicznym w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	49
Wykres 33: Struktura płci, wieku, wykształcenia i aktywności zawodowej respondentów ankiety	52
Wykres 34: Ocena dostępu do infrastruktury społecznej	53
Wykres 35: Ocena dostępu do infrastruktury technicznej.....	53
Wykres 36: Ocena stanu sieci drogowej	54
Wykres 37: Ocena zasobów mieszkaniowych gminy	55
Wykres 38: Ocena estetyki przestrzeni gminy Godziesze Wielkie	56

Program Rewitalizacji Gminy Godziesze Wielkie

Wykres 39: Ocena poziomu nauczania w szkołach podstawowych i gimnazjach.....	56
Wykres 40: Ocena możliwości integracji społeczności lokalnych	57
Wykres 41: Ocena natężenia problemów społecznych	58
Wykres 42: Opinia o gminie Godziesze Wielkie	59
Wykres 43: Przedsięwzięcia jakie powinny być realizowane przez gminę według ankietowanych	60

Wersja robocza